

**INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE
COUNTRIES SYMPOSIUM-2
JULY 20-22, 2019
SAMSUN, TURKEY**

**ABSTRACT
BOOK**

ISBN

978-605-7695-22-2

IKSAD

**PUBLISHING
HOUSE**

WWW.BLACKSEACOUNTRIES.ORG

ABSTRACT BOOK

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE

COUNTRIES SYMPOSIUM-2

July 20-22, 2019

Samsun, TURKEY

Editors

Assoc. Prof. Zuhra KALAKHANOVA
Zhuldyz SAKHI

Institution Of Economic Development And Social Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

TURKEY

TR: +90 342 606 06 75 USA: +1 347 257 98 63

E posta: kongreiksad@gmail.com

www.iksad.org.tr www.iksadkongre.org

Issued in July 29, 2019

All rights of this book belongs to IKSAD. Without permission can't be duplicate or copied
Authors of chapters are responsible both ethically and juridically

Iksad Publications - 2019©

ISBN- 978-605-7695-22-2

SYMPOSIUM ID

TITLE

**INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES
SYMPOSIUM-2**

PARTICIPATION

Keynote & Invited

DATE - PLACE

July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

ORGANIZATION

İKSAD

SCIENTIFIC PLATFORM OF BLACKSEA REGION

PARTICIPANT INSTITUTES

Atlas International Journal

Ejons International Journal

HEAD OF SYMPOSIUM

DR. NATELA POPKHADZE

KEYNOTE PARTICIPANT

Assoc. Prof. Zuhra KALAKHANOVA

COORDINATOR

Zhuldyz SAKHI

LANGUAGES

Turkish, Georgian, English, Russian

INTERNATIONAL PARTICIPANTS

POPKHADZE NATELA – Georgia

Georgi ANDREIKOV – Bulgaria

Apostol ANGHELESCU- Romania

Dr. Zuhra KALAKHANOVA-Russia (*keynote*)

Dr. Natela POPKHADZE – Georgia

Dr. Ksenia SENIAK– Ukraine

IKSAD CONGRESS SOCIETY Facebook Group// to get the pictures, please, visit the group and become a member...

SCIENTIFIC COMMITTEE

Dr. Akira HIBIKI
Tohoku University

Dr. Alma T. AKAJANOVA
Abai Kazakh National University

Dr. Alla A. TIMOFEVA
Vladivostok State Economy University

Dr. Alia R. MASALIMOVA
AI – Farabi Kazakh National University

Dr. Anatoliy LOGINOV
Ukraine Shevchenko Lugan National University

Dr. Bakit OSPANOVA
H.Ahmet Yasawi International Kazakh-Turk University

Dr. Bigamila TORSIKBAEVA
Astana Medical University

Dr. B.K.ZAYADAN
AI – Farabi Kazakh National University

Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazakh State Women's Teacher Training University

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kyrgyz Economy University

Dr. Elvan YALCINKAYA
Ömer Halisdemir University

Dr. Elena Belik VENIAMINOVNA
Vladivostok State Economy University

Dr. George RUDIC
Montreal Pädagogie Moderne Institute

Dr. Hiroshi NAKAHARA
Sapporo City University

Dr. Isaevna URKIMBAEVA
Abilai Khan International Relations University

Dr. Jun NAGAYASU

Tohoku University

Dr. Kenes JUSUPOV

M. Tinisbaev Kazakh Communication Academy

Dr. Latkin A. PAVLOVIC

Vladivostok State Economy University

Dr. Malik YILMAZ

Ataturk University

Dr. Masaya SAITO

Sapparo City University

Dr. Mavlyanov ABDIGAPPAR

Kyrgyz Elaralık University

Dr. Maira ESIMBOLOVA

Kazakhstan Narkhoz University

Dr. Maira MURZAHMEDOVA

Al – Farabi Kazakh National University

Dr. Merina B. VLADIMIROVNA

Vladivostok State Economy University

Dr. Mustafa GULEC

Ankara University

Dr. Mustafa UNAL

Erciyes University

Dr. Mustafa TALAS

Omer Halisdemir University

Dr. Nadezhda Khan

E.A. Buketov Karaganda State University

Dr. Necati DEMIR

Gazi University

Dr. Nobuaki TAKEDA

Sapparo City University

Dr. Sevcan YILDIZ

Akdeniz University

Dr. Sara MAZHITAYEVA

E.A. Buketov Karaganda State University

Dr. Takashi HASUNI
Sapparo City University

Dr. Tsendiin BATTULGA
Mongolia State University

Dr. T.O. ABISEVA
Kazakh State Women's Teacher Training University

Dr. Ulbosin KIYAKBAEVA
Abai Kazakh National Pedagogy University

Dr. Umran TURKYILMAZ
Gazi University

Dr. Wakako SADAHIRO
Sapparo City University

Dr. Vera ABRAMENKOVA
Russia Family Studies Institute

Dr. Vlademir VISLIVIY
Ukraine National Technical University

Dr. Yang ZITONG
Wuhan University

Dr. Yoshio KANAZAKI
Tohoku University

Dr. Zongxian FENG
Xi'an Jiatong University

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM
July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM – II
ULUSLARARASI KARADENİZE KIYISI OLAN ÜLKELER SEMPOZYUMU
July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

VENUE: **Turk-Is Hotel and Conference Center**
Mimarsinan Mahallesi, 29, Alparslan Blv., 55200 Atakum/Samsun

Participant Countries: Georgia, Russia, Turkey, Ukraine, Bulgaria, Romania

- Registration desk opens at 09:30 and shall function till 17:00 pm.
- Please registrate at least an hour prior to your session
- Be in the session room at least 10 minutes before the session starts
- Head of session are fully empowered in all matters related to the presentations, coffee-breaks and session.
- Certificates will be given by the session chair at the end of the session.
- In the congress program, requests such as location and time changes will not be taken into consideration.
- If you think there are any shortcomings in the program, please email us at the latest by 10 July 2019
- The names of the authors and titles of paper in the certificate will be printed as in the program.

Program Schedule

08:30- 09.30 –Registration

18.30 – “Blacksea Awards” Ceremony for participants with papers dedicated to Blacksea region.

19:00- Gala Dinner at the Turk İŞ Hotel Restaurant

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM

July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

20.07.2019

SATURDAY / 09:30-12:30

BLACK SEA SESSION

HALL-1, SESSION-1	Head of Session: Prof. Zuhra KALAKHANOVA
IASHA BEKADZE ÖMER FARUK AK	KARADENİZ'İN İNCİSİ EFSANE BİR MAHALLE-ÇINAR MAHALLESİ
Dr. Seda TOPGÜL	KARADENİZ'E KIYISI OLAN ÜLKELERİN YAŞLILIK POLİTİKALARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME
Dr. Erkan KIRIS Prof. Dr. Hasan BALTAS	ASSESSMENT OF RADIOLOGICAL HAZARDS IN SEDIMENTSAMPLES AROUND CAYELI COPPER MINING AREA OF TURKEY
Murat Erdem GÜZEL	POTENTIAL DISTRIBUTION AND THREAT FACTORS OF HESPERIS ISATIDAE ENDEMIC TO TURKEY IN THE LIGHT OF NEW LOCALITY RECORDS FROM EASTERN BLACK SEA
Dr. Nahit YÜKSEL	CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİNE GEÇİŞİN TÜRK ANAYASA YARGISI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
Dr. Ebru ÖZGÜR GÜLER Dilek VEYSİKARANI	YÜKSELEN PİYASA EKONOMİSİ OLAN ÜLKELERİN İNOVASYON VE EKONOMİK GÖSTERGELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Dr. Natela POPKHADZE	HISTORY OF ESTABLISHING A COSMIC RAYS' LABORATORY BY ELEVTER ANDRONIKASHVILI AT 4000 METERS ALTITUDE ON MOUNT ELBRUS//IALBUZI//PHASSIS IN 1948-ies
Dr. Melek ÇOL AYVAZ	DETERMINATION OF TOTAL PHENOLIC CONTENT, ANTIOXIDANT AND ANTICHOLINESTERASE ACTIVITIES OF HONEY AND POLLEN SAMPLES FROM THREE DIFFERENT RHODODENDRON SOURCES OBTAINED FROM BLACK SEA REGION OF TURKEY
Georgi ANDREIKOV	TODOR JIVKOV'S DISCRIMINATION POLICY IN BULGARIA
Prof. Dr. Bülent CENGİZ Deniz KARAEMLAS	KAMUSAL MEKAN TASARIMINDA KENTSEL DONATI ELEMANLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ: DEVREK (ZONGULDAK) ÖRNEĞİ
Dr. Ksenia SENIAK Mustafa Latif EMEK	FOREIGNER'S REAL ESTATE ACQUISITION IN TURKEY AND UKRAINE
Assoc. Prof. Canan CENGİZ Kübra ÖZTÜRK	QUALITY OF SPACE IN HISTORICAL URBAN LANDSCAPES: AMASRA EXAMPLE
Pınar TOKTAŞ	T.C. BAŞBAKANLIK DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜN'DE YER ALAN SULTAN III. MURAD'A AİT ÜÇ ADET BERATIN TEZHİP ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Dr. Recep CENGİZ Dr. Volkan DURAN	TÜRKİYE-ABD GERİLİMİNDE BİR CAN YAKMA STRATEJİSİ; S-400
Gurhan UYSAL	FROM GLOBALISATION AND NEOLIBERALISM TO NEW SILKROAD ERA
Apostol ANGHELESCU	INFLATION POLICY OF ROMANIA (2014-2019)

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM

July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

20.07.2019

SATURDAY / 09³⁰-12:30

HALL-2, SESSION-1	Head of Session: Prof. Dr. Abdullah EREN
Prof. Dr. Adem DÖLEK Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ	TOPLUMSAL HASTALIKLARDAN BİRİ OLAN GÜVENSİZLİK VE TEDAVİ YOLLARI
Prof. Dr. Abdullah EREN	MANZUM AKÂİDNÂME İÇEREN BİR ARUZ RİSÂLESİ: TUHFE-İ ARÛZİYYE
Prof. Dr. İ. Bakır ARABACI	ÇOCUK EĞİTİMEVLERİNDE EĞİTİM UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
Prof. Dr. İ. Bakır ARABACI	HAZIRLIK SINIFI ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA ALIŞKANLIKLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ANALİZİ
Dr. Battal GÖLDAĞ	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL MAHREMİYET KAYGI DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Hamide KARTAL SAĞIRLI Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BAĞLANMA STİLLERİYLE AFFETME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
Derya AYGÜN Mihriban HACISALİHOĞLU KARADENİZ Suphi Önder BÜTÜNER	KAVRAM KARİKATÜRLERİ İLE İŞLENEN MATEMATİK DERSLERİNDEN YANSIMALAR: 5. SINIF ÖRNEĞİ
Prof. Dr. Marika ÇIKİA	KİŞİ ADLARI OLARAK TÜMCELER
Dr. Battal GÖLDAĞ	ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ, YALNIZLIK DÜZEYLERİ VE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
Cumaali YAVUZ Ali Serdar YÜCEL	SPOR YÖNETİCİLİK BÖLÜMÜNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİNİN SPORA YÖNELİK TUTUMUNUN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
Dr. Havva Sibel KURT Prof. Dr. Musa SARI	MİLLİKAN DENEYİNDE KULLANILAN “PARLAYAN YILDIZLAR” METAFORU VE BU METAFOR HAKKINDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ ALGILARI
Dr. Üyesi Recep ÖZ Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT	BİLGİSAYAR ve ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ (BÖTE) ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM
July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

20.07.2019

SATURDAY / 13:00-15:00

HALL-1, SESSION-2	Head of Session: Dr. Natela POPKHADZE
Dr. Seda TOPGÜL	KARADENİZE KIYISI OLAN ÜLKELERDEN RUSYA VE TÜRKİYE AÇISINDAN DAHA İYİ YAŞAM ENDEKSİ KARŞILAŞTIRMASINDA İŞ YAŞAM DENGESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Kübra ÖZTÜRK Assoc. Prof. Canan CENGİZ	EVALUATION OF THE LANDSCAPE CHARACTERISTICS OF BARTIN-KIZILKUM WITH REGARD TO TOURISM
Dr. Canan CENGİZ Aybüke Özge BOZ	ÇAYCUMA (ZONGULDAK) KENTİNİN CİTTASLOW POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Aybüke Özge BOZ Dr. Canan CENGİZ	MEKÂNDAKİ İNSAN-DOĞA ETKİLEŞİMİ: BİYOFİLİK TASARIM
Prof. Dr. Bülent CENGİZ Deniz KARAEMLAS Meltem KARAKOÇ	İÇ MEKAN BİTKİLERİNİN İNSAN SAĞLIĞINA ETKİLERİ
Dr. Volkan DURAN	CURRICULUMS IN THE CONTEXT OF GRAMSCI'S CONCEPT OF HEGEMONY: BRITISH IMPERIALIST AGENCY THROUGH GLOBAL WEB
Dr. Funda KURAK AÇICI Dr. Şengül YALÇINKAYA Dr. Serap FAİZ BÜYÜKÇAM	ARCHITECTURE WITH POSTMODERNIST DISCOURSES: ROBERT VENTURI
Dr. Şengül YALÇINKAYA Dr. Funda KURAK AÇICI Dr. Serap FAİZ BÜYÜKÇAM	NEW BUILDING DESIGN IN HISTORICAL ENVIRONMENTS AND DANIEL LIBESKIND

20.07.2019

SATURDAY / 13:00-15:00

HALL-2, SESSION-2	Head of Session: Prof. Zuhra KALAKHANOVA
Hayrettin YILDIRIM	İSLAM HUKUKUNDA ŞİRKET VE ANONİM ŞİRKETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Aysel KEKİLLİOĞLU Kaan GÜRBÜZ H. Kübra KEKİLLİOĞLU Ahmet A. T. ARINAN	BİLİM- TEKNOLOJİ ve ETİK İLKELER ÜZERİNE İNCELEME
Duygu AYDEMİR Meltem NAZLI	WONDER WOMAN FİLMİNİN FEMİNİST FİLM TEORİSİ PERSPEKTİFİNDEN ÇÖZÜMLENMESİ
Cengiz KILIÇ Ayfer Aydın BOYLU Gülay GÜNAY	TRAFİKTE KADINLARA YÖNELİK TUTUM VE DAVRANIŞLAR
Sebnem OZDİLEK	UŞAK VE BERGAMA HALILARI
Gülay GÜNAY Ayfer Aydın BOYLU Cengiz KILIÇ	"SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK" KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILAR
A. Burhan ÇAKICI Umut ÇİL	ANLAMLI İŞ VE İŞE BAĞLILIK: BU İŞ ANLAMLI, ÖYLEYSE DAHA İYİ YAPMALIYIM!

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM*July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY***20.07.2019****SATURDAY / 15:30 – 17:00**

HALL -1, SESSION-3	Head of Session: Dr. Yusuf BAYAR
Dr. Yusuf BAYAR Dr. Melih YILAR Dr. Kadir AKAN	INVESTIGATION OF THE ANTIFUNGAL EFFECT OF CRAMBE ORIENTALIS WATER EXTRACT ON SOME PLANT PATHOGEN FUNGI
Dr. Abdurrahman ONARAN Dr. Yusuf BAYAR Dr. Melih YILAR	ANTIFUNGAL ACTIVITIES OF SOME PLANT EXTRACTS AGAINST <i>Phytophthora infestans</i> (Mont.) de Bary PLANT PATHOGEN
Dr. Melih YILAR Dr. Yusuf BAYAR	THE PHYTOTOXIC EFFECT ON SOME CULTIVATED PLANTS OF CRAMBE ORIENTALIS L. PLANT EXTRACT
Dr. Melih YILAR Dr. Yusuf BAYAR	THE ANTIFUNGAL ACTIVITY ON FUSARIUM SPECIES of <i>Salvia absconditiflora</i> Greuter&Burdet Essential Oil
Dr. Mikail ARSLAN Dr. Adem KABASAKAL Prof. Dr. Orhan YILMAZ Dr.Hasan ATALAY Dr. Hüseyin DENK	DETERMINING THE FATTENING PERFORMANCE OF IMPORTED HEREFORD BULLS UNDER INTENSIVE CONDITIONS AND THE CARCASS YIELDS THEREOF
Melih AKAR M. Deniz GENÇ Cumali KAYA Mesut ÇEVİK	SPERMATOGONIAL STEM CELL AND TRANSPLANTATION
Merve Deniz GENÇ Cumali KAYA Melih AKAR Mesut ÇEVİK	IMMUNOLOGICAL APPROACHES TO CONTRACEPTION ABSTRACT

20.07.2019**SATURDAY / 15:00-16:30**

HALL-2, SESSION-3	Head of Session: Nurdilan ŞENER
Filiz ERSÖĞÜTÇÜ Nurdilan ŞENER	KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ ROLLERİ
Filiz ERSÖĞÜTÇÜ Nurdilan ŞENER	YAŞLI BİREYLERDE İLAÇ UYGULAMALRI
Nurdilan ŞENER Filiz ERSÖĞÜTÇÜ	POSTPARTUM DEPRESYON
Nurdilan ŞENER Filiz ERSÖĞÜTÇÜ	PRENATAL BAĞLANMA
Cumali KAYA Melih AKAR M. Deniz GENÇ Mesut ÇEVİK	GENE TRANSFER METHODS USED IN REPRODUCTIVE BIOTECHNOLOGY: SPERM MEDIATED GENE TRANSFER

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM

July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

20.07.2019

SATURDAY / 17:00-18:00

HALL-1, SESSION-4	Head of Session: Dr. Natela POPKHADZE
Sait Barış GÜNER	MICROSTRUCTURAL AND SUPERCONDUCTING PROPERTIES OF SILVER ADDED BULK MgB ₂ SUPERCONDUCTORS
Dr. Hamza Yaşar OCAK Gencer SARIOĞLU Reyhan BAŞAR Prof. Dr. Rahmi ÜNAL Prof. Dr. Gökay UĞUR Prof. Dr. Şule UĞUR	AL-1,1SC ALAŞIMININ BAZI TERMAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL YÖNTEMLE İNCELENMESİ
Dr. Hamza Yaşar OCAK Gencer SARIOĞLU Reyhan BAŞAR Prof. Dr. Rahmi ÜNAL Prof. Dr. Gökay UĞUR Prof. Dr. Şule UĞUR	AL-6MG-1,1SC ALAŞIMININ BAZI TERMAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL YÖNTEMLE İNCELENMESİ
Mustafa GENCER Mikail OKYAY Assoc. Prof. Dr. Merih PALANDÖKEN	IMAGE PROCESSING BASED DETECTION OF DENTAL PROSTHESIS COLORS IN RASPBERRY PI PLATFORM
Assoc. Prof. Dr. Merih PALANDÖKEN Mutahhar KURAN	POWER LINES MAGNETIC FIELD ENERGY HARVESTING DEVICE
Mehtap DEMİREL	HİDROKSİAPATİT, H ₃ BO ₃ , KH ₂ PO ₄ VE SİO ₂ ESASLI KEMİK GREFTLERİNDE BAKIR VE STRONSYUM KATKI MALZEMELERİNİN YAPISAL VE ANTİBAKTERİYEL ÖZELLİKLERİ
Aydan ALTİKULAÇ Şeref TURHAN	DETERMINATION OF RADIOGENIC HEAT PRODUCTION OF MICA MINERALS
Aydan ALTİKULAÇ Şeref TURHAN	RADIOACTIVITY IN PHOSPHOGYPSUM
Bilgehan KEKEÇ Alhassane KOUROUMA	CORRELATION BETWEEN ENGINEERING PROPERTIES OF ROCKS AND THEIR MINERALOGICAL PROPERTIES

20.07.2019

SATURDAY / 17:00-18:30

HALL-2, SESSION-4	Head of Session: Prof. Zuhra KALAKHANOVA & Tülin ATAN
Aydan ERMİŞ Dr. Necati Alp ERİLLİ Dr. Egemen ERMİŞ	INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF THE NUMBER OF FOREIGN PLAYERS ON DOMESTIC PLAYERS IN TURKISH CLUBS
Aydan ERMİŞ Dr. Egemen ERMİŞ Dr. Necati Alp ERİLLİ	THE EFFECTS OF THE SUCCESS IN EUROPEAN BASKETBALL CHAMPIONSHIP AGE GROUPS ON A TEAMS LEVEL
Cumaali YAVUZ Ali Serdar YÜCEL Serdar ORHAN Özgü HAMARAT	ANTRENÖRLERDE TÜKENMİŞLİK İLE MUTLULUK ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ
Umut ÇİL	YENİ TÜRK FUTBOL SEKTÖRÜ VE PROJE KULÜPLER: MEDİPOL BAŞAKŞEHİR VE GAZİANTEP FUTBOL KULÜPLERİ ÖRNEĞİ
Dr. Tülin ATAN	FARKLI ISINMA PROTOKOLLERİNİN EKLEM HAREKET GENİŞLİĞİ, SIÇRAMA VE SPRINT PERFORMANSINA ETKİSİ
Dr. Tülin ATAN	TAEKWONDO DERSLERİNİN DENGE, KUVVET VE KALÇA FLEKSİYONUNA ETKİSİ

INTERNATIONAL BLACK SEA COASTLINE COUNTRIES SYMPOSIUM

July 20-22, 2019 Samsun, TURKEY

20.07.2019

SATURDAY / 14:30-17:00

HALL-3, SESSION-1	Head of Session: Dr. Ercan AYDEMİR
Dr. Ahu Alev ABACI BAYAR Prof. Dr. Kadir YILMAZ	DETERMINATION OF SOME ATTERBERG LIMITS OF SOILS IN SEYFE LAKE WETLANDS
Muhammed TAŞOVA Hakan POLATCI	ÇİTLEMBİK (CELTIS AUSTRALIS) MEYVESİNİN BAZI FİZİKO-MEKANİK PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ
Hakan POLATCI Muhammed TAŞOVA	DOMATES VE MARUL YETİŞTİRİCİLİĞİ İÇİN JEOTERMAL ENERJİ KULLANIM POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ: HAMAMÖZÜ-ARKUT ÖRNEĞİ
Dr. Ercan AYDEMİR Gökhan BAL	KİNOLİN-2-KARBOKSALDEHİDİN SUBSTİTUE-HİDRAZONLARI GAZİANTEP KINALI KEKLİK ÜRETİM İSTASYONU ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR
Oya ARAT Mustafa GÜNAY	PASLANMAZ ÇELİĞİN ELEKTRO EROZYON İLE İŞLENMESİNDE YÜZEY PÜRÜZLÜĞÜ İÇİN İŞLEME PARAMETRELERİNİN OPTİMİZASYONU
Erhan SELÇUK M. Erdi KORKMAZ Mustafa GÜNAY	DEMİRYOLU ARACININ FREN DİSKİ/BALATA ETKİLEŞİMİNE DİSK GEOMETRİSİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI
Ayşe Kübra PAKSOY	GAZ MOTORLU BİR ISIL GÜÇ ÇEVİRİM SANTRALİNİN ATIK ISI GERİ KAZANIMININ TERMOEKONOMİK ANALİZİ
Kubilay PEDİS Hasan KILIÇGÜN	BELLEVALIA CRASSA İNFÜZYONLARININ İN VİTRO ANTİOKSİDAN VE MUHTEMEL PROOKSİDAN AKTİVİTELERİ
Aysel KEKİLLİOĞLU Mukaddes BAŞAR	Vespula (Paravespula) germanica (FABRICIUS,1793) (INSECTA: HYMENOPTERA) TÜRÜNÜN ADLİ ENTOMOLOJİK - EKOLOJİK SÜKSESYON SÜRECİNDEKİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI
Bilal SUNGUR Bahattin TOPALOĞLU	BIYODİZEL EMDİRİLMİŞ PELETLERİN YAKIT ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ
Bilal SUNGUR Bahattin TOPALOĞLU	PELET YAKITLI KAZANLARDA TAŞ KÖMÜRÜ İLE KARIŞTIRILAN ODUN PELETLERİNİN YANMASININ NÜMERİK İNCELENMESİ

	POSTER PRESENTATIONS
Dr. Zeynep ŞİMŞEK	FERMENTE GIDA ÜRETEK İŞLETMELERDE HİJYEN VE SANİTASYON
B. Yavuz Erdoğan Ş.F. AYGUN	ELEKTROANALYTICAL INVESTIGATION AND VOLTAMMETRIC DETERMINATION OF CITRULLINE IN HUMAN SALIVA USING GLASSY CARBON ELECTRODE
B. Yavuz Erdoğan Ş.F. AYGUN	ELECTROCHEMICAL BEHAVIOR OF CITRULLINE ON BORON-DOPED DIAMOND ELECTRODE BY ADSORPTIVE STRIPPING VOLTAMMETRIC METHOD
Dr. Havva Sibel KURT Prof. Dr. Musa SARI	FİZİK EĞİTİMİNDE 1980-2012 YILLARI ARASINDA METAFORLARI ARAŞTIRAN BAZI ULUSLARARASI ÇALIŞMALARIN META-ANALİZİ
R. ÖZBAKIR Veli AKTAŞ	EFFECTS OF THE ELECTRIC AND TILTED MAGNETIC FIELDS ON LINEAR AND NONLINEAR OPTICAL ABSORPTION COEFFICIENTS
Rana ÖZBAKIR Faruk BASPINAR	LINEAR AND NONLINEAR REFRACTIVE INDEX CHANGES IN TRIPLE QUANTUM WELLS UNDER THE TILTED MAGNETIC FIELDS
FATİH KOÇER, Fulya ASLAY	ŞEBEKEYE BAĞLI SANTRALLERİN GÜÇ KALİTESİ YÖNÜNDEKARŞILAŞTIRILMASI

CONTENT

SYMPOSIUM ID	i
PHOTO GALLERY	ii
SCIENCE COMMITTEE	iii
PROGRAM	iv
CONTENT	v

ABSTRACTS

Iasha BEKADZE, Ömer Faruk AK <i>KARADENİZ'İN İNCİSİ EFSANE BİR MAHALLE-ÇINAR MAHALLESİ</i>	1-2
Seda TOPGÜL <i>KARADENİZ'E KIYISI OLAN ÜLKELERİN YAŞLILIK POLİTİKALARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</i>	3
Erkan KIRIS, Hasan BALTAS <i>ASSESSMENT OF RADIOLOGICAL HAZARDS IN SEDIMENT SAMPLES AROUND CAYELI COPPER MINING AREA OF TURKEY</i>	4
Ksenia SENIAK, Mustafa Latif EMEK <i>FOREIGNER'S REAL ESTATE ACQUISITION IN TURKEY AND UKRAINE</i>	5
Murat Erdem GÜZEL <i>POTENTIAL DISTRIBUTION AND THREAT FACTORS OF HESPERIS ISATIDAE ENDEMIC TO TURKEY IN THE LIGHT OF NEW LOCALITY RECORDS FROM EASTERN BLACK SEA</i>	6-7
Nahit YÜKSEL <i>CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİNE GEÇİŞİN TÜRK ANAYASA YARGISI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ</i>	8-9
Ebru ÖZGÜR GÜLER, Dilek VEYSİKARANI <i>YÜKSELEN PİYASA EKONOMİSİ OLAN ÜLKELERİN İNOVASYON VE EKONOMİK GÖSTERGELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	10-11
Melek ÇOL AYVAZ <i>DETERMINATION OF TOTAL PHENOLIC CONTENT, ANTIOXIDANT AND ANTICHOLINESTERASE ACTIVITIES OF HONEY AND POLLEN SAMPLES FROM THREE DIFFERENT RHODODENDRON SOURCES OBTAINED FROM BLACK SEA REGION OF TURKEY</i>	12
Natela Borisovna POPKHADZE <i>HISTORY OF ESTABLISHING A COSMIC RAYS' LABORATORY BY ELEVTER ANDRONIKASHVILI AT 4000 METERS ALTITUDE ON MOUNT ELBRUS//IALBUZI//PHASSIS IN 1948-ies</i>	13
Bülent CENGİZ, Deniz KARAEMLAS <i>KAMUSAL MEKAN TASARIMINDA KENTSEL DONATI ELEMANLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ: DEVREK (ZONGULDAK) ÖRNEĞİ</i>	14-15
Canan CENGİZ, Kübra ÖZTÜRK <i>QUALITY OF SPACE IN HISTORICAL URBAN LANDSCAPES: AMASRA EXAMPLE</i>	16
Pınar TOKTAŞ <i>T.C. BAŞBAKANLIK DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDE YER ALAN SULTAN İLMURAD'A AİT ÜÇ ADET BERATIN TEZHİP ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ</i>	17

Volkan DURAN <i>CURRICULUMS IN THE CONTEXT OF GRAMSCI'S CONCEPT OF HEGEMONY: BRITISH IMPERIALIST AGENCY THROUGH GLOBAL WEB</i>	18-19
Gurhan UYSAL <i>FROM GLOBALISATION AND NEOLIBERALISM TO NEW SILKROAD ERA</i>	20-22
Adem DÖLEK, Mehmet ÖZBAŞ <i>TOPLUMSAL HASTALIKLARDAN BİRİ OLAN GÜVENSİZLİK VE TEDAVİ YOLLARI</i>	23-24
Abdullah EREN <i>MANZUM AKÂİDNÂME İÇEREN BİR ARUZ RİSÂLESİ: TUHFE-İ ARÛZİYYE</i>	25-26
İ. Bakır ARABACI <i>ÇOCUK EĞİTİMEVLERİNDE EĞİTİM UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	27-28
İ. Bakır ARABACI <i>HAZIRLIK SINIFI ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA ALIŞKANLIKLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ANALİZİ</i>	29-30
Battal GÖLDAĞ <i>ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ, YALNIZLIK DÜZEYLERİ VE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ</i>	31-32
Battal GÖLDAĞ <i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL MAHREMİYET KAYGI DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	33-34
Hamide KARTAL SAĞIRLI, Mehmet ÖZBAŞ, Ahmet Ragıp ÖZPOLAT <i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BAĞLANMA STİLLERİYLE AFFETME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ</i>	35-36
Derya AYGÜN, Mihriban HACISALİHOĞLU KARADENİZ, Suphi Önder BÜTÜNER <i>KAVRAM KARİKATÜRLERİ İLE İŞLENEN MATEMATİK DERSLERİNDEN YANSIMALAR: 5. SINIF ÖRNEĞİ</i>	37-38
Marika ÇIKİA <i>KİŞİ ADLARI OLARAK TÜMCELER</i>	39
Cumaali YAVUZ, Ali Serdar YÜCEL <i>SPOR YÖNETİCİLİK BÖLÜMÜNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİNİN SPORA YÖNELİK TUTUMUNUN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	40
Havva Sibel KURT, Musa SARI <i>MİLLİKAN DENEYİNDE KULLANILAN "PARLAYAN YILDIZLAR" METAFORU VE BU METAFOR HAKKINDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ ALGILARI</i>	41-42
Recep ÖZ, Mehmet ÖZBAŞ, Ahmet Ragıp ÖZPOLAT <i>BİLGİSAYAR ve ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ (BÖTE) ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI</i>	43-44
Seda Topgül <i>KARADENİZE KIYISI OLAN ÜLKELERDEN RUSYA VE TÜRKİYE AÇISINDAN DAHA İYİ YAŞAM ENDEKSİ KARŞILAŞTIRMASINDA İŞ YAŞAM DENGESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	45
Kübra ÖZTÜRK, Canan CENGİZ <i>EVALUATION OF THE LANDSCAPE CHARACTERISTICS OF BARTIN-KIZILKUM WITH REGARD TO TOURISM</i>	46
Canan CENGİZ, Aybüke Özge BOZ <i>ÇAYCUMA (ZONGULDAK) KENTİNİN CİTTASLOW POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	47-48
Aybüke Özge BOZ, Canan CENGİZ	49-50

MEKÂNDAKİ İNSAN-DOĞA ETKİLEŞİMİ: BİYOFİLİK TASARIM	
Bülent CENGİZ, Deniz KARAELEMAS, Meltem KARAKOÇ İÇ MEKAN BİTKİLERİNİN İNSAN SAĞLIĞINA ETKİLERİ	51-52
Recep CENGİZ, Volkan DURAN DIŞ POLİTİKADA DAVRANIŞÇI YAKLAŞIM: BİR CAN YAKMA STRATEJİSİNİN UYGULAMASI S-400'LER	53-54
Funda KURAK AÇICI, Şengül YALÇINKAYA, Serap FAİZ BÜYÜKÇAM ARCHITECTURE WITH POSTMODERNIST DISCOURSES: ROBERT VENTURI	55-56
Şengül YALÇINKAYA, Funda KURAK AÇICI, Serap FAİZ BÜYÜKÇAM NEW BUILDING DESIGN IN HISTORICAL ENVIRONMENTS AND DANIEL LIBESKIND	57-58
Hayrettin YILDIRIM İSLAM HUKUKUNDA ŞİRKET VE ANONİM ŞİRKETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	59-60
Aysel KEKİLLİOĞLU, Kaan GÜRBÜZ, H. Kübra KEKİLLİOĞLU, Ahmet A. T. ARINAN BİLİM- TEKNOLOJİ ve ETİK İLKELELER ÜZERİNE İNCELEME	61
Duygu AYDEMİR, Meltem NAZLI WONDER WOMAN FİLMİNİN FEMİNİST FİLM TEORİSİ PERSPEKTİFİNDEN ÇÖZÜMLENMESİ	62-63
Cengiz KILIÇ, Ayfer AYDINER BOYLU, Gülay GÜNAY TRAFİKTE KADINLARA YÖNELİK TUTUM VE DAVRANIŞLAR	64-65
Şebnem ÖZDİLEK UŞAK VE BERGAMA HALILARI	66
Gülay GÜNAY, Ayfer AYDINER BOYLU, Cengiz KILIÇ "SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK" KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILAR	67-68
A.Burhan ÇAKICI, Umut ÇİL ANLAMLI İŞ VE İŞE BAĞLILIK: BU İŞ ANLAMLI, ÖYLEYSE DAHA İYİ YAPMALIYIM!	69
Yusuf BAYAR, Melih YILAR, Kadir AKAN INVESTIGATION OF THE ANTIFUNGAL EFFECT OF CRAMBE ORIENTALIS WATER EXTRACT ON SOME PLANT PATHOGEN FUNGI	70
Abdurrahman ONARAN, Yusuf BAYAR, Melih YILAR ANTIFUNGAL ACTIVITIES OF SOME PLANT EXTRACTS AGAINST PHYTOPHTHORA INFESTANS (MONT.) DE BARY PLANT PATHOGEN	71
Melih YILAR, Yusuf BAYAR THE PHYTOTOXIC EFFECT ON SOME CULTIVATED PLANTS OF CRAMBE ORIENTALIS L. PLANT EXTRACT	72
Melih YILAR, Yusuf BAYAR THE ANTIFUNGAL ACTIVITY ON FUSARIUM SPECIES of Salvia absconditiflora Greuter&Burdet Essential Oil	73
Mikail ARSLAN, Adem KABASAKAL, Orhan YILMAZ, Hasan ATALAY, Hüseyin DENK DETERMINING THE FATTENING PERFORMANCE OF IMPORTED HEREFORD BULLS UNDER INTENSIVE CONDITIONS AND THE CARCASS YIELDS THEREOF	74
Melih AKAR, M. Deniz GENÇ, Cumali KAYA, Mesut ÇEVİK SPERMATOGONİAL KÖK HÜCRE VE TRANSPLANTASYONU	75-76
Merve Deniz GENÇ, Cumali KAYA, Melih AKAR, Mesut ÇEVİK IMMUNOLOGICAL APPROACHES TO CONTRACEPTION ABSTRACT	77-78

Filiz ERSÖĞÜTÇÜ, Nurdilan ŞENER <i>KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ ROLLERİ</i>	79-80
Filiz ERSÖĞÜTÇÜ, Nurdilan ŞENER <i>YAŞLI BİREYLERDE İLAÇ UYGULAMALRI</i>	81-82
Nurdilan ŞENER, Filiz ERSÖĞÜTÇÜ <i>POSTPARTUM DEPRESYON</i>	83
Nurdilan ŞENER, Filiz ERSÖĞÜTÇÜ <i>PRENATAL BAĞLANMA</i>	84
Cumali KAYA, Melih AKAR, M. Deniz GENÇ, Mesut ÇEVİK <i>GENE TRANSFER METHODS USED IN REPRODUCTIVE BIOTECHNOLOGY: SPERM MEDIATED GENE TRANSFER</i>	85-86
Sait Barış GÜNER <i>MICROSTRUCTURAL AND SUPERCONDUCTING PROPERTIES OF SILVER ADDED BULK MgB2 SUPERCONDUCTORS</i>	87
Hamza Yaşar Ocak, Gencer Sarioğlu, Reyhan Başar, Rahmi Ünal, Gökay Uğur, Şule Uğur <i>AL-1,ISC ALAŞIMININ BAZI TERMAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL YÖNTEMLE İNCELENMESİ</i>	88
Hamza Yaşar OCAK, Gencer SARIOĞLU, Reyhan BAŞAR, Rahmi ÜNAL, Gökay UĞUR, Şule UĞUR <i>AL-6MG-1,ISC ALAŞIMININ BAZI TERMAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL YÖNTEMLE İNCELENMESİ</i>	89
Mustafa GENCER, Mikail OKYAY, Merih PALANDÖKEN <i>IMAGE PROCESSING BASED DETECTION OF DENTAL PROSTHESIS COLORS IN RASPBERRY PI PLATFORM</i>	90
Merih PALANDÖKEN, Mutahhar Kuran <i>POWER LINES MAGNETIC FIELD ENERGY HARVESTING DEVICE</i>	91-92
Mehtap DEMİREL <i>HİDROKSİAPATİT, H3BO3, KH2PO4 VE SİO2 ESASLI KEMİK GREFTLERİNDE BAKIR VE STRONSİYUM KATKI MALZEMELERİNİN YAPISAL VE ANTİBAKTERİYEL ÖZELLİKLERİ</i>	93
Aydan ALTİKULAÇ, Şeref TURHAN <i>DETERMINATION OF RADIOGENIC HEAT PRODUCTION OF MICA MINERALS</i>	94
Aydan ALTİKULAÇ, Şeref TURHAN <i>RADIOACTIVITY IN PHOSPHOGYPSUM</i>	95
Bilgehan KEKEÇ, Alhassane KOUROUMA <i>CORRELATION BETWEEN ENGINEERING PROPERTIES OF ROCKS AND THEIR MINERALOGICAL PROPERTIES</i>	96
Aydan ERMİŞ, Necati Alp ERİLLİ, Egemen ERMİŞ <i>TÜRKİYE'DE KULÜPLERDE YABANCI OYUNCU SAYISININ YERLİ OYUNCULAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	97-98
Aydan ERMİŞ, Egemen ERMİŞ, Necati Alp ERİLLİ <i>AVRUPA BASKETBOL ŞAMPİYONALARI YAŞ GRUPLARINDAKİ BAŞARILARIN A TAKIMLARI SEVİYESİNE ETKİLERİ</i>	99-100
Cumaali YAVUZ, Ali Serdar YÜCEL , Serdar ORHAN, Özgü HAMARAT <i>ANTRENÖRLERDE TÜKENMİŞLİK İLE MUTLULUK ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ</i>	101
Umut ÇİL <i>YENİ TÜRK FUTBOL SEKTÖRÜ VE PROJE KULÜPLER: MEDİPOL BAŞAKŞEHİR VE GAZİANTEP FUTBOL KULÜPLERİ ÖRNEĞİ</i>	102-103

Tülin ATAN <i>EFFECT OF DIFFERENT WARM-UP PROTOCOLS ON JOINT RANGE OF MOTION, JUMPING AND SPRINT PERFORMANCE</i>	104
Tülin ATAN <i>EFFECT OF TAEKWONDO COURSES ON BALANCE, STRENGTH AND HIP FLEXION</i>	105-106
Ahu Alev ABACI BAYAR, Kadir YILMAZ <i>DETERMINATION OF SOME ATTERBERG LIMITS OF SOILS IN SEYFE LAKE WETLANDS</i>	107
Muhammed TAŞOVA, Hakan POLATCI <i>ÇİTLEMBİK (CELTIS AUSTRALIS) MEYVESİNİN BAZI FİZİKO-MEKANİK PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ</i>	108-109
Hakan POLATCI, Muhammed TAŞOVA <i>DOMATES VE MARUL YETİŞTİRİCİLİĞİ İÇİN JEOTERMAL ENERJİ KULLANIM POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ: HAMAMÖZÜ-ARKUT ÖRNEĞİ</i>	110
Ercan AYDEMİR <i>KİNOLİN-2-KARBOKSALDEHİDİN SUBSTİTUE-HİDRAZONLARI</i>	111-112
Gökhan BAL <i>GAZİANTEP KINALI KEKLİK ÜRETİM İSTASYONU ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR</i>	113-114
Oya ARAT, Mustafa GÜNAY <i>PASLANMAZ ÇELİĞİN ELEKTRO EROZYON İLE İŞLENMESİNDE YÜZEY PÜRÜZLÜĞÜ İÇİN İŞLEME PARAMETRELERİNİN OPTİMİZASYONU</i>	115-116
Erhan Selçuk, M. Erdi Korkmaz, Mustafa GÜNAY <i>DEMİRYOLU ARACININ FREN DİSKİ/BALATA ETKİLEŞİMİNE DİSK GEOMETRİSİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	117-118
Ayşe Kübra PAKSOY, Muharrem İMAL <i>GAZ MOTORLU BİR ISIL GÜÇ ÇEVİRİM SANTRALİNİN ATIK ISI GERİ KAZANIMININ TERMOEKONOMİK ANALİZİ</i>	119-120
Kubilay PEDİS, Hasan KILIÇGÜN <i>BELLEVALIA CRASSA İNFÜZYONLARININ İN VİTRO ANTİOKSİDAN VE MUHTEMEL PROOKSİDAN AKTİVİTELERİ</i>	121-122
Aysel KEKİLLİOĞLU, Mukaddes BAŞAR <i>Vespula (Paravespula) germanica (FABRICIUS,1793) (INSECTA:HYMENOPTERA) TÜRÜNÜN ADLİ ENTOMOLOJİK - EKOLOJİK SÜKSESYON SÜRECİNDEKİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	123
Bilal SUNGUR, Bahattin TOPALOĞLU <i>BIYODİZEL EMDİRİLMİŞ PELETLERİN YAKIT ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ/ INVESTIGATION OF THE FUEL PROPERTIES OF BIODIESEL ABSORBED PELLETS</i>	124
Bilal SUNGUR, Bahattin TOPALOĞLU <i>PELET YAKITLI KAZANLARDA TAŞ KÖMÜRÜ İLE KARIŞTIRILAN ODUN PELETLERİNİN YANMASININ NÜMERİK İNCELENMESİ</i>	125
Zeynep Şimşek <i>Fermente Gıda Üreten İşletmelerde Hijyen ve Sanitasyon</i>	126-127
B.Yavuz ERDOĞAN, Ş.F. AYGUN <i>ELEKTROANALYTICAL INVESTIGATION AND VOLTAMMETRIC DETERMINATION OF CITRULLINE IN HUMAN SALIVA USING GLASSY CARBON ELECTRODE</i>	128

B.Yavuz ERDOĞAN, Ş.F. AYGUN <i>ELECTROCHEMICAL BEHAVIOR OF CITRULLINE ON BORON-DOPED DIAMOND ELECTRODE BY ADSORPTIVE STRIPPING VOLTAMMETRIC METHOD</i>	129
Havva Sibel KURT, Musa SARI <i>FİZİK EĞİTİMİNDE 1980-2012 YILLARI ARASINDA METAFORLARI ARAŞTIRAN BAZI ULUSLARARASI ÇALIŞMALARIN META-ANALİZİ</i>	130-131
R. ÖZBAKIR, Veli AKTAŞ <i>EFFECTS OF THE ELECTRIC AND TILTED MAGNETIC FIELDS ON LINEAR AND NONLINEAR OPTICAL ABSORPTION COEFFICIENTS</i>	132
Rana ÖZBAKIR, Faruk BASPINAR <i>LINEAR AND NONLINEAR REFRACTIVE INDEX CHANGES IN TRIPLE QUANTUM WELLS UNDER THE TILTED MAGNETIC FIELDS</i>	133
Fatih KOÇER, Fulya ASLAY <i>ŞEBEKEYE BAĞLI SANTRALLERİN GÜÇ KALİTESİ PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	134-135
Georgi ANDREIKOV <i>TODOR JIVKOV'S DISCRIMINATION POLICY IN BULGARIA</i>	136
Apostol ANGHELESCU <i>INFLATION POLICY OF ROMANIA (2014-2019)</i>	137

KARADENİZ'İN İNCİSİ EFSANE BİR MAHALLE-ÇINAR MAHALLESİ

Iasha BEKADZE

Ömer Faruk AK

ÖZET

Ordu'nun 14 km batısında, perşembe'nin Kaleyaka ve Düz mahalleleri arasında yer alan Çınar Mahallesi, Osmanlı dönemi kayıtlarında Çınarköy, Çınarlı, karye-i Çınarcık ma'a mezâriha isimleri ile anılmaktadır. Çınar mahallesi 1455 Tarihli Tahrir defterinde Çınarköy adı ile Niyabet-i Satılmış-ı Bayram'ın, 1485 tarihli tahrir defterinde Çınarlı ismi ile "Vilâyet-i Satılmış ve Bayramlı'nun, 1520 Karye-i Çınarcık ma'a mezâriha ismi ile Kaza-i Satılmış'ın köyleri arasında yer almaktadır. Çınar mahallesi, Batı'da Kaleyaka Mahallesi, Güneybatısında Yumrutaş köyü, Güneyinde Tarlacık köyü, doğusunda Düz mahallesi, Kuzeyinde ise Karadeniz'le sınır teşkil etmektedir.

Bu incelemede, Çınar Mahallesi'nin bağlı bulunduğu Vona'nın (Perşembe'nin) coğrafi konumu, kısa tarihi, halk ozanı ve ünlü gezginlerin Vona hakkındaki yazıları, bölgenin geleneksel halk mutfağı hakkında bilgiler verilmiştir. Perşembe'nin Cittaslow üyeliği ile bilgiler de çalışmamızda yer almaktadır. Daha sonra, Çınar Mahallesi'nin coğrafi konumu, kısa tarihi ve nüfusu açıklığa kavuşturulmuştur. Ayrıca, Çınar mahallesi'nin bugünkü durumu üzerinde durulmuş, mahallenin sosyal tesisleri, mezarlığı, çeşme, şelale, çağlayanları, heyalanları, yolları, teleferiki, çitleri, aile adları ve sülaleleri, İstiklâl, Kıbrıs, Kore şehit ve gazileri hakkında bilgiler verilmiştir.

Makalemizde, Çınar mahallesi ile ilgili tahrir defterleri hakkında da bilgi verilmiş ve bu defterler ışığında köyün ekonomik faaliyetlerinden ve hayvancılıktan söz edilmiştir. Ayrıca, Osmanlı dönemi'nde Çınar mahallesi'nden alınan vergiler, narh fiyatları, Pazar gelirleri ve ağırlık ölçüleri de bu çalışmada açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Perşembe, Vona, Cittaslow, Çınar Mahallesi. Tahrir Defteri.

CHINARSKY QUARTER - PEARL AND THE LEGEND OF THE BLACK SEA

ANNOTATION

The records referring to the Ottoman period mention Chinarkoy, Chinarly and Qariy-i Chinardzhik, located 14 km west of Ordu, between Kaleyaka and Duz. These are variants of the names of the same village belonging to the Persenbe district.

In the registry records of the Book of Tahrir for 1455, the Chinar quarter is mentioned among the villages of Niyabet-i Satym-ş Bayram county as Chinarkoy. After 30 years in the register in 1485, it is also referred to as Chinarly among the villages of Vilayet-i-Satulmysh and Bayramly. And even later, in the Register of 1520, we found him among the villages of Satylmysh district called Kariy-i-Chynardzhik Maa Mezarina. The Chinar quarter borders: Kaleyaka, in the west; Yumrutash village - in the south-west; Tarlacik village - in the south; Duz district - in the east and the Black Sea - in the north.

This study presents: the geographical location of Won (Pershembe), a brief history of the Chinar quarter, information about Vaughn (Pershembe), works of poets and famous travelers about this city and traditional folk cuisine of the region we are studying. The study also includes information on Wonn's (Pershembe) membership in the Jittaslov district of Pershembe.

The article clarifies the geographical location, a brief history and population size of the Chinar quarter. At the same time, information is presented on the current situation in the vicinity of the Chinar quarter, social facilities in the district, on the cemetery, fountain, waterfalls, landslides, roads and cableways, pedigrees and family members, on the veterans and martyrs of Istiklal, Cyprus and Korea.

As part of the article, the author provided information on the registration of the Chinar quarter, which mentions the economic activity of the village and animal husbandry. The object of special study was

the taxes collected in this region during the Ottoman Empire, as well as information about prices, market revenues and weight measures.

Key words: Pershembe, Won, Jittaslov, Chinar quarter, “Book of Tahrir” register

KARADENİZ'E KIYISI OLAN ÜLKELERİN YAŞLILIK POLİTİKALARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Seda TOPGÜL

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

ÖZET

Bu çalışmada öncelikle yaşlılık ve yaşlanma konusundaki kavramsal tanımlamalara değinilerek teorik çerçeve oluşturulduktan sonra Karadeniz'e kıyısı olan Bulgaristan, Romanya, Ukrayna, Gürcistan, Rusya ve Türkiye'de nüfusun demografik dönüşümüne neden olan yaşlılık fırtınası ve yaşlıların durumu değerlendirilecektir. Sorunlar ve öneriler ışığında altı ülkedeki yaşlıların durum analizinin yapılması ve karşılaştırılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, Karadenize Kıyısı Olan Ülkeler, Yaşlanma

**ASSESSMENT OF RADIOLOGICAL HAZARDS IN SEDIMENT SAMPLES
AROUND CAYELI COPPER MINING AREA OF TURKEY****Erkan KIRIS**

Asst. Prof. Dr. / Recep Tayyip Erdogan University

Hasan BALTAS

Prof. Dr. / Recep Tayyip Erdogan University

ABSTRACT

Sediment samples collected from three different depths from twelve stations in the Black Sea coast, Buyukdere and Sabuncular rivers around Cayeli copper mining area. The activity concentrations of ^{226}Ra , ^{232}Th , ^{40}K and ^{137}Cs in sediment samples were determined using a gamma-ray spectrometer with an HPGe detector. The average measured activity concentrations of ^{226}Ra , ^{232}Th , ^{40}K and ^{137}Cs in sediment samples were found to be 14.19, 11.68, 178.4 and 5.86 Bg kg⁻¹ for 10 cm depth, 13.90, 11.42, 183.3 and 6.69 Bg kg⁻¹ for 20 cm depth and 13.35, 11.42, 182.7 and 5.85 Bg kg⁻¹ for 30 cm depth, respectively. These activities were determined to be lower than the worldwide limit. The radiological hazard parameters such as the radium equivalent activity (Ra_{eq}), absorbed gamma dose rate (D), external and internal hazard index (H_{ex} and H_{in}), annual effective dose equivalent (AEDE), the annual gonadal dose equivalent (AGDE), gamma level index (I_γ), exposure rate (ER) and excess lifetime cancer risk (ELCR) are calculated. The all radiological hazard parameters were determined to be lower than the international recommended values. The relationships between radionuclides, sampling points and depths were interpreted by statistical analysis using SPSS program. According to the results of this study, it was observed that the levels of radioactivity in sediment samples did not pose any risk to human health.

Acknowledgements

This work was supported by Scientific Research Projects Coordination Unit of Recep Tayyip Erdogan University. Project number: FBA-2018-915.

Key Words: Sediment, Radioactivity concentrations, Radiological hazards, Cayeli, Mine.

FOREIGNER'S REAL ESTATE ACQUISITION IN TURKEY AND UKRAINE

Ksenia SENIAK

Kharkiv National University of Economics, Ukraine

Mustafa Latif EMEK

Namık Kemal University, Turkey

ABSTRACT

Real estate acquisition is a very popular deal for foreigners in the country they live in. Since being the owner of a real estate, sometimes offers you even having citizenship. Real estate acquisition policies vary country to country but the main tool is reciprocity rule in international area. Here in this study we will compare two countries', Turkey and Ukraine, real estate acquisition policies and advantages for foreigners.

Keywords: Real estate, foreign, acquisition, reciprocity

**POTENTIAL DISTRIBUTION AND THREAT FACTORS OF *HESPERIS ISATIDAE*
ENDEMIC TO TURKEY IN THE LIGHT OF NEW LOCALITY RECORDS FROM
EASTERN BLACK SEA**

Murat Erdem GÜZEL

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü, Trabzon

Hesperis isatidae (Allıgelin in Turkish) endemic to Turkey is distributed in Inner Anatolia Region (Upper Kızılırmak Division), Eastern Anatolia Region (Upper Fırat an Erzurum-Kars Division) and inner part of Black Sea Region (Eastern Black Sea Division). Field trips were performed chiefly in Eastern Black Sea Division in 2018 between March and September and additional locality information were compiled from floristic studies to determine the area of occupancy, extent of occurrence of *H. isatidae* and threat factors on its. Current and past potential distribution of the species were determined with Maxent software and visualized with ArcGis software. Area of occupancy and extent of occurrence of the species were calculated based on determined X,Y coordinates with online GeoCat software. During the field trips it is determined that *H. isatidae* grows in South or South-West aspect, on slope > % 50, on 900-1850 m altitude, on eroded banks, road sides and screes. Maxent modeling revealed that distribution of the species shrank from past to current. During the field trips it is determined that structuring and road construction threat the area of occurrence of the species at high level and insects threat the area of occurrence of the species at middle level. According determined X,Y coordinates in the course of this study and compiled from the relevant literature, area of occupancy and extent of occurrence of the species were calculated as 54,879.075 km² and 152 km², respectively. The conservation statute of the species is Least Concern (LC) based on extent of occurrence and Endangered (EN) based on area of occupancy according automatic calculation of GeoCat. However it is concluded that the conservation statute of the species is Least Concern (LC) due to location number of the species more than ten and lack of any serious risk on the species.

Keywords: IUCN, Maxent, *Tchihatchewia*, Turkey

Acknowledgment: This study was supported by “Republic of Turkey Ministry of Agriculture and Forestry” in the scope of “Action Plan on 100 Species Endemic to Turkey” and performed in coordination with “Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü”.

DOĞU KARADENİZ'DEN YENİ KAYITLAR IŞIĞINDA ENDEMİK *HESPERIS ISATIDAE* (BRASSICACEAE)'NİN POTANSİYEL YAYILIŞI VE TEHDİT FAKTÖRLERİ

Hesperis isatidae (Allıgelin) İç Anadolu Bölgesi (Yukarı Kızılırmak Bölümü), Doğu Anadolu Bölgesi (Yukarı Fırat ve Erzurum-Kars Bölümleri) ve Karadeniz Bölgesi (Doğu Karadeniz Bölümü)'nin iç kısımlarında yayılış gösteren endemik türlerden birisidir. Türün yaşam alanı, yayılış alanı ve tehditlerini belirlemek amacıyla 2018 yılı Mart-Eylül ayları arasında başta Doğu Karadeniz Bölümü olmak üzere türün muhtemel yayılış alanlarında arazi çalışmaları gerçekleştirilmiş ve ayrıca daha önce yapılmış çalışmalardan türe ait floristik bilgiler derlenmiştir. Derlenen bilgiler ışığında türün yayılış alanı ve yaşam alanı büyüklüğü (km²) GeoCat programı aracılığıyla, Türün geçmişteki ve günümüzdeki potansiyel yayılış alanları Maxent programı ile belirlenmiş ve ArcGis programı ile haritalandırılmıştır. Yapılan arazi çalışmaları endemik *H. isatidea*'nin Güney veya Güney-Batı bakıda, eğimin 50°'nin üzerinde olduğu yerlerde, 900-1850 m yükseklik aralığında, genellikle erozyona açık ve hareketli topraklar üzerinde yayılış gösterdiği tespit edilmiştir. Maxent ile yapılan analiz sonucunda türün geçmişten günümüze yayılış alanında daralma olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca türün yayılış alanı içerisinde yapılaşmanın artması yaşam alanına yüksek derecede, böcek tehdidinin ise türe ait popülasyonlara ileride orta derecede zarar verebileceği öngörülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen ve derlenen kayıtlara göre türün yayılış alanının 54.879,075 km² ve yaşam alanının ise 152 km² olduğu hesaplanmıştır. Tüm veriler ışığında türün IUCN tehdit seviyesinin yayılış alanına göre Düşük Riskli (LC), yaşam alanına göre ise Tehlikede (EN) olduğu göstermektedir. Ancak yapılan arazi gözlemlerine, tespit edilen mevcut-muhtemel yayılış alanlarına ve lokasyon sayısının fazla olmasına dayanarak türün LC (Düşük Riskli) kategorisinde değerlendirilmesine karar verilmiştir.

Anahtar kelimeler: IUCN, Maxent, *Tchihatchewia*, Türkiye

Teşekkür: Bu çalışma “ T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı” tarafından “Ülkemize özgü 100 tür üzerinde eylem planı” başlıklı çalışma kapsamında desteklenmiş ve “Doğa Koruma Ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü 12. Bölge Müdürlüğü Gümüşhane Şube Müdürlüğü” ile koordineli olarak gerçekleştirilmiştir.

CUMHURBAŞKANLIĞI HÜKÜMET SİSTEMİNE GEÇİŞİN TÜRK ANAYASA YARGISI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Dr. Nahit YÜKSEL

XX. Yüzyılın ikinci yarısında hukuk devleti ilkesinin gereklerinden biri olan anayasa yargısı kurumu, Türk hukuk sistemine 1961 Anayasasıyla girmiştir.

1961 yılında hazırlanan Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Tasarısının genel gerekçesinde, bu Tasarının, "... iki yüz yıla yaklaşan demokratik siyasî gelişmemizin Çağdaş Batı Demokrasisi esaslarına uygun sonucunu ..." teşkil ettiği belirtilmekte ve yasama organının kazaî murakabeden (yargısal denetim) yoksun oluşu yeni anayasa yapılmasını gerektiren nedenler arasında sayılmaktaydı.

Tasarının ilgili madde gerekçesinde belirtildiğine göre, 1961 Anayasası, "... Yıllardan beri Anayasaya aykırı kanunlardan şikayet edilen" ülkemizde kanunların Anayasaya uygunluğunun yargısal denetimi ilkesini kabul etmiş, kanunların ve yasama meclisleri içtüzüklerinin Anayasaya uygunluğunu denetlemekle görevlendirilmek üzere Anayasa Mahkemesinin kurulmasını hükme bağlamıştı. Kanunların ve yasama meclisleri içtüzüklerinin anayasaya aykırılığı savı ve iptal edilmeleri istemiyle, başlıca iki yolla Anayasa Mahkemesine başvuru yapılabilecekti: iptal davası ve itiraz usulü.

Anayasanın öngördüğü Anayasa Mahkemesi 22/4/1962 tarihli ve 44 sayılı Kanunla kurulmuş ve 25/4/1962 tarihinde bu Mahkeme göreve başlamıştır.

1961 Anayasası hükümlerine göre, Anayasa Mahkemesinin kararları kesindi. Mahkeme Anayasaya aykırı olduğundan iptaline karar verilen kanun veya içtüzük veya bunların iptal edilen hükümleri, karar tarihinde yürürlükten kalkacaktı. Gereken hallerde, Anayasa Mahkemesi, iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilirdi. Anayasa Mahkemesinin iptal kararları geriye yürümeyecekti. Anayasa Mahkemesi kararları, Devletin yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacaktı.

1961 Anayasasında 1488 sayılı Kanun aracılığıyla 1973 yılında yapılan kapsamlı değişiklik esnasında hukukumuza giren kanun hükmünde kararnameler (KHK), aynı kanunî düzenlemeyle, Anayasa Mahkemesinin yargısal denetimi kapsamına dahil edilmişti.

1982 Anayasası da, anayasa yargısı modelini, 1961 Anayasasında düzenlenenden biraz farklı ve KHK kurumunu da kapsar biçimde düzenlemişti. Anayasa Mahkemesi kanunların, KHK'lerin ve TBMM İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetleyecek, Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceleyecek ve denetleyecekti. Ancak, olağanüstü hallerde, sıkıyönetim ve savaş hallerinde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmayacaktı.

Kanun, KHK ve TBMM İçtüzüğü'nün tamamının veya bazı hükümlerinin anayasaya aykırılığı savı ve iptal edilmeleri istemiyle, Anayasa Mahkemesine, yine iki yolla başvuru yapılabilecekti: iptal davası ve itiraz usulü.

1982 Anayasasına göre de, Anayasa Mahkemesi kararları kesindi. İptal kararları, gerekçesi yazılmadan açıklanamayacaktı. Kanun, KHK veya TBMM İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkacak, gereken hallerde, Anayasa Mahkemesi, iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilecekti. İptal kararları geriye yürümeyecekti. Anayasa Mahkemesi kararları yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlayacaktı.

1994 yılında geliştirdiği bir içtihatla, Anayasa Mahkemesi, yürürlük durdurma kararları da vermeye başlamış, 1982 Anayasasının anayasa yargısının ilgilendiren hükümlerinde 2010 yılında bazı değişiklikler yapılmıştır.

2017 yılında 6771 sayılı Kanun aracılığıyla gerçekleştirilen ve 24 Haziran 2018 tarihindeki 27 nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimleri ve Cumhurbaşkanlığı seçimi sonrasında yürürlüğe giren kapsamlı ve Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemini (CHS) getiren anayasa değişikliği, Türk anayasa yargısının işleyişini de etkilemiştir.

Bundan böyle KHK çıkarılamayacağı hüküm altına alınmış ve Anayasa Mahkemesine iptal istemiyle başvurulabilecek metinler arasından KHK çıkarılmış, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanının çıkarabileceği belirtilen Cumhurbaşkanlığı kararnameleri, anayasa yargısına konu olabilecek metinler arasına alınmıştır.

İptal davası açabilme hakkı, CHS kurgusuna uygun biçimde, Cumhurbaşkanına, TBMM’de en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve TBMM üye tamsayısının (600) en az beşte biri tutarındaki üyelere tanınmıştır.

Hem kanunlar hem de Cumhurbaşkanlığı kararnameleri anayasa yargısına tabi iseler de, Anayasanın Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinin düzenleyen 104 üncü maddesinin, CHS’ye geçişin etkilerini taşıyan onyedinci fıkrası hükmü, Anayasa Mahkemesince yorum yapılmasını gerektiren çok önemli düzenlemeler içermektedir.

- “Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.” cümlesindeki “yürütme yetkisine ilişkin konular”dan ne anlaşılması gerekir?

- “Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konular” ibaresi duraksamaya düşülmesine yol açmayacak ölçüde (yani, yeterince) açık mıdır?

- “Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.” cümlesini nasıl yorumlamak gerekir? Hakkında müstakilen kanun çıkarılan, örneğin “kamu konutları” gibi konular mı kast edilmektedir? Hakkında müstakil kanun bulunmamakla birlikte, değişik kanunlara serpiştirilmiş hükümlerle düzenleme konusu yapılan hususlar hakkında kararname çıkarılabilecek midir?

Bildiride, bazıları yukarıda örneklenen sorunlar ayrıntılı biçimde irdelenecektir.

Anahtar kelimeler: Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Anayasa, kanun hükmünde kararname

YÜKSELEN PİYASA EKONOMİSİ OLAN ÜLKELERİN İNOVASYON VE EKONOMİK GÖSTERGELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Ebru ÖZGÜR GÜLER

Çukurova Üniversitesi, İ.İ.B.F., Ekonometri Bölümü, Adana, Türkiye

Dilek VEYSİKARANİ

Çukurova Üniversitesi, İ.İ.B.F., Ekonometri Bölümü, Adana, Türkiye

ÖZET

Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, dünya ekonomisi içerisinde ne derecede yer bulduklarına bağlı olarak kendi aralarında ayrılmaktadır. Gelişmekte olan ülkeler arasında ise bu ayrışım yüksek performans ve büyüme oranı gösteren ülkeler içerisinde yükselen ekonomiler veya yükselen pazar ekonomileri olarak farklı bir grup olacak şekilde kendini göstermektedirler. Yeni bir performans ortaya koyan veya gelişmekte olan ülke piyasalarını ifade etmek için kullanılmaya başlanan yükselen piyasa ekonomileri kavramı temelde düşük - orta düzey kişi başı gelire sahip olan ülkeleri kapsamaktadır. Uluslararası bazı kurum ve kuruluşlar (IMF, FTSE, MSCI, Dow Jones, EM vb.) yükselen piyasa ekonomisine uygun olan ülkelerin sıralamasını kendi kriterlerine göre sınıflandırmaktadır. Belirtilen kurumlar tarafından yapılan farklı sayıda ve farklı ülkeleri kapsayan sınıflandırmalar sonucunda toplamda 36 adet dünya genelinde yükselen piyasa ekonomisi kavramına uyan ülke bulunmaktadır. IMF tarafından 2015 yılında yapılan dünya ekonomik görünüm raporuna göre ise 23 ülke yükselen piyasa ekonomisi sınıflandırması içerisinde gösterilmektedir. Bu çalışmanın amacı, küresel gelişmelerin meydana getirdiği değişimler sonucunda IMF tarafından sınıflandırılmış olan Türkiye'nin de içerisinde yer aldığı 23 yükselen piyasa ekonomisine sahip ülkenin inovasyon göstergeleri ile ekonomik göstergeler arasındaki ilişkileri kanonik korelasyon analizi ile karşılaştırmaktır. Kanonik korelasyon ile iki ve daha fazla sayıda değişken içeren iki değişken seti arasındaki ilişkinin yapısı ve gücü ortaya konacaktır. Bu doğrultuda çalışmada ele alınan ilk küme “ekonomik göstergeler” kümesi olup “net milli gelir”, “kişi başı GSYİH”, “elektrik tüketimi”, “istihdam oranı”, “petrol kullanımı”, “GINI katsayısı” ve “mal ve hizmet ihracatı” olmak üzere 7 değişkenden oluşmaktadır. Diğer taraftan “inovasyon göstergeleri”nin yer aldığı ikinci kümede ise “AR-GE harcamaları”, “AR-GE personeli sayısı”, “sağlık harcamaları”, “internet kullanıcı sayısı”, “bilimsel ve teknik makale ve dergi sayısı” ve “yüksek teknoloji ihracatı” olmak üzere 6 değişken yer almaktadır. Analizde kullanılacak veri setleri Dünya Bankası (World Bank Data) veri tabanından elde edilmiştir. Uygulanan Kanonik Korelasyon Analizi yardımıyla değişken kümelerinde yer alan ve en büyük katkıyı sağlayan değişkenler belirlenerek bunların kanonik değişkenler ile ilişkisi incelenecek, ilişkinin yönü ve gücü ortaya çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yükselen Piyasa Ekonomileri, inovasyon, ekonomi, kanonik korelasyon

COMPARISON OF INNOVATION AND ECONOMIC INDICATORS OF COUNTRIES WITH EMERGING MARKET ECONOMICS

ABSTRACT

The level of development of the countries differs among themselves depending on the level of their place in the world economy. Among the developing countries, this distinction manifests itself as a different group as emerging economies or emerging market economies among countries with high performance and growth rates. The concept of emerging market economies, which introduces a new performance or is used to express the markets of developing countries, basically covers countries with low to medium income per capita. Some international institutions (IMF, FTSE, MSCI, Dow Jones, EM, etc.) classify the countries ranking that are suitable for the emerging market economy according to their own criteria. As a result of classifications covering different numbers and different countries made by the mentioned institutions, there are a total of 36 countries that comply with the rising market economy worldwide concept. According to the world economic outlook report made by the IMF in 2015, 23 countries are included in the emerging market economy classification. This study aim is to compare the relationship between innovation indicators and economic indicators of classified by the IMF as a result of the changes caused by global developments and Turkey in the country with 23 emerging market economies with canonical correlation analysis. The structure and strength of the relationship between the canonical correlation and the two sets of variables containing two or more variables will be demonstrated. In this context, the first cluster considered in the study is the economic indicators cluster and consists of 7 variables: net national income, GDP per capita, electricity consumption, employment rate, oil use, GINI coefficient and exports of goods and services. On the other hand, in the second cluster, which includes innovation indicators, there are 6 variables: R&D expenditures, number of R&D staff, health expenditures, internet users number, number of scientific and technical articles and journals, and high-tech exports. The data sets to be used in analysis were obtained from the World Bank Data database. With the helping the Canonical Correlation Analysis applied, the variables that make the greatest contribution in the variable clusters will be identified and their relationship with the canonical variables will be examined and the direction and the relationship strength will be revealed.

Keywords: Emerging Market Economies, innovation, economy, canonical correlation

DETERMINATION OF TOTAL PHENOLIC CONTENT, ANTIOXIDANT AND ANTICHOLINESTERASE ACTIVITIES OF HONEY AND POLLEN SAMPLES FROM THREE DIFFERENT RHODODENDRON SOURCES OBTAINED FROM BLACK SEA REGION OF TURKEY

Dr . Melek ÇOL AYVAZ

Department of Chemistry,
Faculty of Science and Arts, Ordu University, 52200 Ordu, Turkey

The rhododendrons belongs to Ericaceae family are widespread in the northern hemisphere and constitutes a large part of vascular plants. There are eight different subgenera and more than 800 species of this genus. However, only five species of *Rhododendron* are available in Turkey, especially *Rhododendron ponticum* and *Rhododendron flavum*. Anti-inflammatory, acetylcholinesterase inhibition, anti-protozoal activities of leaves and stems of *Rhododendron ponticum* L. and anti-bacterial, acetylcholinesterase inhibition, anti-protozoal activities of *Rhododendron luteum* Sweet leaves from Turkey were reported. However, there is no such finding for *Rhododendron caucasicum* L. Even more, studies on pollen are less than honey. To complete this lack of literature, it was aimed to reveal a number of biochemical activities of honey and pollen samples which were obtained from the sources of *Rhododendron luteum* belonging to Korgan district of Ordu province, *R. ponticum* belonging to Yoroz region of Ordu province and *R. caucasicum* from Ayder plateau flora of Rize province. First, ethanol extracts of pollen samples which were cut into very small pieces and honey samples were prepared. The phenolic contents calculated in terms of gallic acid determined according to the Folin-Ciocalteu method using the prepared extracts revealed that pollen samples, especially pollen samples of *R. ponticum* were more rich in phenolic content. In order to determine antioxidant activities, DPPH and FRAP tests, as well as 2,2'-azobis-(2-amidinopropane)-dihydrochloride (ABAP)-induced lipid peroxidation prevention potentials were examined. The results of these three tests showed a high correlation with the total phenolic content. In addition, these honey and pollen samples were examined for their inhibition ability on cholinesterase enzymes and, unlike the results of antioxidant activity, honey samples, especially the honey sample obtained from *R. luteum*, were high enough to compete with the AChE inhibition potential galantamine. Surprisingly, however, pollen samples are more effective in the case of BuChE inhibition

Key words: Anticholinesterase, Antioxidant activity, Honey, Phenolic content, Pollen, *Rhododendron*

**HISTORY OF ESTABLISHING A COSMIC RAYS' LABORATORY BY ELEVTER
ANDRONIKASHVILI AT 4000 METERS ALTITUDE ON MOUNT
ELBRUS//IALBUZI//PHASSIS IN 1948-ies**

Dr. Natela Borisovna POPKHADZE

Head of Scholarly Information Center at Phassis Academy in Tbilisi

ABSTRACT

My aim is to inform the audience of the fact that it were the director of the Tbilisi State University Nikoloz Ketskhoveli and Head of the Department of Physics Elevter Andronikashvili that planned the idea and built a Science Laboratory of Cosmic Rays on mount Elbrus//Ialbuzi//Phassis in 1948-ies. The method used by me is personal in- depth interviews with scientists working now at the Elevter Andronikashvili Institute of Physics in Tbilisi and the publications' digging, revealing and analysis with the aim to let the people at large learn how difficult it was to build and make function the Cosmic Rays' Laboratory at the altitude of 4000 meters on the slope of the highest mountain of Europe called Elbrus//Ialbuzi/Phassis - in 1948-ies in the USSR so that the Laboratory became paramount in the world proved by Nobel Prize winner visitors there. I shall dwell on this theme depending mainly on Elevter Andronikashvili's book entitled I start from Elbrus /Nachinaiu s Elbrusa. published in Russian in Tbilisi in 1982. He wrote that his former professors at Leningrad University and his colleagues working in Moscow and Leningrad, especially Igor Nikolaevich Kurchatov backed the ideas of E. Andronikashvili. The government of the USSR headed by Ioseb Besarionovich Jugashvili = Stalin and the government of the Soviet Socialist Republic of Sakartvelo//Gurcistan//Georgia//Gruziia were impressed by the information and data presented to them and allotted money for salaries and for technical equipment. Achievements of E. Andrinikashvili's group members became apparent especially later. This interesting information will encourage listeners and readers to understand the difficulties that scholars faced then and may face in future.

Key words: Cosmic rays, laboratory, Elbrus,Ialbuzi, Passis, Andronikashvili, Tbilisi

KAMUSAL MEKAN TASARIMINDA KENTSEL DONATI ELEMANLARININ KULLANIM ÖZELLİKLERİ: DEVREK (ZONGULDAK) ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Bülent CENGİZ

Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, 74100, Bartın/Türkiye

Deniz KARAELMAS

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma Gıda ve Tarım Meslek Yüksekokulu, Park ve Bahçe Bitkileri Bölümü, 67900, Çaycuma/Zonguldak -

ÖZET

Donatı elemanları, halka açık alanlarda çeşitli hizmetler ve işlevler sunan kentsel kamusal alanlarda bulunan nesnelere ve tesislere ifade eder. Kentsel çevrenin temel unsurlarından biridir. Dayanıklılık ve direnç, bakım kolaylığı ve işlevselliği, estetik ve sürdürülebilir maliyetler kent mobilyaları seçiminde ideal kriterlerdir. Banklar, çiçek kutuları, koltuklar ve masalar, lambalar ve çöp kutuları kentimizin sokaklarını, meydanlarını, parklarını donatıyorlar böylece özenle ve farkındalıkla seçilmeleri gerekiyor. Tüm kentsel peyzaj unsurları arasında, kent mobilyaları insan ve çevre ile en yakın teması ve en dinamik etkileşime sahiptir. Kent kullanıcıları ile etkileşime girerek fiziksel kullanım sunar ve birbirleriyle iletişim kurmalarına yardımcı olur. Kentin kimliğiyle koordine olarak çevre ile etkileşime girer. Kentler dinamik bir yapıdadır. Aynı zamanda kentler toplumların sosyal ve kültürel farklılıklarını barındıran ve ekonomik açıdan değişiklik gösteren yaşam alanlarıdır. Kent mekânları bireylerin sosyal, kültürel, fiziksel ve psikolojik ihtiyaçlarına bağlı olarak, ortak kullanım mekânları ve bu mekânlara ait özel donatıların bulunduğu ortamlardır. Kentsel donatı elemanları, bir mekânı yaşanabilir kılan, insanların işlevsel ve estetik ihtiyaçlarını karşılayan hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır. Aydınlatma elemanlarından çöp kutularına, kapalı ve açık oturma mekânlarına ve unsurlarına, bitki kasalarından döşeme ve kaplama malzemelerine, çeşme ve su unsurlarına, uyarı ve yön levhaları ve otobüs durakları telefon kulüpleri ve bir kenti şekillendirmekte ve işlevsel kılmakta kullanılan tüm donatı elemanlarını kapsamaktadır. Tüm kentlerin ortak kullanım alanlarında mevcuttur. Kentin kimliğiyle koordine ederek çevre ile etkileşime girer. Kentsel dış mekanların döşemeleri engellilerin, çocukların ve yaşlıların ihtiyaçları göz önünde bulundurularak tasarlanmalıdır. Bu bildirinin amacı, (Zonguldak) Devrek kent merkezinde bulunan kentsel donatı elemanları kullanım özelliklerine göre saptanmıştır. Devrek kent merkezindeki kamusal mekan tasarımında kullanılan donatı elemanlarının ergonomik özellikleri analiz edilmiştir. Kentsel donatı elemanlarının kent insanının kullanım ihtiyacını karşılamasının yanı sıra, konfor ve güvenliğinin de sağlanıp sağlanmadığına bakılmıştır. Kentsel donatı elemanlarının kullanım açısından uygunluğu, kullanımında meydana gelen sorunlar ortaya konulmaya çalışılmıştır. Elde edilen sonuçlar ışığında insan çevre ilişkilerine yönelik kamusal mekanlarda insan konforunu artırıcı öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Devrek, Donatı Elemanları, Kent Estetiği, Kent Kimliği, Kentsel Mekân

USAGE CHARACTERISTICS OF URBAN FURNITURE IN PUBLIC SPACE DESIGN: DEVREK (ZONGULDAK) EXAMPLE

ABSTRACT

The term urban furniture is used for objects and facilities in urban public areas that provide various services and functions. It is one of the fundamental elements of urban environment. Strength and resistance, ease of maintenance and functionality, aesthetics and sustainable costs are among the ideal criteria when selecting urban furniture. Benches, flower pots, chairs and desks, lamps and wastebaskets furnish the streets, squares and parks of our cities and thus they need to be selected with certain awareness. Urban furniture have the closest contact and the most dynamic interaction with people and the environment among all urban landscape elements. They interact with city users providing physical use while enabling them to establish contact with each other. They coordinate with the identity of the city interacting with the environment. Cities have a dynamic structure. They are also living areas which contain various social and cultural differences with variations from an economic perspective. Urban spaces are environments with areas for common use and special reinforcements for these areas subject to the social, cultural, physical and psychological needs of individuals. Urban furniture are indispensable elements that make an area livable while meeting the functional and aesthetic needs of people. It covers all furniture from lighting elements to waste baskets, closed and open seating spaces and elements, flower pots to coating and covering materials, fountains and water elements, signposts and all furniture elements that are used for shaping a city and making it functional from bus stops to phone booths. All cities also have common areas of use. They interact with the environment in coordination with the urban identity. The tiling of urban outer spaces should be designed by taking into consideration the needs of disabled individuals, children and the elderly. The purpose of the present study was determined in accordance with the characteristics regarding the use of urban furniture elements located at the (Zonguldak) Devrek city center. The ergonomic characteristics of the furniture elements used for the design of public spaces at the Devrek city center have been analyzed. In addition to urban furniture elements meeting the demands of citizens or not, it was also examined whether they meet the requirements for comfort and safety. It was put forth whether the urban furniture elements are suited for use in addition to the problems that occur during their use. Suggestions were developed in the light of the acquired results for improving the comfort of people in public spaces.

Keywords: Devrek, Furniture, Urban Aesthetics, Urban Identity, Urban Space

QUALITY OF SPACE IN HISTORICAL URBAN LANDSCAPES: AMASRA EXAMPLE

Dr. Canan CENGİZ

Bartın University, Faculty of Forestry, Department of Landscape Architecture, 74100,
Bartın/Turkey

Kübra ÖZTÜRK

Bartın University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Department of
Landscape Architecture, 74100, Bartın/Turkey,

ABSTRACT

The need for urban public spaces which have many different functions has increased following the industrial revolution. Thus, a rapid increase in population was observed in the cities resulting in negative impacts on the social and environmental values. Urban public spaces with many different functions have become quality indicators as social living spaces. In the mean time, humans interact with one another in these spaces within the context of urban image in order to acquire personal development and experience. The concept of “quality” is important for the urban space. It is necessary to create the best living environment that can meet all demands of the user to be able to discuss the concept of quality in space. The interaction of people with urban landscape is indicative for the quality of life in urban areas. Public open spaces are important aspects of urban landscape. The quality of these public open spaces has an impact on the lives of all citizens. Urban public open spaces and the activities carried out in these spaces have important urban landscape factors that contribute to the quality of life. In addition to the physical characteristics of the space, those that have been developed by taking into consideration the human-space interaction provide significant contributions to urban quality of life. The intensity and variety of space activities in public open areas develop with improving quality of space. Objective indicators are used for measuring the quality of urban spaces.

Historical urban landscapes are important areas where human-space interaction is felt significantly with their unique spatial characteristics. In this regard, Bartın Province Amasra City was selected as the study area which has been included in the UNESCO World Heritage Center Tentative List. In the mean time, the study area is also a member of the Healthy Cities Network. Spatial quality analysis was carried out in this study for the city of Amasra that has significant historical urban landscape characteristics. “Place Standard” developed by A&DS (Architecture and Design Scotland) was used for carrying out the spatial quality analysis of the study area. Place Standard is a contemporary approach used for measuring spatial quality in public spaces. This tool is comprised of 14 indicators encompassing both the physical and social aspects of a place. Expert evaluation survey was applied on a group of 30 individuals comprised of Bartın Province public officials and Bartın University academics. The statistical and graphical results obtained at the end of the study were interpreted and evaluations were carried out with regard to the spatial quality parameters for the city of Amasra.

Keywords: Space Standard, Quality of Space, Historical Urban Landscape, Amasra.

**T.C. BAŞBAKANLIK DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NDE YER
ALAN SULTAN III.MURAD'A AİT ÜÇ ADET BERATIN TEZHİP
ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ**

Pınar TOKTAŞ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat Ve Tasarım Fakültesi, Geleneksel Türk
Sanatları Bölümü

ÖZET

Berat Arapça asıllı bir kelime olup yazılı kağıt, mektup anlamını ifade etmektedir. Osmanlı devlet teşkilatında bazı vazife ve memuriyete tayin, bir gelirden tahsis, bir şeyin kullanılma hakkı, bir imtiyaz veya muafiyetin verildiğini gösteren ve padişahın tuğrasını taşıyan belgelere bu isim verilmiştir. Aynı zamanda berata "biti", "berat-ı şerif", "nişan-ı şerif" de denilmiştir. Bir beratta verilen görevin cinsi, yer, geliri ve maaşı, verilenin ismi, niçin verildiği, kendisinden ne istenildiği, geniş biçimde açıklanmıştır. Beratlar; tımar beratı, ulûfe beratı, muafiyat beratı, mukataa beratı, imtiyaz beratı, mülkiyet beratı, beylerbeyilik, sancakbeyilik, nişancılık, defterdarlık, vezirlik, serdarlık gibi isimler almıştır. Padişaha ait belgeler olması sebebi ile fermanlar gibi çeşitli kısımlardan meydana gelmiştir. Padişahlar değiştikçe beratlar da değiştirilerek yeni padişahın tuğrası ile yeni beratlar verilmiş, dönemin sanat üslubu, zevk ve beğenisi doğrultusunda tezyin edilmiştir. Araştırmada Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Kütüphanesi'nde yer alan Sultan III. Murad'a ait 3 adet müzehhep beratın tezhip özellikleri belirlenmeye çalışılacaktır. Bu doğrultuda beratların bugünkü durumu ve içeriği hakkında genel bilgi verilerek tezhip özellikleri belirlenecek, motif ve kompozisyon özellikleri, kullanılan renkler ve teknik özellikleri tespit edilecektir.

CURRICULUMS IN THE CONTEXT OF GRAMSCI'S CONCEPT OF HEGEMONY: BRITISH IMPERIALIST AGENCY THROUGH GLOBAL WEB

Volkan DURAN

ABSTRACT

Curriculums are at the core and essence of a country's education system. This core reflects itself at the quality of the source just as it will later create, develop, and form the basis of the structures that will emerge later. Education programs cannot be considered separately from both psychological, sociological and economic foundations. In this context, education programs also reflect political decisions and perspectives of sovereign powers. A good sociological education program should be a curriculum that addresses the needs of the whole society and reflects the cultural and universal values in a balanced way. However, in the practical process, training programs cannot achieve this in many ways. One of the reasons is the effect of hegemonic forces on educational programs. In this context, in terms of the concept of hegemony, Gramsci's ideas on this issue are of great significance. Based on the idea of establishing a new state, Gramsci introduced the concept of counter hegemony. In the Modern Prince, Gramsci touched upon the mobilization of a people and the organization of the collective will and explained the people's idea of creating an alternative state and creating an opposed hegemony by becoming conscious of the hegemony. In this context, in terms of Gramsci's ideas the following questions were sought in this study: 1- What is the relationship between the global hegemonic system and educational programs? 2- What does cultural imperialism mean in terms of educational programs? 3- Can British colonialism serve as an example for the intervention of global hegemony to education?

GRAMSCI'NİN HEGEMONYA KAVRAMI ÇERÇEVESİNDE EĞİTİM PROGRAMLARI: BRİTANYA SÖMÜRGEÇİLİĞİ ÖRNEĞİ

ÖZET

Eğitim Programları bir ülkenin eğitim sisteminin çekirdeği ve özüdür. Bu öz beslediği kaynağın kalitesini ortaya çıkarken ve gelişirken yansıttığı gibi, daha sonra ortaya çıkacak yapılarında temelini oluşturur. Eğitim programları hem psikolojik, hem sosyolojik hem de ekonomik temellerden ayrı bir şekilde düşünülemez. Bu bağlamda eğitim programları politik kararları ve egemen güçlerin bakış açılarını da yansıtır. Sosyolojik açıdan iyi bir eğitim programı, toplumun tamamının ihtiyaçlarına hitap eden, kültürel ve evrensel değerleri dengeli bir biçimde yansıtan bir eğitim programıdır. Bununla beraber, pratik süreçte eğitim programları bu yansıtmayı birçok açıdan gerçekleştiremez. Bunun nedenlerinden birisi de hegemonik güçlerin eğitim programları üzerindeki etkisidir. Bu bağlamda, hegemonya kavramı bağlamında bu konuda Gramsci'nin fikirleri önemlidir. Gramsci, yeni bir devlet kurma fikrinden yola çıkarak karşı hegemonya kavramını ortaya koymuştur. Gramsci, Modern Prenses'te bir halkın harekete geçmesine ve kolektif iradenin örgütlenmesine değinmiş ve halkın hegemonyaya karşı bilinçlenerek, alternatif bir devlet yaratma, karşı hegemonya

oluřturma dūřüncesini açıklamıřtır. Bu baęlamda Gramsci'nin fikirleri aęısından 1- Kūresel hegemonik sistemle eęitim programlarının iliřkisi ne yōndedir? 2- Kūltür emperyalizmi eęitim programları aęısından ne ifade etmektedir? 3- İngiliz sōmūrgecilięi, kūresel hegemonyanın eęitime mūdahalesi aęısından bir ōrnek teřkil edebilir mi? sorularına bu ęalıřmada cevap aranmıřtır.

FROM GLOBALISATION AND NEOLIBERALISM TO NEW SILKROAD ERA

Gurhan UYSAL

Ondokuz Mayıs University, School of Business, Samsun, Turkey

Introduction

World economy witnessed process from neoliberalism, 1980, and globalisation, 1990, to new silkroad establishment. China is founding economic belt, to which it establishes new silkroad in global economy. New silkroad starts with Singapore, and it goes to Berlin, Germany, and Dutch. Main roads are Baghdat, Diyarbakır, and Istanbul. 1980s has neoliberalism; 1990s witnessed globalisation. Globalisation started with 1989, Washington Consensus, and it continues with WTO. WTO replaced GATT agreement.

1980s witnessed structural changes via Thatcher and Reagan. Turkey followed neoliberalism with Turgut Özal. Firstly, Turkey established institutions of neoliberalism and its legal infrastructure between 1990 and 2000. According to Eğilmez (2008), reason for global crises is free movement of capital in globalism. It is named as financial derivatives. Eğilmez says that (2008), capitalism stops economic crises by Keynesian investments. For example, Turkey may establish highway between Mardin and Munich. However, crises of capitalism is emerges from scale of economies, mass production and lack of money. Therefore, crises of modern capitalism may stop through monetary policy of Keynesian IS-LM, Mardin-Munich line. USA developed globalism, and MNCs take advantage of globalism. Globalism becomes tool of penetrations in global economy. However, FDIs might be tool of penetration into foreign markets.

Globalization has root in merchantalism, free trade. Although globalism resembles neoliberal economy. In addition to merchantalism, there is money in 21st Century. For example, how Turkish Lira (TL) becomes international currency under globalism act? Turkey may print full of TL inside border, then distributes it into European market to its citizens. Thus, purchasing power parity of TL increases. But IMF approval may be requirement fort hat policy.

China and Neoliberalism

China started neoliberalism in 1978. World Bank and IMF followed neoliberalism after this settlement. Then, globalism started in 1989 via Washington Consensus. Globalism is started because, Western markets stucked in global economy, and globalism becomes tool of penetration in to global markets. MNCs gained advantages of globalism in international trade. For example, West established FDIs in global economy, and FDIs become tool of penetrations into local markets.

This paper will explore WTO for globalism act.

Globalism aims to create one market structure in global economy, it is similar to EU market settlement. Globalism resulted in severe competition between firms. HRM gains priority for firms for competition. Because HR differentiate firm from rivals. Because HR is intellectual capital of firm. For example, Steve Jobs differentiated Apple from rivals by Ipad, Iphone. and Apple becomes no.1 in global markets.

1. Discussion 1: IS-LM and Proximity Effect

Proximity is idea of Keynes. IS-LM is again idea of Keynes. IS-LM may be defined as both monetary and proximity. Because IS-LM investments inject monetary into markets via investments, and it refreshes another investments in economy. For instance, Mardin- Munich line is example of IS-LM proximity. Because Mardin-Munich attracts foreign investments in to Turkey. Turkey developed between 2000-2010 through foreign investments.

Further, with Mardin-Münich highway Project, from Singapore to Berlin, new Silkroad is maybe established. There are 3 centers in Silkroad historically: Baghdat, Diyarbakır, and Istanbul. This highway Project may establish new Silkroad between Europe- Asia trade.

This study searches for neoliberalism and globalism. Because neoliberalism is root of globalism in 1980. and HR (human resources) becomes competitive advantage of nations under severe competition.

Why? Because globalism has full competitive market structure. It is lots of products and isomorphism in markets. Firms are to implement differentiation strategy under full competitiveness and isomorphism (Porter, 1990). Further, human resources may enable firm to implement differentiation strategy. Because HR is core competence of firm.

As a case study, for example, Turkey may establish deadbusiness in neareast and middle east regions. Iran, Afghanistan, UAE, others. Turkey progressed his economy between 2000 and 2010. State possess effective economic infrastructure. Those dead businesses may be invested in abroad as a penetration tool. For Turkey, market is neareast and middle east. Therefore firms may invest FDI's in Irak, Quatar, İran, Afghanistan, others. Those FDI's may increase export potential.

1.1. sub-IMF

IMF may establish sub-IMF in Singapore (secondary IMF). That policy may be named as Institutional Economy. Because USA collected money from global economy. It is excess. Therefore, USA economy may release that monetary by establishing sub-IMF in Singapore.

IMF (sub-İMF) may penetrate coins into global economy in Singapore. That policy may increase total demand in economies.

2. Discussion 2: New Silkroad Era

New Silkroad penetrates from Singapore to Dutch, Amsterdam. Centers or road are Diyarbakır, Baghdat, and Istanbul.

Therefore, new process in global economy is:

Neoliberalism \rightleftarrows Globalism \rightleftarrows New Silkroad Era

Figure 1. New Silkroad Era Phases.

Steps are neoliberalism, globalism, and new silkroad in global economy. Competitiveness depend on FDI's in globalism and neoliberalism for penetration. How to act in new Silkroad?

Accordingly, 1980s has neoliberalism move; 1990s witnessed globalism acts with WTO; and 2020s possess new silkroad with chinese upgrade. So, firms are to discuss new competitive tools in new silkroad era.

3. Discussion 3: Industry 4.0 and Industry 5.0

Today, global economy phases from human resources management to strategic human resources management, and it phases from industry 4.0 to industry 5.0. Industry 4.0 and industry 5.0 symbolizes digital economy. In industry 3.0, 1990s, knowledge economy and internet technology are important. Industry 4.0 is describes with internet and digitilazition:

digital fabrics, digital phones, digital football (VAR), digital machines, etc. How can a firm compete on Industry 5.0? This study searches for this question? A firm may compete with industry 5.0 by technology development. Industry 4.0 continues inside industry 5.0 as digital economy. Therefore, Formula of Industry 5.0 might be:

Industry 5.0. = Digitalization + Technology + Firm Competition

Technology competition and industry 5.0 would be discussed upon full paper acceptance.

Discussion

Uysal (2015) mentions for golden quantity and paper quantity in Economics World journal. This paper possess citation with M. Friedman. Paper Quantity is that CBs emission coins in markets when GDP decreases. CB emissions M1, M2, and M3. Then, CBs emission paper (banknotes). That monetary may increase total currency and total demand in economy. This policy may be applied in Georgian and in this region. Because silver is traditional money.

Georgian economy may apply paper quantity theory and coins model together in economy. CBs may penetrate coins, golden, and paper together in markets to increase total demand.

In addition, golden quantity theory is applied in Far East, such as in Singapore. Firstly, CBs issue golden aligned with GDP; then, it prints banknotes aligned with golden quantity. Further, Singapore and others may distribute that money for global economy.

Conclusion

USA appeared on global economy early 20th century. It takes 50 years for global leadership. At this momentum, USA has industry and science. China is upgrading himself currently early 21st Century. China possess industry; however China doesn't have science as much as USA had it early 20th century. It would take 50 years for China to take global leadership. Western World witnessed great gap between 5th and 15th centuries. Thomas Aquinas, 12th century, finished great gap. And Renaissance appeared on 15th century. Renaissance resulted with scientific revolution in 17th century. and Scientific revolution resulted with industrial revolution in 19th century. Now, USA get global leadership for science. Aliances make USA global leadership in science.

Crises of capitalism continues long lasts such as 1929, and 2008. 2008 continues as well. 2008 crises is due to financial derivatives; and 1929 Crises is due to World War 1st. England has enormous debt. Both debt and financial derivatives pull the Money from markets, and crises emerges in market. Because for demand, capitalism need monetary.

Crises of capitalism is financial crises; money is withdrawn from markets, and demand enormously decreasing. What to do for Keynesian IS-LM as monetary policy? For example, financial derivatives are debt, and it withdraws money from markets. Thus, European or American firms may establish new plants in middle Africa. This is IS-LM. Dead businesses or plants may stop negative effect of financial derivatives, and money come back into European market.

TOPLUMSAL HASTALIKLARDAN BİRİ OLAN GÜVENSİZLİK VE TEDAVİ YOLLARI

Prof. Dr. Adem DÖLEK

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ÖZET

Bazı hastalıklar vardır ki (kanser ve HIV virüsü gibi), bu hastalıkların zamanında teşhisi ve tedâvîsi yapılmazsa, hissettirmeden kişinin kısa zamanda ölümüne sebep olur ve hayatını sona erdirir. Aynen bunun gibi bir toplumu da içten içe yıkan ve kısa zamanda hayatının son bulmasına sebep olan güvensizlik, doğruluğun kaybolması, ümitsizlik, bölünmüşlük, adâletsizlik vs. içtimâî hastalıklar vardır.

İnsanın mutluluk kaynaklarından biri olan güven, toplumu da mutlu eden sebeplerden biridir. Fertlerin ve ailelerin bir araya gelmesiyle meclisler ve toplumsal yapılar oluşmaktadır. Yarattığı itibariyle medenî ve içtimâî özelliği olan insanlar ve bu insanlardan meydana gelen toplumlar, norm ve değerlere ihtiyaç duyan varlıklardır. Bir toplumun sağlıklı şekilde varlığını devam ettirebilmesi, insanların birlik ve beraberlik içerisinde yaşayabilmesi, o toplumun fertlerinin güvenli olmalarına ve güven içinde bir arada bulunmalarına bağlıdır. Zira güven, toplumun çimentosudur. Toplumunu oluşturan fertler güvenli bireylerden oluştuğunda, o toplumun üyeleri her zaman mutluluğu yakalamakta; aynı zamanda birlik ve beraberliklerini de korumaktadırlar. Kum tanelerini birbirine yapıştıran çimento gibi toplumun fertlerini birbirine kenetleyen de güvendir.

Güvenli kişi her zaman ve her yerde huzur bulacağı gibi güvenli fertlerin oluşturduğu toplumlar da huzurlu olacak ve varlığını devam ettirecektir. Çünkü güven, girdiği her yeri huzura dönüştüren hârika bir iksirdir. Güvensizlik ise hem ferdi hem de toplumu hissettirmeden yok eden seratan gibi içtimâî bir hastalıktır.

Bu tebliğde toplumu ya da toplumları yok eden güvensizlik ve sebepleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar kelimeler: Güven, Toplum, Huzur.

ONE OF THE SOCIAL DISEASES, THE FEELING OF DISTRUST AND ITS TREATMENT METHODS

ABSTRACT

Just as there are some diseases (like cancer and HIV) which cause the death of a person and cause his life to end in a short time without being noticed if they are not diagnosed and treated on time, there are also some social diseases such as distrust, the loss of righteousness, despair, dividedness, injustice etc. which destroy a society and cause its life to end.

Trust, which is one of the sources of human happiness, is one of the reasons that make society happy. Individuals and families come together and form assemblies and social structures. People who have civil and social features by nature and societies which are made up of these

people are the entities which need norms and values. The survival of a society in a healthy way and the ability of people to live in unity and solidarity depend on the sacredness (trustworthiness) of the members of that society, because trust is the cement of a society. If the members of a society consist of trusted individuals, the members of that society always catch happiness; they also maintain their unity and solidarity. It is also the trust which connects members of a society like cement gluing sand grains together.

Just as a trusted person will find peace at all times and everywhere, the societies consisting of trusted individuals will also be peaceful and will continue to exist, because trust is a great potion which transforms every place it enters into peace. Distrust is a social disease such as cancer, which destroys both the individual and society without being noticed.

This paper will focus on the distrust and its causes, which destroys society or societies.

Key words: Trust, Society, Peace.

MANZUM AKÂİDNÂME İÇEREN BİR ARUZ RİSÂLESİ: TUHFE-İ ARÛZİYYE**Prof. Dr. Abdullah EREN**

Ordu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi

Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

ÖZET

Geleneksel şiirde âhenk unsuru denilince akla ilk önce vezin gelir. Geleneksel Türk şiirinde kullanılan vezinler hece ve aruzdur. Hece vezni şiirdeki mısraların hece sayılarının eşit olmasına dayalı olarak halk şiirinin temel veznidir. Aruz vezni ise açık ve kapalı hecelerin belirli bir düzene göre sıralanması neticesinde oluşur. İslâmî dönem Türk edebiyatının özellikle klasik Türk edebiyatı sahası şiirinin temel veznidir. Aruz, heceye göre çok daha karmaşık bir yapıya ve geniş terminolojiye sahiptir ve daha fazla bilgi birikimi gerektirir. Aruz veznine dair bilgileri ortaya koyarak muhataplarına öğretmek amacıyla çok sayıda aruz risalesi kaleme alınmıştır. Bunlardan biri de bu bildiriye konu olan Tuhfe-i Arûziyye adlı eserdir. Tuhfe-i Arûziyye bir aruz risalesi olmanın yanında, manzum kısım itibarıyla bir akâidnâme/itikadnâme özelliği de taşımaktadır. Yazım tarihi ve müstensihî belli değildir. Müellifi eserdeki bir beyitten anlaşıldığına göre Mustafa adlı biridir. Eser, manzum ve mensur olmak üzere iki ana kısımdan oluşmaktadır. Bu iki kısımdan sonra şemalar bulunmaktadır. Manzum kısımda bahirler ve bu bahirlere göre tertip edilmiş birer beyit yer almaktadır. Beyitler ehl-i sünnet itikadının bazı esaslarını ihtiva etmektedir. Mensur kısımda aruz vezni ile ilgili terimler tarif edilmekte ve örneklerle açıklanmaktadır. Şemalar ise bahirleri gösteren daireler şeklindedir. Bu çalışma, Tuhfe-i Arûziyye'nin şekil ve muhteva incelemesi ve taranskripsiyonlu metninin verilmek yoluyla tanıtılmasına yöneliktir.

Anahtar Kelimeler: Aruz vezni, aruz risalesi, akâidnâme, itikadnâme, klasik Türk şiiri

ABSTRACT**AN ARUZ BOOKLET WITH VERSE AKÂİDNÂME: TUHFE-İ ARÛZİYYE**

The first element that comes to mind in traditional poetry is the meter. The meters used in traditional Turkish poetry are syllable and aruz. The syllable meter is the basic meter of folk poetry based on the equal syllable numbers of verses in poetry. Aruz meter is formed as a result of ordering of open and closed syllables according to a certain order. It is the main meter of Islamic Turkish literature, especially classical Turkish literature. Aruz has a much more complex structure and comprehensive terminology than syllable meter and requires more knowledge. In order to reveal the information about aruz meter and teach to related people, a large number of aruz booklets were written. One of them is Tuhfe-i Arûziyye which is the subject of this study. Tuhfe-i Arûziyye is not only an aruz treatise but also an akâidnâme / itikadnâme in terms of its verse section. The date of writing and scribe are unknown. It is understood from a couplet in the book that the author of the book is a person that named Mustafa.

The work consists of two main parts: verse and prose. There are schemes after these two parts. There are basic aruz templates and a couplet arranged according to these templates in the verse part. The couplets contain some of the principles of Ahl al-Sunnah. In the prose part, terms related to aruz meter are described and explained by examples. The schemes are circles showing the basic aruz templates. This study includes Tuhfe-i Arûziyye's form and content analysis and its transcribed text.

Keywords: Aruz meter, aruz booklet, akâidnâme, itikadnâme, classical Turkish poetry

ÇOCUK EĞİTİMEVLERİNDE EĞİTİM UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. İ. Bakır ARABACI

F.Ü. Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü

ÖZET

Çocuk “daha ergin olmamış birey” olarak ifade edilebilirken, Türk Ceza Kanunu, Çocuk Koruma Kanunu ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi’nde “18 yaşını doldurmamış kişi “ olarak tanımlanmaktadır. Çocukluk döneminde zihinsel, bedensel, sosyal, törel ... çok yönlü gelişimin süratle devam etmesi, çocuğun mümeyyiz olmaması, kararlarını kendi başına alamaması, bir veli veya vasinin himayesinde olmasını gerektirmektedir. Çocukluk döneminde de hukukun yasakladığı suç ve kabahatler işlenebilmektedir. Ancak bu dönemin özelliğinden dolayı, yetişkin bireyler için geçerli olan uygulamalar çocuklar için uygulanamamaktadır. Çeşitli sebeplerle çocuk suçluluğu, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de ciddi boyutlarda kendini göstermektedir. 2018 verilerine göre cezaevlerinde üç binden fazla çocuk hükümlü bulunmaktadır. Ceza Hukuku’nun asıl amacı bireyi ıslah etmek ve onu topluma geri kazandırmaktır. Bu durum çocuk için daha da önem kazanmaktadır. Yani, çocukların ceza infaz kurumlarında hükümlü olarak tutulmaları yerine ıslah edilmeleri gerekmektedir. Türkiye’de suç işleyen 12-18 yaş grubundaki çocukların kapatıldığı kurumlar; Çocuk Eğitimevleri, Çocuk Hapishaneleri ve Yetişkinlerin kapatıldığı hapishanelerin çocuk bölümleridir. Çocuk Eğitimevleri hükümlü çocukların, Çocuk Hapishaneleri (resmi adıyla “Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumları”) ise davaları süren tutuklu çocukların tutulduğu kapatıldığı mekânlardır.

Çocuk Eğitimevlerinde hükümlü çocukların eğitimleri önem taşımaktadır. Çocuk Eğitimevlerinde görevli personelin ve burada eğitim uygulamalarına katılan çocukların görüşlerinin belirlenmesi, burada uygulanan eğitim uygulamalarının değerlendirilmesinde önem taşımaktadır. Bu araştırma Çocuk Eğitimevlerinde eğitim uygulamalarını değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim (Fenomoloji) deseni ile kurgulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Elazığ Çocuk Eğitimevinde görevli 21 personel ile 11 hükümlü çocuk oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu geliştirilirken ilgili literatür taranmış, Elazığ Çocuk Eğitimevinde görevli yöneticiler ile görüşme yapılmış, hazırlanan form iki yönetici ve Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimlerinde iki öğretim üyesinin görüşleri doğrultusunda geliştirilmiştir. Veriler açık, olduğu gibi, tutarlı bir şekilde sunulmuş, katılımcı görüşleri ile desteklenmiş, veriler ham verilerle uyum içinde olup olmadığı teyit edilmiştir. Araştırma sonucuna göre katılımcılar eğitim uygulamalarını benimsediklerini, etkili olduğuna inandıklarını, programların geliştirilerek devam ettirilmesi gerektiğini, eğitici personelin yeterliklerinin artırılmasını, mesleki yeterliklerin ve gelir kazandırıcı etkinliklerin artırılmasına önem verilmesi gerektiğini, açık öğretim uygulamalarına önem verilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Anahtar kelimeler: Çocuk Suçluluğu, Çocuk Eğitimevi, Çocuk Ceza İnfaz Kurumları

AN EVALUATION OF THE EDUCATIONAL IMPLEMENTATIONS IN CHILDREN EDUCATION HOUSES

ABSTRACT

While children can be cited as “a person who is not teenager yet”; it is described as “a person who is under 18 years old” in Turkish Criminal Law, Children Protection Law and United Nations Declaration of Children Rights. It is required for children to be under protection of parents or legal responsible people because during the childhood; multiple development such as cognitive, physical, social, moral, etc. continuous rapidly, they cannot recognize good or bad and they cannot make their own decisions. Crime and misdemeanours prohibited by law can be committed during the childhood. Yet, the implementations which are for adults cannot be adapted to children because of the childhood conditions. Because of different reasons, children penalty appears in Turkey at a serious level as it is in all around the world. According to the data of 2018, there were more than 3 thousands children prisoner stayed in prisons. The main aims of Criminal Law are the correctional of people and restore him back to society. This is more important for children. That means, children should be corrected rather than be locked in prisons. The organization of children who are 12- 18 years old and committed to crimes in Turkey are Children Education Houses, Children Prisons, and the children department of prisons for adults. Children Education Houses are the centres for convicted children, Children Prisons (as legally named Children and Youth Closed Penal Institution) are the places in which the children under prosecution stay.

The educations of prisoner children in Children Education Houses are very important. It is important to define the views of staff in Children Education Houses and the children who educated in there in order to evaluate the educational implementations in these organizations. This study aims to evaluate the educational implementations in Children Education Houses. The research is formulated according to phenomenology which is a qualitative research pattern. The study group consists of 21 staff of Elazığ Children Education Houses and 11 prisoner children in there. As data collection tool, semi- structured interview form was used. When the interview form was developed, related literature was browsed, the views of managers working for Elazığ Children Education Houses were taken; and the prepared form was revised according to the comments of two academicians in Firat University Education Faculty Educational Sciences Department. Data is presented as clear, authentic, consistent, supported by participant views and the consistency between findings and raw data is confirmed. According to the results of the study, participants expressed that they internalise the educational implementations, they believe that the implementations are effective and the programs should be pursued by constant improvement, educators should increase their efficiencies, the increasing of activities on professional qualification and occupational opportunities should be given importance and they also stressed the need for attention to open education implementations.

Key Words: Children penalty, Children Education House, Children Penal Institution

HAZIRLIK SINIFI ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA ALIŞKANLIKLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ANALİZİ

Prof. Dr. İ. Bakır ARABACI
F.Ü. Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü

ÖZET

Vygotsky ve Piaget bilişsel gelişimde dilin çok önemli olduğunu vurgulamaktadırlar. Dilin, konuşmanın ve düşünsel gelişimin gerçekleşmesinde kavramların oldukça önemli yeri vardır. Tüm bu unsurların geliştirilmesinde okumanın önemi büyüktür. Okuma; var olan kültürü öğrenmenin, çevreye ve teknolojiye uyum sağlamanın, yaşama hazırlanmanın, meslek sahibi olmanın en önemli aracıdır. Okuma eyleminde bilişsel, duyuşsal ve psikomotor unsurların aktif halde bulunmaları gerekir. Aksi halde okunanların anlaşılması mümkün olmaz. Okumanın yaşamın her alanında sürdürülmesi ve bu eyleminin yaşam boyu devamı önemlidir. Bu anlamda okuma alışkanlığı, bireylerin okumaktan zevk almalarını sağlayan önemli bir beceridir. Kitap okumayan bireylerin giderek düşünme fonksiyonları körelmekte, fikir üretme yetenekleri azalmakta, kelime dağarcıkları gelişmemekte, çevre ile başarılı bir şekilde iletişim kurma becerileri ortadan kalkmaktadır. Türkiye’de gençlerin çoğunluğunun okuma alışkanlığına sahip olduğunu söylemek zordur.

Yükseköğrenim örgün eğitimin en üst birimi olarak, bireylere bilimsel ve hür düşünme becerisi kazandırmalarını, bireylerin özerk bir kişilik yapısına ve toplumsal değerlere sahip olmalarını, bir alanda uzmanlaşarak meslek sahibi olmalarını, böylece toplumun gelişimine katkı sağlamalarını amaçlamaktadır. Yükseköğrenime başlayan öğrencilerin okuma alışkanlığına sahip olmaları, yükseköğrenim kurumlarının amaçlarına ulaşmalarında etkindir. Yükseköğrenime başlayan öğrencilerin okuma alışkanlığına sahip olup olmadıklarının bilinmesi, yükseköğretim kurumları yöneticilerine bu konuda önlemler almalarına katkı sağlayabilir.

Bu araştırma Munzur Üniversitesi Hazırlık sınıfında öğrenim gören öğrencilerinin kitap okuma alışkanlıklarını belirlemeyi ve öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının demografik değişkenlere göre değişip değişmediğini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma (betimsel var olan durumu ortaya çıkarmaya çalışan) tarama desenli bir çalışmadır. Araştırmanın çalışma evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Munzur Üniversitesi hazırlık sınıfında öğrenim gören 34 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak Gömleksiz (2004) tarafından geliştirilen “Kitap Okuma Alışkanlığı Tutum Ölçeği ” kullanılmıştır. Verilerin analizinde ortalama, standart sapma, ikili değişkenlerin karşılaştırılmasında t testi, çoklu değişkenlerin karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi, farklılıkların hangi değişkenlerden kaynaklandığını belirlemek için post hoc testlerinden Scheffe testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda hazırlık sınıfı öğrencilerinin kitap okumaya ilişkin olumlu tutumlarının çok düşük düzeyde olduğu, hazırlık sınıfı öğrencilerinin kitap okumaya ilişkin tutumlarının cinsiyet, baba eğitim düzeyi, baba mesleği ve ekonomik düzey değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği, ancak annenin eğitim düzeyinin kitap okuma alışkanlığı açısından anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hazırlık sınıfı öğrencileri, Okuma Alışkanlığı, Tutum

AN ANALYSIS OF THE READING HABIT OF THE PREP CLASS STUDENTS IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

ABSTRACT

Vygotsky and Piaget emphasize that language is very important in cognitive development. Concepts have very important place in the language, speaking and cognitive development. In the improving of all these factors, reading is of great importance. Reading is the most important tool for learning the existing culture, adapting to the environment and technology, getting ready for life and having a profession. At reading action, cognitive, affective and psychomotor elements must be active. Otherwise it isn't possible to understand the readings. It is important that maintained the reading at every field of life and continued this action throughout life. In this sense, reading habit is an important skill that provides pleasure to individuals. Individuals who don't read books gradually lose their thinking functions, their ability to produce ideas decrease, they can't improve their vocabulary, their communication skill that help them to communicate successfully with the environment is disappeared. In Turkey it is hard to say that the most of teenagers have reading habit.

Higher Education as the highest unit of formal education aims to provide individuals with scientific and free thinking skills, to have an autonomous personality and social values, to have a profession by being an expert in a field, thus to contribute to the development of society. If students who start to study in university have reading habit, it is factor at the achievements of the objectives of higher education institutions. Knowing whether the students who have started the higher education have the habit of reading can contribute to the administrators of higher education institutions to take precautions about this subject.

This research aims to determine the reading habits of students who study at the preparatory class of Munzur University and whether their reading habits change or not according to the demographic variables. The research (descriptive present case) is a study with scanning pattern. The study population of the research consists of 34 students studying at the preparatory class of Munzur University in 2017-2018 academic year. As data collection tool, "Book Reading Habits Attitude Scale" developed by Gömleksiz (2004) was used. In the analysis of the data, mean, standard deviation, t-test for comparison of binary variables, one-way analysis of variance for comparison of multiple variables, and Scheffe test of post hoc tests for determining which variables resulted from differences were used. As a result of the research, the positive attitudes of the preparatory class students about reading books were very low, and the attitudes of the prep class students about reading books didn't Show significant differences according to the variables of gender, father education level, father profession and economic level, but the education level of the mother showed a significant difference in terms of book reading habit, were reached.

Key Words: Prep class students, Reading habit, Attitude

ÖĞRENCİLERİN ALGILADIKLARI TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ, YALNIZLIK DÜZEYLERİ VE AKADEMİK BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dr. Battal GÖLDAĞ

İnönü Üniversitesi,
Malatya OSB Meslek Yüksekokulu

ÖZET

Araştırmanın amacı, öğrencilerin algıladıkları tükenmişlik düzeyi, yalnızlık düzeyi ve akademik başarı arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmada Meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin algıladıkları tükenmişlik düzeyi, yalnızlık düzeyi ve akademik başarı arasındaki ilişki incelenmeye çalışıldığı için tarama türündedir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar Malatya İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksekokulu ve Malatya OSB Meslek yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem 290 öğrenci dahil edilmiştir. Tesadüfi örneklem yoluyla dağıtılan 340 anketin 290 tanesi geri dönmüştür. Hatalı olan 50 anket araştırmaya dahil edilmemiştir.

Araştırmada verileri toplamak amacıyla; Maslach Tükenmişlik Envanteri-Öğrenci Formu (MTE-ÖF) kullanılmıştır. Schaufeli, Martinez, Marques-Pinto, Salanova ve Bakker tarafından geliştirilen ve Çapri, Gündüz ve Gökçakan tarafından geçerlik ve güvenlik çalışması yapılan envanter 13 maddeden ve 3 faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinliktir. Puanlamada, her bir kişi için üç ayrı tükenmişlik puanı hesaplanmaktadır.

UCLA Yalnızlık Ölçeği (UYÖ) : Russel, Peplau ve Ferguson tarafından geliştirilmiş olan UCLA Yalnızlık Ölçeğinin geçerlik ve güvenlik çalışması Demir tarafından yapılmıştır. Ölçek 10'nu olumlu, 10'nu olumsuz olacak şekilde 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçekten alınan puan arttıkça yalnızlık düzeyi artmaktadır. Yüksek puan yalnızlığın daha yoğun yaşandığını göstermektedir. Veriler SPSS 24.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler, betimleyici analizler (ortalama ve standart sapma) ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi (ANOVA) ve Pearson Çarpım Moment Korelasyon Analizi kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < .05$ alınmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre;

Öğrencilerin algıladıkları yalnızlık düzeyleri, tükenme düzeyleri ve yetkinlik düzeyleri arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamış, duyarsızlaşma boyutunda ise erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Öğrencilerin algıladıkları yalnızlık düzeyleri, tükenme düzeyleri, duyarsızlaşma düzeyleri ve yetkinlik düzeyleri arasında öğrenim görülen sınıfa, öğrenim gördükleri bölümü isteyerek tercih etme ve mezun olunca kolayca iş bulup bulmama durumlarına göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Öğrencilerin algıladıkları yalnızlık düzeyleri, tükenme düzeyleri ve yetkinlik düzeyleri arasında öğrencilerin yaşlarına göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamış, duyarsızlaşma boyutunda ve toplam tükenmişlik düzeyleri arasında ise anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Öğrencilerin algıladıkları yalnızlık düzeyleri ve yetkinlik düzeyleri arasında öğrencilerin kardeş sayılarına göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamış, tükenme, duyarsızlaşma

boyutunda ve toplam tükenmişlik düzeyleri arasında ise anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Öğrencilerin algıladıkları tükenme, duyarsızlaşma düzeyleri ile algıladıkları yalnızlık düzeyleri arasında zayıf düzeyde pozitif, algıladıkları yetkinlik düzeyleri ile algıladıkları yalnızlık düzeyleri arasında ise zayıf düzeyde negatif ilişki vardır. Öğrencilerin akademik ortalamaları ile algıladıkları tükenme, duyarsızlaşma ve yetkinlik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur.

Anahtar Kelimeler : Tükenmişlik, Yalnızlık, Akademik Başarı, Meslek Yüksekokulu

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL MAHREMİYET KAYGI DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Dr. Battal GÖLDAĞ

İnönü Üniversitesi,
Malatya OSB Meslek Yüksekokulu

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, üniversitede öğrenim gören öğrencilerin dijital mahremiyet kaygı düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar dönemi Malatya İnönü Üniversitesinde öğrenim gören lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Örnekleme 510 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırmada verileri toplamak amacıyla;

Öğrencilerin dijital mahremiyet algılarını belirlemek amacıyla Buchanan, Paine, Joinson ve Reips tarafından geliştirilmiş ve Alakurt tarafından Türkçe uyarlaması yapılan “Çevrimiçi Mahremiyet Kaygısı Ölçeği” kullanılmıştır. Orijinal ölçek tek faktörden ve 16 maddeden oluşmaktadır. Türkçe uyarlaması yapılan ölçek 3 faktörden (“E-posta kullanımı”, “Çevrimiçi güven” ve “Çevrimiçi ödeme”) ve 14 maddeden oluşmaktadır. Faktörlerin Cronbach Alfa katsayıları sırası ile .89, .79 ve .72 dir. Tüm ölçek için Cronbach Alfa katsayısı .89 dur. Ölçekten alınan yüksek puan, çevrimiçi mahremiyet kaygısının yüksek olduğunu göstermektedir.

Veriler SPSS 24.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler, betimleyici analizler (ortalama ve standart sapma) ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi (ANOVA) kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < .05$ alınmıştır.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre ;

Öğrencilerin %92,94'ü (474 kişi) mesajlaşmak için Whatsapp, % 84,31'i (430 kişi) resim, video paylaşımı için Instagram kullanmaktadır. Öğrenciler en çok interneti sosyal medya (%84,11'i (429 kişi)) için kullanırken en az bankacılık işlemleri (%32,74 (167 kişi)) için kullanmaktadırlar.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre, e-posta kullanımı, çevrimiçi ödeme ve toplam dijital mahremiyet kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamış çevrim içi güven kaygı düzeyleri arasında ise anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Bu farklılık erkek öğrenciler lehinedir. Erkek öğrencilerin çevrim içi güven kaygıları kadın öğrencilerden daha düşüktür.

Öğrencilerin fake(sahte) hesap kullanma durumlarına göre e-posta kullanımı ve çevrim içi ödeme kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamış, çevrim içi güven ve toplam dijital mahremiyet kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Sahte hesap kullanan öğrencilerin kaygı düzeyleri sahte hesap kullanmayan öğrencilerden daha yüksektir.

Öğrencilerin sahip oldukları sosyal medya hesap sayılarına, internet kullanım sürelerine, sosyal medya kullanım sürelerine göre e-posta kullanımı, çevrimiçi ödeme, çevrim içi güven ve toplam dijital mahremiyet kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin sosyal medya hesaplarındaki arkadaş sayılarına göre e-posta kullanımı, çevrimiçi ödeme, çevrim içi güven kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa

rastlanmamış fakat toplam dijital mahremiyet kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır.

Öğrencilerin profil bilgilerinin doğru olması durumuna göre çevrimiçi ödeme, çevrim içi güven kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamış fakat e-posta kullanımı ve toplam dijital mahremiyet kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır.

Öğrencilerin internetten alışveriş yapma durumlarına göre e-posta kullanımı, çevrim içi güven, çevrim içi ödeme ve toplam dijital mahremiyet kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Bu farklılık internetten alışveriş yapan öğrenciler lehinedir. İnternette alışveriş yapan öğrencilerin kaygı düzeyleri daha düşüktür.

Anahtar Kelimeler : Mahremiyet, Dijital Mahremiyet, Üniversite Öğrencileri

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BAĞLANMA STİLLERİYLE AFFETME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Hamide KARTAL SAĞIRLI
Milli Eğitim Bakanlığı

Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŞ
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ÖZET

Bireylerin bağlanma stilleri ile affetme düzeyleri arasında anlamlı ilişkilerin olabileceği düşünülmektedir. Bireylerin özelliklerine göre geliştirdikleri güvenli, korkulu, kaygılı ve saplantılı bağlanma stillerinin affetme biçimlerini etkileyebildiği kabul edilmektedir. Bu nedenle bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin bağlanma stilleriyle affetme düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesine çalışılmıştır. Araştırmanın amacı ise üniversite öğrencilerinin bağlanma stillerinin affetme düzeylerini hangi yönde yordadığının ortaya çıkarılması olarak belirlenmiştir. Bu araştırma, ilişkisel tarama modelinde karşılaştırmalı türden betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini, 2016-2017 Öğretim Yılında Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 3682 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu araştırma evreninden küme örnekleme yöntemiyle seçilen 602 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem belirlenirken her bölüm birer küme olarak kabul edilmiş; buna göre ilgili bölümlerden örnekleme belli sayılarda öğrenci seçilmiştir. Araştırmada Griffin ve Bartholomew (1994) tarafından geliştirilmiş ve Türkçe'ye Sümer ve Güngör (1994) tarafından uyarlanmış, 'İlişki Ölçekleri (İÖ)', Thompson ve diğerleri (2005) tarafından geliştirilen ve Bugay (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan 'Heartland Affetme Ölçeği' uygulanmıştır. Araştırmada, öncelikle üniversite öğrencilerinin bağlanma stilleri ile affetme ve affetmenin alt boyutları (kendini, diğerlerini, durumu affetme) arasında anlamlı bir ilişki bulunup bulunmadığının belirlenmesine çalışılmıştır. Bu bağlamda, bağlanma stillerinin affetme düzeyini yordayıp yordamadığının ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. *Üniversite öğrencilerinin bağlanma stillerinin affetme düzeylerinin anlamlı bir yordayıcısı olup olmadığı çoklu doğrusal regresyon analizi yöntemi ile incelenmiştir. Bu bağlamda ilk olarak değişkenler arasındaki ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir. Analiz sonuçlarından anlaşıldığı üzere bağlanma stilleri ile affetme düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüş (R: 0,349 R²: 0.122), bağlanma stillerinin affetme düzeyinin yordayıcısı olduğu bulgulanmıştır (F_{3,598}: 20,643, p<.05).*

Anahtar Sözcükler: Bağlanma Stili, Affetme Düzeyi, Öğrenci

Bu bildiriye konu olan çalışma, 26 Nisan 2019 Tarihinde, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı için kabul edilen "Üniversite Öğrencilerinin Bağlanma Stilleriyle Affetme Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı Yüksek Lisans tezinin bir bölümüne dayalı olarak hazırlanmıştır

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN UNIVERSITY STUDENTS ATTACHMENT STYLES and FORGIVENESS LEVELS

ABSTRACT

It is thought that there may be significant relationships between attachment styles and forgiveness levels of individuals. It is accepted that safe, fearful, anxious and obsessive attachment styles developed by individuals according to their characteristics may affect the forgiveness. Therefore, in this study, the relationship between attachment styles and forgiveness levels of university students was investigated. The aim of the study was to determine the direction in which the attachment styles of university students predict forgiveness. This research is a comparative descriptive study in relational survey model. The population of the research consists of 3682 students studying in Erzincan Binali Yıldırım University Education Faculty in 2016-2017 Academic Year. The sample of the study consists of 602 students selected by cluster sampling method from this research population. While determining the sample, each section was accepted as a cluster; Accordingly, a certain number of students were selected from the relevant departments. 'Heartland Forgiveness Scale', developed by Griffin and Bartholomew (1994) and adapted to Turkish by Sümer and Güngör (1994), 'Relationship Scales (EP)', developed by Thompson et al. (2005) and adapted to Turkish by Bugay (2010). 'has been applied. In this research, first of all, it has been tried to determine whether there is a meaningful relationship between the attachment styles of university students and forgiveness and sub-dimensions of forgiveness (forgive oneself, others, the situation). In this context, it is aimed to find out whether attachment styles predict the level of forgiveness. Multiple linear regression analysis was used to determine whether the attachment styles of university students were a significant predictor of forgiveness. In this context, the relationship between the variables was first examined by correlation analysis. As it is understood from the results of the analysis, there is a significant relationship between attachment styles and forgiveness level ($R: 0,349$ $R^2: 0.122$), attachment styles were found to be predictors of forgiveness ($F_{3-598}: 20,643$, $p<.05$).

Keywords: Attachment Style, Forgiveness Level, Student.

KAVRAM KARİKATÜRLERİ İLE İŞLENEN MATEMATİK DERSLERİNDEN YANSIMALAR: 5. SINIF ÖRNEĞİ

Derya AYGÜN

Mihriban HACISALİHOĞLU KARADENİZ
Giresun Üniversitesi

Suphi Önder BÜTÜNER
Giresun Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, eylem araştırma deseni kullanarak matematik dersi işlenişinde kavram karikatürlerinin nasıl uygulanacağını belirlemektir. Belirlenen amaca bağlı olarak kavram karikatürüne dayalı uygulamaların 5. sınıf öğrencilerinin matematiksel dil ve sembol/terim/kavram oluşumu üzerindeki değişimlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışma Giresun'da bir köy okulunda öğrenim gören, kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile seçilen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 10 beşinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. Çalışma, yeni uygulamalar denenebilmesi, eksiklikleri çalışma sırasında giderilebilmesi ve araştırmacı öğretmenin kendini geliştirebilmesi için eylem araştırması deseninde yürütülmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak, öğretim programı beşinci sınıf kazanımlarına uygun hazırlanan kavram karikatürleri ve matematik günlükleri kullanılmıştır. Çalışma, 5.sınıf öğretim programındaki sembol/terim/kavram içeren tüm kazanımları kapsamaktadır. Öğrenciler kavram karikatürleri ile işlenen derslerden sonra günlük tutmaları istenmiş, günlüklere derslerde kullanılan karikatürlere verdikleri cevapları, yaptıkları yanlışları, verdikleri doğru cevapları, yaptıkları işlemlerin sebeplerini ve sınıf içi tartışmaları kendi cümleleri ile ifade etmeleri istenmiştir. Veri toplama araçlarının geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak adına karikatürlerdeki sorular MEB tarafından hazırlanıp 2018-2109 eğitim öğretim yılında araştırmacının okulunda kullandığı kitaptan seçilmiştir. Kavram karikatürlerinin anlaşılabilirliğini ve amaca uygunluğunu test etmek için alanında uzman iki kişinin görüşü alınmıştır. Ayrıca karikatürlerdeki objelerin boyutları, renkleri, perspektifi, karakterlerin cevaplarla ilgili ipucuna sahip olup olmadıkları hakkında grafik tasarım alanında uzman iki kişinin görüşü alınmış ve karikatürlerin görünüş geçerliği ile ilgili form doldurulmuştur. Görüşlere uygun olarak son halini alan karikatürlerin uygulamasından önce hataları en aza indirebilmek adına pilot uygulama, kazanımların gerektirdiği becerilere sahip çalışmanın katılımcıları dışında kalan bir 6. sınıf ile yapılmıştır. Kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla belirtke tablosu hazırlanarak alanında uzman iki matematik eğitimcisinin görüşü alınmıştır.

Altı ay süren çalışmada, kullanılan kavram karikatürleri içerik analizi ile analiz edilmiştir. Süreç içerisinde öğrencilerin verdikleri cevaplardaki cümle sayısının arttığı, sembol/terim/kavram kullanımının arttığı ve sözel cümlelerde matematiksel dilini doğru kullandıkları görülmüştür. Öğrenci günlüklerinin analizinde, ders planındaki sorular ile öğrencilerin bu sorular hakkında kurdukları cümleler eşleştirilmiştir. Öğrencilerin günlüklerinde, sembol/terim/kavram yanlışlıklarını düzelttiklerine, doğru yapanların ise doğrularında istikrarlı olduklarına ulaşılmıştır. Ayrıca günlüklerin analizinde öğrencilerin yanlış cevaplarının sebeplerine de ulaşılmıştır. Bunlardan bazıları; “noktaların birbirine göre konumlarını bulurken ilk söylenen noktadan diğer noktaya sayım yapılması”, “sayı

doğrusunda iki sayı arası uzaklık sorulduğunda, birim saymaya -bir- denilerek başlanması, sorularında -almak- kelimesi geçtiğinde çıkarma işlemi yapma eğilimi”, “kesir genişletirken kesrin sadece paydasına çarpma işlemi uygulanması” şeklindedir. Çalışma sonunda, öğrencilerin sürece aktif katılım sağladığı, derste söz alarak cümleler kurduğu, kurduğu cümleleri kendi ifadeleri ile yazdığı, fikir alışverişi ve araştırma yapabildiği ortamlarda matematiksel dil becerilerinin geliştiği görülmüştür. Kavram karikatürleri ile işlenen derslerin matematiksel dil ve sembol/terim/kavram oluşumuna oldukça fazla katkısının olduğu, dolayısıyla sınıf ortamları tasarlanırken bu durumun göz önüne alınması önerilmektedir.

Anahtar kelimler: Kavram karikatürü, matematik dersi öğretim programı, öğrenci günlükleri

KİŞİ ADLARI OLARAK TÜMCELER

Prof. Dr. Marika ÇIKİA

Tbilisi İvane Cavahişvili Devlet Üniversitesi, Gürcistan

ÖZET

Eskiden beri kişi adları bilim dünyasında ilgi çekmektedir. Kişi adlarının çoğu çok eski çağlardan günümüze gelmiş bulunup hemen her isim ortaya çıktığı yer ve zamana ait bilgiler içermektedir. Özel isim şekilde bir tümce dillere bilinmemiş değil.

Avesta'da duanın başlangıcı özel adıdır: /staor vahištahe ašahe/. Bu tümcenin temel sözleri şunlardır: /aşəm vohu vahištəmastī/ 'Aşa-vahišta' duasını söyleyen.

Eski Fars isimlerde bazen bütün tümce özel ad olarak yapılır: /ka hutanū / 'Ne güzel vücut'; /ka-frya/ 'Ne kadar sevimli'.

Gürcüce: Mzevinari 'Güneş kimdir'. Ğvtisavari 'Tanrıya aitim', Gulsunda 'yürek ister'.

Azerice: Sevdimali, Karyağdı.

Rusça: Богдан /Bogdan/ 'Tanrı vermiş'.

Türkçe: Aydoğdu, Begverdi, Oğulgerek, Elaldı, Aydolmuş,

Türkçe ve Azerice İsim cümlesinin özel bir türü /ady demür/ benzeri yapısına sahip olan kişi adlarıdır. Bu Türk dillerine ait biçimbilgisel ve sentaksel bir oluşumdur. Örn.: Adıbeg, Adımhan, Adıbüyük, Adıgözel, Adısönmez, Başıaçık vb. Dillerde sözkonusu adlandırma sürecinde Emir kipi biçimleri çok yaygındır: Türkçe Bilbeg, Almanca Bleibimhaus 'Evde kal'; Hauschild 'Kalkana vur'. Hebestreit 'Savaşa başla'; Schneidewind 'Rüzgarı kes'.

sıkça vardır: Borgenicht 'Ödünç verme',
'Sağlama'.

Olumsuz emir kipi biçimleri da
Sorgenicht

Ukraynaca soyadlar olarak bize ulaştı:

Benzeri oluşuma sahip olan adlar

Убийвовк /ubiyvovk/ 'Öldür kurdu',
Крутиголова /Krutigolova/ 'Başı döndür', Варивода 'Varivoda 'Suyu kaynat; Гуляйвитер /Guljajaviter/ 'Rüzgar es'.

Çok yayılmış Rus adı Владимир /Vladimir/ 'Dünyaya sahip ol' benzeri kalıptendir.

İngilizce soyadı olan Shakespeare /Shake speare/ 'Salla mızrağı' bunun tespitidir.:Konuşmamızda sunulan malzeme tipoloji bakımından

dilbilimcilerin ilgisini çeker.

SPOR YÖNETİCİLİK BÖLÜMÜNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİNİN SPORA YÖNELİK TUTUMUNUN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Cumaali YAVUZ

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Elazığ/ Türkiye

Ali Serdar YÜCEL

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Elazığ/ Türkiye

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Fırat Üniversitesi spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının bazı değişkenlikler açısından incelenmesidir. Araştırmanın evrenini spor bilimleri fakültesi spor yöneticiliği bölümü öğrencileri (n=514), örneklem grubunu ise bu öğrencilerden rasgele yöntemle seçilen 61 kız, 167 erkek olmak üzere toplamda 228 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama araçları olarak, Şentürk (2012) tarafından geliştirilen “Spora Yönelik Tutum Ölçeği (SYTÖ)” ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. SYTÖ ölçeği 25 madde ve 3 alt boyuttan (spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma) bir ölçektir. Araştırma verileri SPSS 22.00. paket programları ile analiz edilmiştir. Analizler t-testi ve ANOVA ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre spor yapma durumu değişkeni açısından katılımcıların spora yönelik tutum (F= . 8,994, p<.001) puanları anlamlı düzeyde bir farklılaşma göstermektedir. Sonuç olarak yöneticilik bölümü öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının spor yapan öğrenciler lehine olumlu yönde anlamlı olduğu, cinsiyet, yaş ve öğrenim görülen sınıfa göre anlamlı bir farklılaşma olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışma spor yöneticiliği bölümü okuyan öğrencilerin spor yönelik tutumlarının değerlendirilmesi ve spora aktif katılım sağlamalarına ilişkin gereken düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Tutum, Öğrenci

MİLLİKAN DENEYİNDE KULLANILAN “PARLAYAN YILDIZLAR” METAFORU VE BU METAFOR HAKKINDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ ALGILARI

Dr. Havva Sibel KURT,

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Fizik Eğitimi ABD

Prof. Dr. Musa SARI,

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Fizik Eğitimi ABD

ÖZET

Fen eğitiminde temsillerin ve deneysel modellerin birçok boyutu vardır. Fizik eğitiminde öğrenciler kavramların birçok farklı temsiliyle karşılaşılır: bunlar grafikler, denklemler, tablolar, resimler, diyagramlar ve kelimelerdir (Brookes ve Etkina, 2007, s.1; Kurt ve Sarı, 2018). Fizikçiler, bazı öğrenme zorluklarının dilin bu zihin karıştıran yapısından kaynaklanabileceğinin farkındadır, ancak bu alanda sadece birkaç araştırma yapıldığı görülmektedir (Brookes, 2006; Kurt ve Sarı, 2018; Kurt, 2019). Bu çalışmada, fizik eğitiminde kullanılan metaforların ne olduğuna, işlevlerine, sınıflarına ve eğitimsel yönüne yer verilmek istenmiştir (Kurt, 2019). Çalışmada, Millikan deneyinde bulunan “parlayan yıldızlar” metaforuna ve öğretmen adaylarının bu metafor hakkındaki algılarına derinlemesine inceleme yapılmak istenmiş ve bu amaçla nitel bir araştırma yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesinde okuyan 3. sınıftaki (n = 10) gönüllü fizik öğretmeni adaylarından oluşmaktadır. Çalışma, iki aşamadan oluşmaktadır. İlk aşamada öğretmen adaylarına açık uçlu metafor sorusu sunulmuştur. Bu metafor sorusunda görsel öğeler ve çizimler bulunmaktadır. İkinci aşama, mülakattan oluşmaktadır. İlk aşamada en yüksek puanı alan fizik öğretmeni adayları (n = 4) ikinci aşamaya gönüllü olarak davet edilmiştir. Verilerin analizi sonucunda, metaforların soyut kavramları somutlaştırmada başarılı bir öğrenme aracı olduğunu ancak Millikan Deneyinde kullanılan metaforun tüm deneyin doğru anlaşılmasını engellediği görülmüştür. Çalışmada, metaforların Fizik Eğitiminde rollerine de yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Fizik Eğitimi, Millikan Deneyi

Kaynakça:

Brookes, D.T. (2006). *The role of language in learning physics*. Doktora Tezi, The State University in New Jersey, New Brunswick.

Brookes, D.T & Etkina, E. (2007, Mayıs). Conceptual metaphor and functional grammar to explore how language used in physics affects student learning. *Physical Review Special Topics- Physics Education Research*, 3(1-16). doi: 10.1103/PhysRevSTPER.3.010105

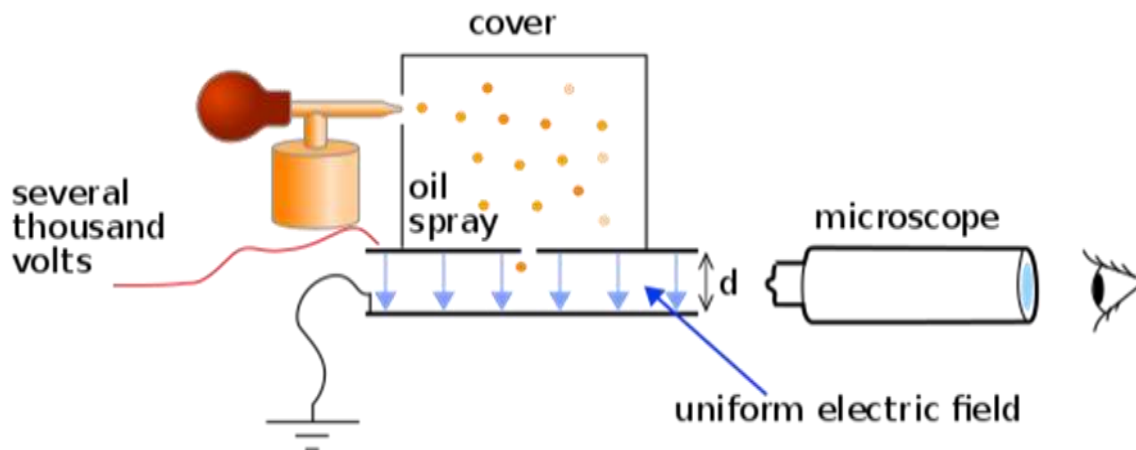
Kurt, H. S., Sarı, M. (2018). Fizik öğretmeni adaylarının elektrik konusunda bazı kavramlara ait metaforik algıları. *Erciyes Journal of Education*, 2(1), 64-90.

Kurt, H. S. (2019). *Physics teacher candidates' metaphors and metaphorical perceptions about electricity*. (Ph.D Thesis). Gazi University, Graduate School of Educational Sciences. Ankara.

THE METAPHOR “SHINING STARS” USED IN MILLIKAN EXPERIMENT AND PRE-SERVICE TEACHERS' PERCEPTIONS ABOUT THIS METAPHOR

ABSTRACT

Representations and experimental models in science education has multiple dimensions. In physics education, students encounter many different representations of physics ideas: graphs, equations, tables, pictures, diagrams and words (Brookes & Etkina, 2007, p.1; Kurt ve Sarı, 2018). Physicists are aware that some student difficulties may be caused by confusing language but only a relatively small amount of research has been done in this area (Brookes, 2006; Kurt ve Sarı, 2018; Kurt, 2019). This research gives place to what the metaphors used in physics education are and their functions, classes, educational orientation (Kurt, 2019). This research is a qualitative research which profoundly gives information about the metaphor in Millikan experiment. The sample of the research is composed of volunteer physics teacher candidates in the 3rd year ($n = 10$) who are studying at the Faculty of Education of the relevant state university during the 2016-2017 academic year. In the first step, an open ended metaphor question was given to these teacher candidates. In this metaphor question, there are visual items and drawings. The second step consists of an interview. The physics teacher candidates ($n=4$) who get the highest scores in the first step were voluntarily invited to the second step. As a result of the analysis of the data, the effects of the metaphors on the perceptions of the teacher candidates were analyzed. The analysis of the data showed that metaphors are successful learning tools in embodying the abstract concepts but in Millikan's experiment; it was observed that the metaphor used in the Millikan Experiment prevented the correct understanding of the whole experiment. At the same time, on the roles of the metaphors in physics education were discussed.

(Visual: Oil drop experiment, Wikipedia).

KEYWORDS: Metaphor, Physics Education, Millikan Experiment.

**BİLGİSAYAR ve ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ (BÖTE)
ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI****Dr. Recep ÖZ**

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Prof. Dr Mehmet ÖZBAŞ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Dr Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) alanının özelliklerini kapsayacak şekilde bir ölçek geliştirmektir. Ölçek geliştirme sürecinde, BÖTE bilim alanının üniversite eğitimini bütünüyle ele alacak analitik bir yapının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, geniş kapsamlı bir alanyazın taraması yapılmıştır. Araştırma ölçeğinde, BÖTE öğrencilerinin bu bilim alanına ilişkin olarak üniversite eğitimleri sürecinde olması gereken eğitimin niteliğine ilişkin algılarını içeren maddelere yer verilmiştir. Araştırma, 2018-2019 Öğretim Yılında Erzincan Binali Yıldırım ile Bayburt Üniversitelerinde eşzamanlı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma sürecinde, araştırmacılar tarafından geliştirilen BÖTE Performans Değerlendirme Ölçeği (BÖTEPDÖ) kullanılmıştır. Öğrencilerle öncelikle 52 maddeden oluşan BÖTEPDÖ ile ön uygulama yapılmıştır. Ön uygulama sonucu ölçeğin yapı geçerliliği durumunu saptamak amacıyla elde edilen verilere, faktör analizi uygulanıp uygulanamayacağına dair analizler yapılmıştır. Ön uygulama verileri üzerinde yapılan analizler sonucu, KMO değerinin .64 olduğu saptanmıştır. Böylelikle ölçek verilerine faktör analizi yapılmaya karar verilmiştir. Ölçeğin güvenirlik analizi sonucunda Cronbach Alfa değerinin .82 olduğu bulgulanmıştır. İncelenen scree plot deseninden sonra ölçeğin 4 faktörlü olmasına karar verilmiştir. Dört faktörlü model üzerinden ölçeğe varimax dik döndürme işlemi uygulanmış ve ölçeğin birbirinden bağımsız 4 faktörden meydana geldiği saptanmıştır. Ölçeğin çok faktörlü olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Faktörlerce açıklanan toplam varyansın ise % 65 olduğu ölçek maddelerinin faktör yükleri ise .44 ile .85 arasında değiştiği görülmektedir. Toplam 40 maddeden oluşan ölçek 5'li likert tipinde değerlendirilmektedir. Ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi için çalışmalar devam etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE), Alan Eğitimi, Pedagojik Formasyon, Eğitim İmkanları, Öğrenci Kişilik Hizmetleri.

COMPUTER EDUCATION AND INSTRUCTIONAL TECHNOLOGY SCALE DEVELOPMENT STUDY

ABSTRACT

The aim of this study is to develop a scale that covers the characteristics of the field of Computer Education and Instructional Technology . In the scale development process, it is aimed to determine an analytical structure that will address the university education of science in its entirety. In this context, a comprehensive literature review was conducted. In the research scale, the items containing the perceptions of students about the quality of education that should be in the process of university education related to this field of science were included. The research was carried out simultaneously in Erzincan Binali Yıldırım and Bayburt Universities in 2018-2019 Academic Year. During the research process, Performance Assessment Scale developed by the researchers was used. First of all, students were pre-applied with which consists of 52 items. In order to determine the construct validity of the scale as a result of preliminary application, analyzes were conducted to determine whether the factor analysis could be applied to the data. As a result of the analyzes performed on the preliminary application data, KMO value was found to be .64. Thus, it was decided to perform factor analysis on scale data. As a result of the reliability analysis of the scale, Cronbach's Alpha value was found to be .82. After sreet plot design, it was decided that the scale had 4 factors. Varimax vertical rotation was applied to the scale over the four-factor model and it was determined that the scale consisted of 4 independent factors. It was concluded that the scale was multifactorial. The total variance explained by the factors was 65% and the factor loadings of the scale items varied between .44 and .85. The scale consists of 40 items and is evaluated as a 5-point Likert type. Studies for confirmatory factor analysis of the scale are ongoing.

Key Words: Computer Education and Instructional Technology (CEIT), Field Education, Pedagogical Formation, Education Facilities, Student Personality Services.

KARADENİZE KIYISI OLAN ÜLKELERDEN RUSYA VE TÜRKİYE AÇISINDAN DAHA İYİ YAŞAM ENDEKSİ KARŞILAŞTIRMASINDA İŞ YAŞAM DENGESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Seda Topgül

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

ÖZET

Refah kavramı hem bireysel refahı hem de sosyal refahı içeren bir kavramdır. Bireysel refah ekonomi, kültür ve yönetim bileşenlerinin oluşturduğu bir sistemdir. Ekonomi zenginliği ifade ederken, yönetim hizmetlere erişimin sağlanması, insan hakları, politik sorumluluklar gibi kavramları ifade eder. Kültür ise, mirasımızı ve sanatı temsil etmektedir. Dolayısıyla refahın artırılması kaynakların adil ve sürdürülebilir şekilde dağılımı ile yakından ilgilidir. Bu çerçevede ülkelerin refah göstergeleri arasında farklılıklar bulunmaktadır. Bu farklılıklar toplumsal ilerlemenin ne derece sağlandığını göstermesi açısından önemlidir. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), sosyal refahı ölçmek amacı ile “Daha İyi Yaşam Endeksi” ni geliştirmiştir.

Çalışmanın amacı sosyal refahın ölçülmesi için OECD, üye ülkeler ile Rusya, Brezilya ve Güney Afrika'nın dâhil olduğu 38 ülkeye ilişkin “Daha İyi Yaşam Endeksi” ni Türkiye açısından değerlendirmektir. Daha İyi Yaşam Endeksi konut, gelir, istihdam, toplum, eğitim, çevre, sivil katılım, sağlık, yaşam memnuniyeti, güvenlik ve iş yaşam dengesi bileşenlerinden oluşmaktadır.

EVALUATION OF THE LANDSCAPE CHARACTERISTICS OF BARTIN-KIZILKUM WITH REGARD TO TOURISM

Kübra ÖZTÜRK

Bartın University, Graduate School of Natural and Applied Sciences, Department of Landscape Architecture, 74100, Bartın/Turkey

Dr. Canan CENGİZ

Bartın University, Faculty of Forestry, Department of Landscape Architecture, 74100, Bartın/Turkey

ABSTRACT

Coastal areas which have been points of focus throughout history gained social importance for settlement and usage objectives. City dwellers have felt the desire to escape the environment they are in due to increasing urbanization movement and industrialization which has led to the increased interest of the public towards coastal areas with the development of industry and tourism in Turkey. In line with the tourism and recreational demands that increase over time, it is important to determine the natural and cultural landscape characteristics of the area. Coastal areas have a wide range of public use for tourism and recreational purposes due to their natural and cultural source assets. Coasts are areas where tourism and recreational activities take place abundantly due to their landscape characteristics. The preservation of the natural and cultural landscape characteristics that serve as a source for tourism is important with regard to the development of sustainable tourism as well as sustainable environmental values.

In the present study, the coastal area of the Kızılkum Village of the Bartın province and its environs was selected as the study area. It has the widest and longest coast of the city. The coast is about 4 km long and has managed to preserve its naturalness. There are wide sand dunes which make up the characteristic feature of the area at Kızılkum with forests behind the coast line, scattered settlement areas as well as lands for agriculture and pasture. The purpose of this study was to evaluate the Bartın-Kızılkum Village with rural coastline settlement characteristics with regard to sustainable tourism and recreation and to develop related suggestions. In this scope, the natural and cultural landscape characteristics of the study region were mapped via GIS (Geographical Information Systems). SWOT (Strength, Weaknesses, Opportunities, Threats) analysis was carried out for putting forth the strengths, weaknesses, opportunities and threats related with the study area.

It was determined as a result of the study that the study area has significant landscape characteristics with regard to tourism and recreation potential. Evaluations were made with regard to tourism and recreation potential and sustainable tourism development within the framework of the preservation-use balance for the Kızılkum Village and suggestions were made. This study is an important inventory study that can provide a foundation for future studies in addition to the sustainable development of tourism at the local and regional scale since the natural and cultural landscape characteristics of Bartın-Kızılkum are determined and digitalized.

Keywords: Tourism, Tourism and Recreation Potential, Sustainability, SWOT, Kızılkum.

ÇAYCUMA (ZONGULDAK) KENTİNİN CITTASLOW POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Canan CENGİZ

Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Aybüke Özge BOZ

Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

ÖZET

Yoğun kentleşme ve hızlı yaşam biçimi ile başlayan dönüşüm süreci kentsel sürdürülebilirliğin sağlanmasında olumsuz etkiler ve güçlükler ortaya çıkarmıştır. Hızlı yaşam tarzı kentsel gelişmeyi etkileyen tüm çevresel, sosyal, ekonomik unsurları da birbiriyle ilişkili biçimde etkilemekte, insanlarda psikolojik ve fiziksel problemlere neden olmaktadır. Bu yaşam tarzına karşı farklı tepkiler ortaya çıkmış olup, bu tepkilerden biri de hızlı tüketime karşı, yerel değerleri koruyan Slow Food (yavaş yemek) hareketidir. Slow Food hareketi 1986 yılında Carlo Petrini önderliğindeki bir grup tarafından Roma’da simgesel mekânlardan biri olan İspanyol Merdivenleri’nde fast food zincirinin açılmasına tepki olarak ortaya çıkmıştır. 1999 yılında Slow Food hareketinden etkilenilmesiyle bu hareketi kent ölçeğine taşıyan İtalyanca “Citta” ve İngilizce “Slow” kelimelerinden oluşan “Cittaslow” yavaş şehir hareketi başlamıştır. Yavaş Şehir hareketi ekonomik, sosyal ve kültürel etkileşimlerle doğal ve yerel değerlerin korunması bakış açısıyla sürdürülebilir kent bilinci oluşturmayı amaçlamaktadır. Yavaş Şehir anlayışı kapsamında koruma, doğal-kültürel miras, kimlik, yerel değerler, kalkınma ve sürdürülebilirliğin oluşturduğu kavramsal çerçeve ile kavramlar arası bağlar, sağlıklı bir toplum ve yaşam kalitesinin geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir. Yavaş şehir felsefesi yaşam sürecinde insanların günlük aktivitelerini yaşamdan zevk alacakları bir hızda gerçekleştirmeleri gerektiğini savunmaktadır. Yavaş Şehirler iletişim, sosyalleşme, sürdürülebilirlik, yerel değerler, doğal ve kültürel özelliklerin vurgulandığı, altyapı sorunları olmayan, yenilenebilir enerji kaynakları kullanan, teknolojinin kolaylıklarından yararlanan kentler olarak yaşanabilir ve sürdürülebilir kentler için alternatif bir yaklaşım biçimidir. Cittaslow ağına (yavaş şehirler birliğine) katılabilmek için kentler çevre politikaları, altyapı politikaları, kentsel yaşam kalitesi politikaları, tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkârlara dair politikalar, misafirperverlik ve farkındalık, sosyal uyum ve ortaklıklar ana başlıkları altında çalışmalar ve uygulamalar önem taşımaktadır. Yaşanabilir ve sürdürülebilir kentler oluşturmak için planlama-tasarım-uygulama süreçlerinde özgünlük ve kimliğin ön planda tutulması, kentlerde tek tipleşmeyi önleme ve yerel özellikler bağlamında farkındalık yaratma açısından özel önem taşımaktadır.

Çalışmada Zonguldak iline bağlı Çaycuma ilçesi araştırma alanı olarak seçilmiştir. Bu çalışma kapsamında, araştırma alanının doğal ve kültürel özellikleri ve kimlik öğeleri yavaş şehir felsefesi ve ölçütleri açısından irdelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Cittaslow, Sürdürülebilirlik, Yaşam Kalitesi, Çaycuma

EVALUATION OF THE CITTASLOW POTENTIAL OF THE CITY OF ÇAYCUMA (ZONGULDAK)

ABSTRACT

The process of transformation that started with extensive urbanization and fast way of life resulted in adverse impacts and difficulties with regard to urban sustainability. Fast way of life has impacts on all environmental, social and economic aspects that affect urban development resulting in psychological and physical problems in people. Different reactions have emerged against this style of life one of which is the Slow Food movement that protects local values against rapid consumption. Slow Food movement emerged as a response led by Carlo Petrini in 1986 when a fast food chain was opened on the Spanish Steps, one of the symbolic locations in Rome. Influenced by the Slow Food movement in 1999, the slow city movement “Cittaslow”, consisting of the Italian word “Citta” and English word “Slow”, started to take this movement to the urban scale. The Cittaslow movement aims to create a sustainable urban awareness with the perspective of preserving natural and local values with economic, social and cultural interactions. The conceptual framework comprised of preservation, natural-cultural heritage, identity, local values, development and sustainability as part of the Cittaslow movement as well as the bonds between these concepts are important with regard to developing a healthy society as well as improving the quality of life. The Cittaslow philosophy maintains that people should carry out their daily activities at a pace that will allow them to enjoy life. Slow Cities provide an alternative approach for sustainable cities that make use of renewable energy sources and technological developments with no infrastructure problems where communication, socialization, sustainability, local values are emphasized in addition to natural and cultural characteristics. Studies and applications related with environmental policies, infrastructure policies, urban quality of life policies in addition to policies on agriculture, tourism, merchants and craftsmen as well hospitality and awareness, social harmony and its associations are important for cities to be included in the Cittaslow network (network of slow cities). It is especially important in order to build livable and sustainable cities to emphasize originality and identity in the planning-design-application processes, preventing standardization and raising awareness within the context of local characteristics.

The district of Çaycuma in the Zonguldak province was selected as the study area. The natural and cultural characteristics of the study area in addition to its elements of identity were evaluated from the perspective of slow city philosophy and its criteria.

Keywords: Cittaslow, Sustainability, Quality of Life, Çaycuma

MEKÂNDAKİ İNSAN-DOĞA ETKİLEŞİMİ: BİYOFİLİK TASARIM**Aybüke Özge BOZ**Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Bölümü**Dr. Canan CENGİZ**Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi,
Peyzaj Mimarlığı Bölümü**ÖZET**

Biyofili, genetiğe dayalı olan ve insanların doğuştan gelen hayat ile canlılar arasındaki olumlu etkileşimi olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde büyük ölçüde zamanımızı geçirdiğimiz modern yapılı çevrenin tasarımı ve gelişiminde hâkim olan yaklaşım nedeniyle yapılı çevrede insanlar ve doğa arasında artan bir kopukluk olmuştur. Yaşanan bu kopukluk ile insanlar doğaya ve doğala uzaklaşmışlardır. Bu noktada biyofilik tasarıma kaynak oluşturan biyofili kavramının sürdürülebilirlik ile ilişkilendirilmesi sonucu mimari ölçekten kentsel tasarım ölçeğine kadar farklı ölçeklerde çalışan meslek disiplinleri ile insan-doğa etkileşimine katkı sağlayan mekânsal çözümler üretilebilmektedir. Biyofilik tasarım, modern yapılı çevrelerde doğaya uyumlu uyarlamalar ile insanlara fiziksel, zihinsel ve sosyal açıdan katkılar sağlayarak, yaşam kalitesini artırmayı amaçlamaktadır. Bu tasarım kapsamında insan sağlığı ve iyiliği için doğal unsurların mimari mekâna getirilmesi, yapılı çevrede insan-doğa etkileşiminin sürdürülmesi yaklaşımı esas alınmaktadır. Biyofilik tasarım belirli mekân ve alanlara duygusal bağlılığı, insanlarla doğa arasındaki ilişki ve sorumluluk duygusu ile entegre mimari çözümleri teşvik etmektedir. Tasarım sürecinde biyofilik tasarım stratejilerinin ve önceliklerinin belirlenmesi önem teşkil etmektedir. Biyofilik tasarım, deneyimler ve özellikler olarak adlandırılan farklı tasarım stratejilerinin uygulanmasını içermektedir. Hangi tasarım stratejilerinin kullanılacağı ise projenin koşullarına, projenin büyüklüğüne, kullanım amaçlarına, değişen ekonomik, lojistik ve düzenleyici faktörlere, kültürel ve ekolojik koşulları içeren kısıtlamalara bağlı olarak değişmektedir. Biyofilik tasarım uygulaması, bazı temel prensiplere (enerji, iklim, trafik, hava kalitesi, kentsel biyoçeşitlilik, gıda güvenliği vb.) tutarlı bir şekilde bağlı kalmayı gerektirmektedir. Kalıcı bir sürdürülebilirlik sağlanması noktasında, biyofili ve biyofilik tasarımın ortaya koyduğu vaat önem teşkil etmektedir. Biyofilik tasarımın başarılı bir şekilde uygulanması sağlıklı, üretken ve anlamlı bir insan varlığı için doğanın önemli bir temel oluşturduğunun fark edilebilmesine bağlıdır. Bu çalışmada biyofilik tasarım, temel boyutları ile tanımlanarak, tasarım stratejilerinin uygulanması açısından temel teşkil eden deneyimler ve özellikler doğrultusunda ele alınmıştır. Sonuç olarak çalışmada biyofilik tasarımın, insanın doğayla olan pozitif ilişkisi sayesinde daha iyi vatandaşlar olma konusundaki motivasyonu ile mekânların korunmasına, sürdürülebilirliğe ve mekândaki insan-doğa etkileşimine sağladığı katkılar vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Biyofili, Biyofilik Tasarım, Sürdürülebilirlik, İnsan-Doğa Etkileşimi

HUMAN-NATURE INTERACTION IN SPACE: BIOPHILIC DESIGN**ABSTRACT**

Biophilia is defined as the innate and positive tendency of humans to seek connections with nature and living beings. Today, there is a disconnection between people and environment in the built environment due to the dominant approach in the design and development of the modern built environment where we spend majority of our time. Thus, people have withdrawn from nature and the natural due to this disconnection. At this point, spatial solutions can be developed which contribute to the human-nature interaction by way of professional disciplines which operate at different scales from architecture to urban design by relating the concept of biophilia as the source of biophilic design with sustainability. Biophilic design provides physical, mental and social contributions to people by way of adjustments that are compatible with nature in modern built environments thereby aiming to improve the quality of life. The basis within the scope of this design is to bring forth elements that are good for human health and wellbeing to architectural spaces and to sustain human-nature interaction in built environments. Biophilic design encourages integrated architectural solutions with emotional attachment to certain places and areas as well as the sense of relation and responsibility between people and nature. It is important to determine the design strategies and priorities during the biophilic design process. Biophilic design contains the implementation of different design strategies known as experiences and characteristics. The choice of which design strategy to use varies subject to the project conditions, project size, objectives, changing economic, logistic and regulative factors as well as limitations including cultural and ecological conditions. Biophilic design application requires sticking to certain fundamental principles (energy, climate, traffic, air quality, urban biodiversity, food safety etc.) in a consistent manner. The promise put forth by biophilia and biophilic design is important for ensuring a permanent sustainability. The successful implementation of biophilic design depends on the realization that nature is a fundamental aspect for a healthy, productive and meaningful human existence. In this study, biophilic design was defined with its fundamental dimensions after which it was taken into consideration within the scope of experiences and characteristics required for the implementation of design strategies. In conclusion, the contributions of biophilic design for protecting spaces, sustainability and human-nature interaction in spaces were emphasized with the motivation of being better citizens thanks to the positive relationship between people and nature.

Keywords: Biophilia, Biophilic Design, Sustainability, Human-Nature Interaction

İÇ MEKAN BİTKİLERİNİN İNSAN SAĞLIĞINA ETKİLERİ

Prof. Dr. Bülent CENGİZ

Bartın Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü

Deniz KARAEMLAS

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma Gıda ve Tarım Meslek Yüksekokulu, Park ve Bahçe Bitkileri Bölümü

Meltem KARAKOÇ

Bartın Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı ABD Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZET

Bitkiler bilimsel olarak herhangi bir sağlıklı ortamın, ofisler, oteller, bekleme odaları ve restoranlar ya da içinde bulunduğumuz herhangi bir kapalı alanın hayati ve vazgeçilmez bir parçası olarak kabul edilmektedir. Canlı bitkilerin sanatsal tasarımlarını ve düzenlemelerini kullanarak mekanınıza estetik değer katarken, duylara hitap eden doğal, iyi hissettiren bir ortam yaratmak için iç mekan bitkileri kullanabilir. İnsanların doğa ile yakın bir ilişkisi vardır ve bu nedenle doğa dünyasını iç mekanla bütünleştirmek insanların doğaya katılımını etkili bir şekilde artırabilir ve bu da sağlıklarına ve rahatlıklarına yarar sağlayabilir. İnsanlar zamanlarının% 80-90'ını iç mekanlarda geçirdikleri için insanlar zamanının çoğunluğunu iş seyahatinde, ofiste oturmaya ve bahçesiz dairelerde yaşamaya harcamaktadır. Bu da doğada ve yeşilliklerle geçirdikleri zamanı sınırladığı için iç ortam sağlıkları çok önemlidir. İç mekan bitkileri, doğal iç ortamın bir parçasıdır. İnsanların doğaya yakın olmalarından dolayı bitkilere bilinçaltı bir ihtiyaç vardır ve bu nedenle bitkiler sadece evlerde değil, hastanelerde, restoranlarda, perakende satış alanlarında, eğitim alanlarında da sık sık görülmektedir. Bitkiler insan algıları ve davranışları üzerinde olumlu yönde etkiler yaratır. Bitkilerin güzelliklerinin altında biraz daha derine inildiğinde iç peyzajın faydalarının estetiğin çok ötesine geçtiğini görmekteyiz. Bu makale, bitkilerin insan sağlığına etkileri üzerine yapılan bir literatür çalışmasının sonuçlarını bildirmektedir. İç mekan bitkileri iki ana fayda grubu sunar: gelişmiş psikolojik (zihinsel) refah ve fiziksel insan sağlığı yani genel sağlığı destekler. İç mekan bitkileri, iç mekan hava temizleyicileri olarak işlev görebilir, insan maduriyetini azaltmak için iç mekandaki kirleticileri azaltmanın etkili bir yoludur. Çeşitli ülkelerden yapılan farklı çalışmalar, insanların bitkilerle etkileşime girdiği birçok farklı ortam olduğunu göstermekte ve bu ortamların bazılarının tedavi amaçlı bir amacı vardır. Bitkiler stresi, öfkeyi, acıyı azaltmaya yardımcı olur ve refah duygusu yaratır. Bitkileri evinize veya iş ortamınıza yerleştirmek, yaşamınızda olumlu değişikliklere yol açabilir. Araştırmalar, hastanelerde bulunan ve doğaya bakan odalarda kalan hastaların daha hızlı düzeldiğini göstermiştir. İç mekan bitkilerinin insanlarda rahatlama, doğallık, sevgi ve neşe etkileri yarattığıda elde edilen sonuçlar arasındadır.

Anahtar Kelimeler: İç mekan bitkileri, Sağlık, Süs bitkileri, İnsan-bitki etkileşimi

THE EFFECTS OF INTERIOR PLANTS ON HUMAN HEALTH

ABSTRACT

Plants are scientifically recognized as a vital and indispensable part of any healthy environment, offices, hotels, waiting rooms and restaurants or any indoor space we are in. While using the artistic designs and arrangements of live plants, you can use indoor plants to create a natural, well-feeling environment that appeals to the senses while adding aesthetic value to your space. People have a close relationship with nature and therefore integrating the world of nature into the interior can effectively increase people's participation in nature, which can benefit their health and well-being. Since people spend 80-90% of their time indoors, people spend most of their time on business trips, sitting in the office and living in apartments without a garden. This limits the time they spend in nature and greenery and is very important for indoor health. Indoor plants are part of the natural indoor environment. Because people are close to nature, there is a subconscious need for plants and therefore plants are often seen not only in homes, but also in hospitals, restaurants, retail outlets, and education. Plants have positive effects on human perceptions and behaviors. When we go a little deeper under the beauties of plants, we see that the benefits of the internal landscape go far beyond aesthetics. This article reports the results of a literature study on the effects of plants on human health. Indoor plants offer two main benefit groups: improved psychological (mental) well-being and physical human health, that is, general health. Indoor plants can function as indoor air cleaners, an effective way to reduce indoor pollutants to reduce human mortality. Different studies from various countries show that there are many different environments in which humans interact with plants, and some of these environments have a therapeutic purpose. Plants help reduce stress, anger, pain and create a sense of well-being. Placing plants in your home or work environment can lead to positive changes in your life. Research has shown that patients in hospitals and in rooms facing the nature recover faster. It is also the result that indoor plants create relaxation, naturalness, love and joy effects in humans.

Keywords: Indoor plants, Health, Ornamental plants, Human-plant interaction

**DIŞ POLİTİKADA DAVRANIŐCI YAKLAŞIM:
BİR CAN YAKMA STRATEJİSİNİN UYGULAMASI S-400'LER**

Dr.Recep CENGİZ

Dr. Volkan DURAN

ÖZET

Özellikle eğitim bilimleri ve psikoloji alanında ortaya çıkan davranışçılık yaklaşımı özünde bireyin bilişsel yapıları ve iç dünyasına odaklanmak yerine organizmanın gözlemlenebilir davranışları üzerinden hareket ederek eğitim ve öğretim anlayışını merkeze almaktadır. Yaklaşım sadece gözlenebilir uyaran-tepki davranışları ile ilgili olduğu için organizmanın gözlenebilen tepkileri üzerinden öğretimi hedef alan bir eğitsel anlayışa sahiptir. Buna göre, bir köpeğin ete olan doğal dürtüsünden yola çıkarak yani bunu olumlu bir pekiştireç olarak kullanarak, nötr bir uyarıcı olan zile veya başka bir şeye karşı da aynı tepkileri göstermesi öğretilir. Veya, rahatsız edici bir uyarıcı olumsuz bir pekiştireç olarak kullanılarak, organizmanın istenilen tepkiyi vermesi bu bağlamda sağlanabilir. Bununla beraber, günümüz eğitim anlayışı göz önüne alındığında organizmanın sadece etki-tepki bağlamında ele alınamayacak kadar karmaşık, çeşitli şemalara sahip ve bu şemaların ortaya çıkardığı bilişsel ağın, duyuşsal özelliklerin, sosyal yapının da etkili olduğunu vurgulamaktadır. Bununla beraber, davranışçı anlayışın uluslararası politikalarındaki eylemlerde uygulanışı bugün halen geçerliliğini korumaktadır. Caydırıcılık bir olumsuz pekiştireç olarak kullanılarak, ülkelerin politikalarına yön verme amacıyla, o ülkelerin, milli değerleri, kültürleri ve kendi öz çıkarları ihmal edilerek kullanılmaya devam etmektedir.

Caydırma, "deterrence" sözcüğü Latince'deki -korkutup uzaklaştırma- kökünden gelir. Çağdaş kullanımda, etkili bir biçimde acı verme tehdidinde bulunarak karşı tarafa ihtiyatlı olmayı telkin etmek anlamına gelmeye başladı. Bir tehdit olmadan da caydırma mümkündür; örneğin kışkırtıcı bir davranışa bir başkasının nasıl cevap vereceğinden çekinerek ihtiyatlı davranabilirsiniz (Freedman, 2013: 285). Ancak bir strateji olarak caydırma, kasıtlı, amaçlı tehditlerle ilgilidir. Bu kavram 2. Dünya Savaşı öncesinde, stratejik hava saldırıları düşünülürken gelişmiştir (Freedman, 2013: 104). Acı vermek bu bağlamda tarih boyunca kullanılan en etkili stratejilerden birisi olmuştur. Örneğin, Bizans imparatoru Moris'in Strategikon'u da 7. Yüzyıl başlarında aynı tür bir bakış açısı sergileyerek: "Düşmana kandırmacalarla, baskınlarda ya da açlıkla acı vermek ve cesareten çok şansa dayalı olan meydan savaşlarına sürüklenmemek iyidir." diyerek acı vermenin gücüne vurgu yapmıştır. Schelling acı verme yeteneğinin "askeri güç kullanmanın en etkili niteliklerini arasında yer aldığını" öne sürmüştür. Bunun değerli olmasının nedeni, gerçekten acı vermek değildi, çünkü bu zaten stratejinin büyük ölçüde başarısızlığa uğramasına yol açardı; önemli olan, düşmanlarınızın bundan kaçınmak için yapabilecekleriydi (Freedman, 2013: 296). Sonuç olarak can yakmak için nükleer silaha ihtiyaç yoktur. Acı verme yeteneği askeri güç kullanmanın en etkili nitelikleri arasında yer almaktadır çünkü her iki tarafın da şiddet beklediği ve bunu uyumla önlemeyi kabul ettiği ölçüde, acı vermenin zorlayıcı değeri

olabilirdi. Can yakma gücü pazarlık gücüdür. Bunu sömürmek, diplomasidir - kötücül bir diplomasidir, ama diplomasidir." (Freedman, 2013). Bu bağlamda bu çalışmada, davranışçı öğrenme yaklaşımının uzantısı olan can yakma stratejisinin, Türkiye'nin S-400 pazarlığı süresince nasıl ABD tarafından uygulandığı tartışılacaktır. Davranışçı öğrenme yaklaşımının uluslararası politikada geçmişte getirdiği sonuçlar ışığında olumsuz pekiştireçlerin ve can yakma stratejisinin etkililiği bu bağlamda ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: dış politika, s-400, strateji

ARCHITECTURE WITH POSTMODERNIST DISCOURSES: ROBERT VENTURI**Dr. Funda KURAK AÇICI**Karadeniz Technical University, Architectural Faculty, Interior Architecture Department
Trabzon, Turkey**Dr. Şengül YALÇINKAYA**Karadeniz Technical University, Architectural Faculty, Interior Architecture
Department, Trabzon, Turkey**Dr. Serap FAİZ BÜYÜKÇAM**Ondokuz Mayıs University, Architectural Faculty, Interior Architecture Department
Samsun, Turkey**ABSTRACT**

Postmodernism is defined as a rejection or criticism of modernism. Though it emerged after modernism, it is based on modernism and feeds off of it. Postmodernism adds its own outputs to modernism, and therefore, differentiates from it. Postmodernism has a multifaceted and pluralistic meaning which manifests itself with the slogan of “anything goes.” Postmodernism does not concern itself with seeking or being the new. It, in a sense, seeks that which is not the same. Postmodernism internalizes and processes modernism and then begins to exist with its own outputs. Postmodernism, a concept that has existed throughout history, has become an interdisciplinary subject and started to be referred to in every field. Therefore, there is a plethora of definitions of postmodernism and it means something different for every discipline. Postmodernism, which has emerged in different fields, also has different perceptions within itself.

Art, literature and architecture address postmodernism in terms of aesthetics. Sociology treats it as a sociological concept whereas philosophy discusses it in terms of critical approaches. Each discipline conceptualizes it differently. Postmodernism in architecture emerged in the 1960s and evolved in the 1970s as a reaction to the uniformity of modern architecture. Postmodernism started to take its place in architecture with Robert Venturi’s twisting the slogan of modern architecture “less is more” to “less is bore.” In architecture, postmodernism represents a rebellion against the style of modernism. In a sense, it turns to popular culture and incorporates architecture into the paradigms of consumption. Traditional and eclectic styles define postmodernism in architecture.

The aim of the study is to reveal the effect of postmodernism in architecture. To do this, the study focuses on both the discourses and works of Robert Venturi, who is a pioneer of postmodernism and symbolizes it in architecture the best. Venturi adopted the principles of postmodernism as his own architectural style and demonstrated them both in his book and in his works. This study will disclose the postmodern traces in all of his works and will discuss them with reference to the housing-related postmodernist discourses that he designed for himself.

Keywords: Postmodernism, Architecture, Venturi

POSTMODERNİST SÖYLEMLERLE MİMARİ: ROBERT VENTURİ

Postmodernizmi tanımlarken, modernizme karşı koyma olarak bilinen bir anlamı içerdiğinden bahsedilir. Modernizmden sonra doğduğu açıktır fakat modernizmi temel alır ve onun üzerinden beslenir. Modernizmin üstüne kendi getirilerini koyduğundan ondan farklılaşmaya başlar. “Her şey olur” sloganı ile kendini ortaya koyan çok yönlü, çoğulcu anlamlar barındırır. Postmodernizmin yeniyi aramak, yeni olmak gibi bir kaygısı yoktur. O bir anlamda da aynı olmayanın peşindedir. Postmodernizm, modernizmi tamamen içselleştirerek sindirip, sonra üzerine koydukları ile kendini var etmeye başlar. Tarihsel süreçte, her dönem kendini ifade edebilen bir kavram olan postmodernizm disiplinlerarası bir nitelik kazanmış olarak geniş bir yelpazede her alanda karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle de farklı tanımlamaları yapılmakta, farklı disiplinler için özel anlamlar barındırmaktadır. Postmodernizm için sabit bir tanımdan/anlamdan bahsetmek bu anlamda zordur. Farklı alanlarda ortaya çıkan postmodernizmin, kendi içinde de farklı anlayışlara sahip olduğundan söz edilebilir.

Postmodernizm, sanat, edebiyat ve mimari alanlarda ele alındığında estetik yönünden bahsedilebilir; sosyolojik olarak ele alındığında toplum bilimsel olarak değerlendirilebilir ve felsefi olarak ele alındığında da, eleştirel yaklaşımlar üzerinde durulabilir. Kapsadığı tüm disiplinler için, farklı bir şekilde kavramsallaştırılabildiğinden söz edilebilir. Mimari de ortaya çıktığı 1960’larda, modern mimarinin tekdüzeliğine tepki olarak doğduğu söylenmektedir. Mimaride 1970’lerde şekillenmeye başlayan postmodernizm, postmodernizmin öncülerinden Robert Venturi’nin modern mimariyi sıradan bulduğunu belirten “Less is bore” söylemiyle yerini almaya başlamıştır. Mimari de Postmodernizm, modern sonrası bir anlam içerirken, modernizmin modern üslubuna bir başkaldırışı temsil eder. Bir anlamda popüler kültüre yönelerek, tüketimi içine almaya başlar. Postmodernizm mimaride, geleneksel ve eklektik tarzıyla ifade edilmektedir.

Çalışmanın amacı, Postmodernizmin, mimarideki etkisini ortaya koymaktır. Bu anlamda mimaride postmodernizmi en iyi ifade eden, postmodernizmin öncü ismi olan Robert Venturi, hem söylemleri hem de yapıları ile çalışma kapsamında irdelenmesi için uygun bulunmuştur. Venturi, mimari biçimi olarak belirlediği postmodernizmin ilkelerini hem kitabında hem de yapılarında net bir şekilde ortaya koymuştur. Çalışma kapsamında genel olarak tüm yapılarındaki postmodern izler ortaya koyulacak ve detaylı olarak da kendi için tasarladığı konut postmodernist söylemlerle tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Postmodernizm, Mimari, Venturi

NEW BUILDING DESIGN IN HISTORICAL ENVIRONMENTS AND DANIEL LIBESKIND**Dr. Şengül YALÇINKAYA**Karadeniz Technical University, Architectural Faculty, Interior Architecture Department,
Trabzon, Turkey**Dr. Funda KURAK AÇICI**Karadeniz Technical University, Architectural Faculty, Interior Architecture Department
Trabzon, Turkey**Dr. Serap FAİZ BÜYÜKÇAM**Ondokuz Mayıs University, Architectural Faculty, Interior Architecture Department
Samsun, Turkey**ABSTRACT**

Historical environments carry ancient and original urban values and symbolize urban identity. They also bear the traces of urban developments, changes and experiences, and therefore, they should be preserved as urban memory spaces and passed down to future generations. The sustainability of those environments in the face of rapid urban change and transformation depends today on their participation in urban life. It is, however, not easy to determine to what extent those environments to be intervened in and what kind of design approach to be adopted while doing that. Design approaches and works of famous architects can be a guide to us.

The aim of this study is to address the contemporary approaches to constructing new buildings in historical environments. To this end, the study focuses on the works of Daniel Libeskind, a world-renowned avant-garde architect. This study firstly theoretically discusses his approach to constructing new buildings in historical environments and then addresses the subject matter by focusing on his works in historical environments. Turkey has no clear theoretical frameworks and legal regulations concerning the construction of new buildings in historical environments. Despite globally striking and contemporary examples of annexes, historical environments generally have low-quality buildings, which are aesthetically displeasing and cannot go beyond imitation, and therefore, cannot preserve historical texture. However, new annexes/buildings are expected to play a key role in the preservation and sustainability of historical environments. Therefore, the key objective should be to always seek designs and approaches that will allow us to construct contemporary and high quality buildings that will contribute to the sustainability of historical environments. According to Daniel Libeskind, every era has its unique language, and therefore, buildings constructed in historical environments should meet the needs of their era. His designs seek harmony between new and old within contrast, which makes it easy for viewers to distinguish between the two. With its form, materials, technology and scale, the new building distinguishes itself from the old one and reflects the characteristics of its own era. His architectural approach increases the global recognition of historical environments. Not only does the new building meet the current requirements of the historical environment but also ensures its sustainability.

Keywords: Historical building, Preservation, Contemporary annex, New building, New annex, Approach of contrast

TARİHİ ÇEVREDE YENİ YAPI TASARIMI ve DANIEL LIBESKIND

Tarihi çevreler kentin geçmişten gelen özgün değerlerini taşıyan, kent kimliğinin yansıtan en önemli öğedir. Kentte yaşanan gelişimin, değişimin ve yaşanmışlıkların izlerini taşıyan bu alanları kentin hafıza mekanları olarak, korunması ve gelecek nesillere aktarılması önem taşımaktadır. Kentlerde günümüzde yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm karşısında bu alanların kentsel yaşama katılması alanların sürdürülebilirlikleri açısından bir gereklidir. Bu süreçte alana hangi ölçüde ve sınırlarda müdahale edileceği, tasarım yaklaşımının nasıl olabileceğinin sınırlarını çizmek çokta kolay değildir. Dünya genelinde bu konuda iyi örnek vermiş ünlü mimarların tasarım yaklaşımları ve uygulamalarının incelenmesi yol gösterici olabilmektedir.

Bu çalışmada amaç, tarihi çevre içerisindeki yeni yapılaşmalarda ortaya koyulan çağdaş yaklaşımları incelemektir. Problem dünyaca ünlü, bu konuda öncü ve çarpıcı örnekler vermiş Daniel Libeskind'ın yapıları üzerinden irdelenmiştir. Bu amaçla öncelikle mimarın tarihi çevredeki yeni yapı yapma yaklaşımı kuramsal olarak aktarıldıktan sonra tarihi çevredeki uygulamaları üzerinden konu değerlendirilmiştir. Türkiye'de tarihi çevrede yeni yapılaşma ile ilgili kuramsal çerçeve ve yasal düzenlemeler net olarak ortaya konulmamıştır. Dünya genelinde çarpıcı çağdaş ek yapı örneklerine karşın genel olarak tarihi çevrelerde niteliksiz ürünlere rastlanmaktadır. Estetik değer olarak zayıf, taklitten öteye gidemeyen, yaratıcılıktan uzak yapılarla karşılaşmakta ve tarihi dokunun değeri korunamamaktadır. Oysa yeni ek/yapının tarihi çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğinde fiziksel ve anlamsal olarak olumlu yönde rol alması beklenmektedir. Bu konuda arayış içinde olmak, çağdaş ve nitelikli ürünler ile tarihi çevrenin bugün ve yarın yaşatılmasında somut katkı verecek tasarım yaklaşımı sergilenmelidir. Daniel Libeskind tarihi çevre içerisindeki tasarım anlayışının temelini her dönemin bir dili olduğunu, kendi dönemine ve bu dönemin ihtiyaçlarına referans veren ürünle üretilmesi gerektiği düşüncesi oluşturmaktadır. Tasarımlarında yeni ve eski arasındaki uyumu zıtlıkla aradığı görülmektedir. Bu durum eski ve yeni yapının rahat bir şekilde farklı olarak algılanması sağlamaktadır. Yeni yapı sahip olduğu form, malzeme, teknoloji ve ölçeğiyle mevcut yapı ile kendini ayırtırmakta ve döneminin özelliklerini yansıtmaktadır. Böylece Libeskind'ın bu yaklaşımı tarihi çevrenin dünya genelinde gündeme gelmesine, bilinirliğinin artmasına neden olmaktadır. Yeni yapı ile alandaki mevcut gereksinimler karşılanmakta diğer taraftan da tekrar gündeme gelen tarihi çevre yaşamaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarihi yapı, Koruma, Çağdaş ek, Yeni yapı, Yeni ek, Zıt-karşıt Yaklaşım

İSLAM HUKUKUNDA ŞİRKET VE ANONİM ŞİRKETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hayrettin YILDIRIM

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri
Ana Bilim Dalı

İnsanlar çok eski zamanlardan beri şirketler kurmuşlar ve bu teamülü zamanla tekamül ettirmek suretiyle devam ettirmişlerdir. İki ve daha çok kişi arasında gelir elde etmek amacıyla meşru bir iş üzerinde ortaklık kurulabilir. Arapça'da, eş-Şerîke veya eş-Şirkâ şeklinde kullanılan bu kelime, ortaklık anlamına gelip, iki ortağın sermaye ve emeklerini birbirine katmaları, mirasta, ganimette, alım ve satımda birbirine ortak (şerîk) olmaları, iki hissenin birbirinden ayrılmayacak şekilde karışması veya karıştırılması şeklinde anlaşılmıştır. Asıl şirket, bir anlaşma ile meydana gelen ortaklıktır, böyle bir durumda ortaklar sermayelerini birbirine katmasalar da istilâhen şirket meydana gelmiş olur. O halde şirket kavramı için, bir anlaşma sonucunda iki veya daha çok kişi arasında meydana gelen ortaklıktır denilebilir, hukukta da şirket şirket deyince akla bu gelir.

İslam hukukundaki şirket yapıları, tarih içinde, vahiy temelli oluşmuş, adaletli paylaşımı esas alan iktisadi kurumlardır. Ancak zaman içinde meydana gelen değişikliklere ayak uyduramamaları, onları çağın gerisinde bırakmıştır. Elbette ki bunda Batıda ortaya çıkan şirket yapılarının da etkisi vardır. Çünkü onların varlığı, bu sahada çalışma yapmayı geciktirmiştir. Ancak batıdaki şirket yapıları, batının yerli kültürüne uygun olduğu için sürekliliklerini sağlamada zorlanmamışlardır. Hâlbuki bu şirket yapılarının Müslüman toplumlarda kullanılması, kurulan şirketlerin birkaç nesil sonra çökmesini önleyememiştir. Dolayısıyla İslam toplumlarında ortaya çıkan şirket yapılarının, günümüz modern işletme teknikleri ışığında yeniden ele alınmaları, bir ihtiyaç olarak karşımızda durmaktadır. Özellikle günümüzde ülke ekonomilerinin büyük bir bölümünü oluşturan aile şirketleri, toplumun sahip olduğu dini, milli, sosyal ve kültürel değerler dikkate alınarak yeniden düşünülmelidir. Bu amaçla konu İslam hukukunda ve günümüz hukukunda incelendiğinde, aralarındaki yapısal farklar tespit edilmektedir. Şirketlerde sürekliliğin sağlanması yerine sürdürülebilir şirket yapısının oluşmasına yönelik öneriler sunulmaktadır.

İslam dininin nass ve icma ile yasakladığı faiz ve diğer haram muamelelere girilmediği takdirde, hukukçuların cumhuruna göre, modern şirketlerin ve anonim şirketlerin İslam hukuk kapsamında mütalaa edilmesine bir engel bulunmamaktadır. Ayrıca, bu şirketin, tüm İslam ülkelerinde gittikçe yaygınlaşması ve herhangi bir engel ile karşılaşmaması, fiili bir icma hükmünde düşünülebilir. Engel gibi görünen meseleler de, tahlil edildiğinde, gerçekte engel olmadığı görülmektedir. Günümüzde, toplumların ticari, sanayi ve teknolojik hayatlarını büyük ölçüde etkileyen modern şirketlerin, İslam hukukuna aykırı olduğu iddia etmenin ve tartışmanın kabul edilmemesi İslama ve İslam toplumuna hizmet etmeyeceği düşüncesi vardır.

Anahtar Kelimeler: Şirket, Anonim, Hukuk

EVALUATION OF COMPANIES AND JOINT STOCK COMPANIES IN ISLAMIC LAW

People have established companies since ancient times and have continued this tradition by evolving over time. Partnership can be established on a legitimate business to generate income between two and more people. In Arabic, this word, which is used in the form of co-Sharia or co-Sharqa, means partnership, incorporating the capital and labor of the two partners, being common to each other in inheritance, booty, buying and selling, mixing or mixing the two shares so that they cannot be separated from each other. is understood as. The actual company is a partnership formed by an agreement, in which case the company may have formed, even if the partners do not merge their capital. Therefore, for the concept of the company, it can be said that it is a partnership that occurs between two or more people as a result of an agreement;

Company structures in Islamic law are economic institutions based on revelation based on fair sharing throughout history. However, their inability to keep up with the changes over time left them behind the era. Of course, this has also been influenced by the company structures that emerged in the West. Because their presence has delayed working in this field. However, since the company structures in the west were in line with the indigenous culture of the west, they were not forced to maintain their continuity. However, the use of these company structures in Muslim societies could not prevent the established companies from collapsing after several generations. Therefore, the need to re-examine the corporate structures that emerged in Islamic societies in the light of modern business techniques. Family companies, which constitute a large part of the country's economies, should be reconsidered considering the religious, national, social and cultural values of the society. For this purpose, when the subject is examined in Islamic law and contemporary law, the structural differences between them are determined. Instead of ensuring continuity in companies, suggestions are provided for the formation of a sustainable company structure.

Unless the interest and other forbidden transactions prohibited by nass and icma by the Islamic religion are entered, there is no obstacle for the lawyers to consider modern companies and joint-stock companies under Islamic law. In addition, the fact that this company is becoming increasingly widespread in all Islamic countries and does not face any obstacles can be considered as a de facto provision. When issues that appear to be obstacles are analyzed, it is seen that there are no obstacles in reality. Today, the commercial, industrial and technological lives of society to a large extent affecting modern companies, to argue that the Islamic law is not accepted and argued that the Islamic society will not serve the idea.

Keywords: Company, Joint Stock, Law

BİLİM- TEKNOLOJİ ve ETİK İLKELER ÜZERİNE İNCELEME**Aysel KEKİLLİOĞLU**

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fak., Biyoloji Böl.

Kaan GÜRBÜZ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü

H. Kübra KEKİLLİOĞLU

Gazi Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fak. Şehir Bölge Planlama Bölümü

Ahmet A. T. ARINAN

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

ÖZET

Bugün % 20'ni geride bıraktığımız 21. yüzyılda, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin bugün geldiği noktanın; dünyanın kendi kendisini yok etme noktası olduğu düşüncesinden hareketle ve dünyanın kendi kendini yenileme kapasitesinin sürdürülebilirliğinin sağlanamayacağı bakış açısıyla, doğal olarak olası çevresel risklerin varlığı ve doğal olana müdahale olması nedeniyle; içinde bulunduğumuz çok boyutlu küreselleşme sürecinde bilim- teknoloji içinden çıkılması zor olan yasal sorunların varlığına ek olarak etik sorunlarla da yüzleşmek durumunda kalmaktadır. Bu bağlamda; dini yaklaşım, insan sağlığına zarar olasılığı, çevreye gelecek olası zarar, doğallığın kaybı, bilgi dışı tüketime zorlanma gibi konular yasallaşmaya dek, tartışma konusu olarak da kalacaklardır. Genel olarak bilim ve teknolojiye, özelde ise her ikisinin kesişme alanı olan biyoteknolojiye ilişkin etik tartışmaların; canlı organizmaya müdahale, doğa- çevreye müdahale, toplumsal yaşama müdahale ve bu müdahaleleri şekillendiren yasal düzenlemeler bağlamında değerlendirilmeler bu çalışmanın temel amaç ve içeriğini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bilim, Teknoloji, Etik, Mevzuat Çevre, Toplum

WONDER WOMAN FİLMİNİN FEMİNİST FİLM TEORİSİ PERSPEKTİFİNDEN ÇÖZÜMLENMESİ

Duygu AYDEMİR

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Meltem NAZLI

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÖZET

Erkek egemen toplumlarda eril bakış açısı ile işleyen düzenin bir parçası olan sinema filmleri, kadını edilgen ve ikincil kılan, tek tipleştiren, ötekileştiren ve metalaştıran bir yapıya sahiptir. Bu patriyarkal düzenin temelinde yer alan ve feminizmin ortaya çıkış sorunlarından biri olan *kamusal-özel* alan ayrımında da sinema sektörü yerini almıştır. Öyle ki '*kamusal alanın* sahipleri olan erkekler' sinema sektöründe sermaye sahipleri ve/veya yönetmen olarak bu düzeni devam ettirmektedir. Bu bakış açısıyla kurgulanan filmlerde toplumsal cinsiyet rolleri vurgulanmakta; bu rollerin devamlılığı, baskılayıcı ve yönlendirici etkisi hissedilemeyecek şekilde normalleşmektedir. Sinemada yansıtılan kadın karakterlerin ve toplumsal rollerin, onlara bırakılan *özel alanın* bir izdüşümü olduğunu ifade etmek yerinde olacaktır. Sinemanın, filmlerin ve kadın karakterlerin patriyarkal sinema dolayısıyla büründüğü bu olumsuz durumuna bir karşı çıkış olarak feminist film teorisi ortaya çıkmış ve sinema filmlerinin feminist bir açıdan ele alınmasını sağlamıştır. Feminist film teorisine göre ataerkil düzenin bir parçası olan sinema filmleri toplumsal cinsiyet rolleri hiyerarşisinin ve iktidar araçlarının işlevinin görünürlüğünü güçleştirmiştir. Ancak feminist film teorisi patriyarkal sinema düzenini yapıbozuma uğratmayı ve filmdeki cinsiyetçi örüntüleri deşifre etmeyi amaçlamaktadır.

Bu çalışmada feminist film teorisi perspektifinden fantastik-bilimkurgu film türü olan Wonder Woman filmi çözümlenmiştir. Çoğunluğu erkek kurtarıcı başrolünü işleyen filmlere karşı Wonder Woman filmi, kadın yönetmen tarafından kadın kurtarıcı temasıyla kurgulanması ve türünün ilk örneklerinden olması sebebiyle dikkate değerdir. Alışlagelmişin aksine, doğaüstü güçlere sahip olan süper kahraman Amazon kadını hem erkeği hem de dünyayı kurtarmaktadır. Filmde bu anlamda yer yer feminist *karşı sinema* sahnelerine, feminist söylem ve pratiklere rastlanmaktadır. Ancak filmin ataerkil zihniyetten arınıp arınmadığı, patriyarkal sinemadan ayrışıp ayrışmadığı ancak filmdeki temaların feminist film teorisiyle birlikte çözümlenmesiyle anlaşılabilir. Her ne kadar Wonder Woman filmi feminizm öğretileri üzerine güçlü imgeler sunmuş, bu anlayıştan doğmuş ve sinemada bu anlamda radikal bir tavır sergilemiş olsa da feminist film teorisi kapsamında incelendiğinde, kadın sorunlarının tespiti, temsili ve kadın karakterin tasviri konusunda zayıf kalmıştır. Söz konusu zayıf anlatım, filmin öne çıkarılan temalarında tespit edilmiştir. Film içerisinde yer alan bazı sloganist ve kalıp feminist söylemler, ataerkil kodları kamufle edememiş ve film eril dilin ve pratiklerinin hakim olduğu patriyarkal sinema görünümüne bürünmüştür. Dolayısıyla çalışmanın amacı, feminist film teorisi perspektifinden Wonder Woman filmi çözümlenmek, filmde yer alan patriyarkal sinema izlerini sürüp, bunları ayrıntılamaktır. Betimsel analiz yöntemi kullanılarak filmde öne çıkarılan kadın imgesinin anlatı ve sunu yapısının incelendiği bu çalışmanın feminist film çözümlenmelerine bir örnek oluşturulması amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Feminist Film Teorisi, Film Çözümlemesi, Fantastik Film, Süper Kahraman, Toplumsal Cinsiyet

ANALYSIS OF THE FILM *WONDER WOMAN* FROM THE PERSPECTIVE OF FEMINIST FILM THEORY

ABSTRACT

In male dominated societies, cinema films, which are part of the order that works with masculine perspective, have a structure that makes women passive and secondary, stereotyped, marginalized and commoditized. The cinema sector has taken its place in the distinction of *public-private sphere*, which is one of the emerging problems of feminism, based on this patriarchal order. Thus, the 'men who are the owners of the *public sphere*' continues this order as capital holders and/or directors in the cinema sector. The films that have been edited from this point of view emphasize gender roles, and the continuity of these roles is normalized in such a way that the repressive and directing effect cannot be felt. It would be appropriate to state that the female characters and social roles reflected in the cinema are a projection of the *private sphere* left to them. The feminist film theory has emerged as an opposition to the negative situation of cinema, films and female characters in the patriarchal cinema, and it enabled cinema and films to be considered from a feminist perspective. According to feminist film theory, cinema films, which are part of the patriarchal order, have made the visibility of the hierarchy of gender roles and the function of power instruments difficult. However, the feminist film theory aims to deconstruct the patriarchal cinema order and decode the sexist patterns in the film.

In this study, *Wonder Woman*, a fantastic sci-fi film, was analysed from the perspective of feminist film theory. Opposite to the films whose themes are mostly male rescuers, the film *Wonder Woman* is notable for being edited by the female director with the theme of female rescuer and being one of the first examples of its kind. Unlike usual, the superhero Amazon woman with supernatural powers saves both man and the world. In this sense, feminist *counter-cinema* scenes, feminist discourse and practices can be found in the film. However, whether the film is free from patriarchal mentality and whether it separates from patriarchal cinema can only be understood by analyzing the themes in the film together with feminist film theory. Although *Wonder Woman* presented powerful images on the teachings of feminism, and was born out of this understanding and showed a radical attitude in this sense in cinema, it remained weak in determining the problems of women, representation and portrayal of the female character when examined within the scope of feminist film theory. This weak narrative has been identified in the highlighted themes of the film. Some slogans and stereotypical feminist discourses in the film could not camouflage the patriarchal codes and the film appeared as patriarchal cinema dominated by masculine language and practices. The aim of the study is to analyze the film *Wonder Woman* from the perspective of feminist film theory, to follow the traces of the patriarchal cinema in the film and to elaborate it. The aim of this study is to examine the narrative and presentation structure of the woman's image taken forward in the film and to create an example for feminist film analyses by using descriptive analysis method.

Key Words: Feminist Film Theory, Film Analysis, Fantastic Film, Superhero, Gender.

TRAFİKTE KADINLARA YÖNELİK TUTUM VE DAVRANIŞLAR**Cengiz KILIÇ**Atatürk Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi,
Sosyal Hizmet Bölümü,
Erzurum, Türkiye**Ayfer AYDINER BOYLU**Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü,
Ankara, Türkiye**Gülay GÜNAY**Karabük Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
Sosyal Hizmet Bölümü,
Karabük, Türkiye**ÖZET**

Geleneksel olarak, sosyal stereotipler, bireyin sosyalleşme sürecinde yarattığı bir önceki görüntü olarak ele alınır ve insanları değerlendirirken çağırılır. Sosyal stereotipler bireylerin içinde yaşadıkları toplumun yaşam tarzı ve kültürüyle oluşturulmuş olan sosyal deneyimlerin sınıflandırılmasından kaynaklanmaktadır. Sosyal stereotipler, alışılmış olan tahminlerin, beklentilerin, bakış açılarının ve önyargıların şekillendirilmesini yansıtır. Bu tür sosyal bağlar ve ilişkiler, tek bir kültür içinde oluşmakta ve üyeleri tarafından istikrarlı bir şekilde paylaşılarak aktarılmaktadır. Sosyal olarak kabul edilebilir davranış modellerinin ve sistemin genel işleyişinin korunmasına yardımcı olurlar. Sosyal ilişkilerde bir faktör olarak, yalnızca grupların değil, genel olarak toplumun da sahip olduğu bağların sağlamaştırılmasını sağlarlar. Hemen hemen her toplum yapısı içinde ortak olan en önemli sosyal stereotiplerden birisi toplumsal cinsiyet normlarıdır. Toplumsal cinsiyet sahip olunan kültür içinde kadın ve erkekler için oluşturulmuş olan rol kalıplarını yansıtır. Özellikle, risk alma konusundaki cinsiyet stereotipleri tipik bir erkeksi davranış şekli olarak nitelendirilir. 21. Yüzyılın en önemli aktiviteleri arasında yer alan araç kullanımı da toplumsal cinsiyet normları açısından önemli erkeksi davranışlardan biri olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda bu çalışma kapsamında araç sürücülerinin trafikte kadın sürücülere yönelik tutumlarının ve tutumlar üzerinde etkili olan faktörlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklemini Ankara'da yaşamlarını sürdüren araç sürücülerini arasından çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 501 birey oluşturmaktadır. Elde edilen bulgulara göre katılımcıların %46.7'si gerekli oldukça trafikte araç kullandıklarını belirtmişlerdir. Bireylerin %56.9'u "18 – 24 yaş" arasında olan sürücülerin ve %43.3'ü ise "dolmuş, otobüs ve kamyon" sürücülerinin trafikte en çok risk oluşturan sürücüler olduklarını düşünmektedirler. Yürürlükte olan trafik cezalarının "yetersiz" olduğunu düşünenler (%31.9) ve trafikte hız limitlerine "çoğunlukla" uyduklarını belirtenler (%44.1) ilk sırada yer almaktadır. Ayrıca çalışma kapsamında bireylerin trafikte kadınlara yönelik tutum puan ortalamaları ile demografik değişkenlerden cinsiyet ($t=-8.482;sd=499;p<0.05$) ve öğrenim durumu ($F=5.646;sd=4-496;p<0.05$) arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda bireylerin trafik cezalarının yeterliliğine ilişkin düşünceleri ve trafikte kadınlara yönelik tutum puan ortalamaları arasındaki ilişki önemlidir ($F=5.083;sd=4-496;p>0.05$). Yapılan çoklu regresyon analizine göre bireylerin trafikte kadın sürücülere yönelik tutumları üzerinde yaş ve aylık gelir düzeyi

ile düşmanca ve korumacı cinsiyetçilik algısının önemli yordayıcılar olduğu belirlenmiştir ($R=0.527$, $R^2=0.278$, $F(3-497)=47.441$, $p<.001$). Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda toplumsal yaşamın diğer alanlarında olduğu gibi trafik ortamında da erkeklik rollerinin ağırlık kazandığı ve kadın araç sürücülerine yönelik olumsuz tutumların cinsiyetçi tutumlara bağlı olarak ortaya çıktığını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Trafik, Kadın, Trafikte Kadın, Trafikte Kadına Yönelik Tutum

ATTITUDES AND BEHAVIOR TOWARD WOMEN IN TRAFFIC

ABSTRACT

Traditionally, social stereotypes are regarded as the previous image created by the individual in the process of socialization and are called when evaluating people. Social stereotypes result from the classification of social experiences which are formed by the lifestyle and culture of the society in which individuals live. Social stereotypes reflect the shaping of customary predictions, expectations, perspectives and prejudices. Such social ties and relationships are formed in a single culture and shared by its members in a consistent manner. They help to preserve socially acceptable behavior patterns and the overall functioning of the system. As a factor in social relations, they ensure the ties that not only the groups but also the societies in general have. Gender norms are one of the most important social stereotypes common to almost every social structure. Gender reflects the role patterns for women and men in the culture they own. In particular, gender stereotypes about risk taking characterize a typical masculine behavior. Driving is one of the most important activities of the 21st century and is considered as one of the most important masculine behaviors in terms of gender norms. In this context, this study aimed to determine the attitudes of car drivers towards women in traffic and the factors that affect the attitudes. The sample of the study consisted of 501 individuals who voluntarily agreed to participate in the study among the vehicle drivers living in Ankara. According to the findings, 46.7% of the participants stated that they were driving in traffic when necessary. 56.9% of the volunteers who participated in the study think that drivers between 18 and 24 years of age have with the risks and 43.3% of them think that busier and truck drivers have with the risks and characteristics that constitute the most risk in traffic. It was found that the rate of those who think that the traffic fines in force are “insufficient” (31.9%) and the rate of those who stated that they “mostly” comply with the speed limits (44.1%) are in the first place. In addition, it was determined that there was a significant difference between demographic variables and gender ($t=-8.482$; $sd=499$; $p<0.05$) and education level ($F=5.646$; $sd=4-496$; $p<0.05$) of the individuals' mean attitude score towards women in traffic. At the same time, the relationship between the opinions of individuals about the adequacy of traffic fines and the mean attitude points towards women in traffic is important ($F=5.083$; $sd=4-496$; $p>0.05$). According to multiple regression analysis, it was found that age and monthly income level, hostile sexism and benevolent sexism score were significant predictors of individuals' attitudes towards women drivers in traffic ($R=0.527$, $R^2=0.278$, $F(3-497)=47.441$, $p<.001$). In line with these results, it is possible to say that in the traffic environment, as in other areas of social life, masculinity roles gain weight and negative attitudes towards female car drivers arise due to sexist attitudes.

Keywords: Traffic, Women, Women in Traffic, Attitude toward Women in Traffic

UŞAK VE BERGAMA HALILARI

Şebnem ÖZDİLEK

Van YYÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim Dalı

ÖZET

Selçuklu halılarından sonra, Türk Halı sanatının ikinci parlak devri XVI. yüzyılda Uşak ve çevresinde yapılan halılarla başlar. Türk halıları içinde en büyük ve tanınmış grup olan Uşak halıları, Avrupalı ressamın tablolarında sıklıkla tasvir edilip, XVIII. yüzyıl sonuna kadar çok tutulduğu halde, envanter kayıtlarında Uşak adı geçmez ve bunlar Türk halıları diye bilinir. Yerli kaynaklarda ise bu halılar, 17. yüzyıldan beri tanınmaktadır.

XVII. yüzyılda Beyaz Zeminli veya Post zeminli Uşak Halıları diye anılan yeni bir halı grubu ortaya çıkar. Bu halılarda zemin genellikle beyazdır. Ancak içlerinde kırmızı ve mor renkliler de vardır. Motiflerinde benek, kaplan postu görünümü ve kuş şekilli desenler görülür. Halılar da bu desenlere göre çeşitlilik gösterir: Kaplan postu desenli halılarda zemin kaplan benliği denilen, dudak benzeri, motiflerle süslenir.

Uşak Halıları, Madalyonlu ve Yıldızlı Uşak Halıları olmak üzere iki grupta incelenir. Madalyon şeması 15.yy ve 16. yy başında Türk ve diğer Doğu halılarında sıklıkla rastlanan kompozisyon şemalarından biridir. Kaynaklarda genel olarak kabul gören görüş Madalyonlu Uşak Halılarının 15.yy sonu 16.yy başı ortaya çıktığıdır. Bu kompozisyon tarzının 15.yy sonlarından başlayıp, 18. yy sonlarına kadar devam ettiği söylenebilir.

19. yüzyıl son çeyreğinde üretilen halılara göre Bergama halılarının çok farklı bir çizgide olduğu dikkati çekmektedir. 19. yüzyıldan sonra üretilen halılar daha çok günümüzde Bergama halısı olarak adlandırılan Yuntdağ, Kozak ve Yağcıbedir halılarıdır. Karşılaşılan örnekler ise daha çok “Kız Bergama” adı verilen örneklerdir ki, bu halılar Yağcıbedir aşireti tarafından Balıkesir yöresinde üretilmiştir. 19. yüzyıldan günümüze kadar olan süreçte üretilen halılar, tasarım açısından ele alındığında, kendilerinden önceki dönemde üretilen ve “Bergama halısı” olarak adlandırılan halılardan farklı özelliklere sahiptirler.

Bu çalışmada genel olarak Uşak halısı, türleri ve özellikleri ile Bergama halısı ve özellikleri hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır. Ülkemiz açısından Uşak halıları ve Bergama halıları gerek ihracat gerekse Batılı ülkelere açılmamız bakımından önemli bir yere sahip olduğu belirtilmek istenmiştir. Her iki halı türü de kendi içinde farklı özellikler yansıtmakta olup geçmişten günümüze geleneksel değerlerimizle ilgili önemli bilgiler vermektedir. Bu nedenle çalışmamdaki bir diğer amaç kültürümüzde önemli bir yer tutan halıcılık tarihimiz ile ilgili değerlerimiz hakkında farkındalık yaratarak her zaman akıllarda kalmasını sağlamaktır. Bu sayede halıcılığın sadece halı olmasının dışında bize kendi tarihimizle ilgili, halıcılığın geçmişten günümüze nasıl bir değişim sürecinden geçtiği ile ilgili bir sonuca varmamızı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Uşak Halısı, madalyon motifi, yıldız motifi, Bergama Halısı.

“SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK” KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILAR**Gülay GÜNAY**Karabük Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
Sosyal Hizmet Bölümü,
Karabük, Türkiye**Ayfer AYDINER BOYLU**Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi,
Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü,
Ankara, Türkiye**Cengiz KILIÇ**Atatürk Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi,
Sosyal Hizmet Bölümü,
Erzurum, Türkiye**ÖZET**

İnsan hayatının hemen hemen her alanında, değişim ortaya çıkıyor ve hızlanıyor. Bu değişim, hayatımızın ekolojik, ekonomik, entelektüel, politik, sosyal veya teknoloji gibi birbirinden farklı alanlarını ele geçirmiş durumdadır. Burada söz konusu olan yaşanan değişimlerin hızlı olması değildir, giderek hızlanması ve artmasıdır. Aynı zamanda yaşanan bu hızlanma, beraberinde dünyayı giderek daha az yaşanabilir bir ortama ve çevreye dönüştürmektedir. Sürdürülebilirlik; zaman, süreklilik, koruma ve değişimle yaşayabilme kavramlarını içine alan; insanlara gelecekte de bugün sahip oldukları düzende ve kalitede yaşamlarını devam ettirebilme olanağı sunan planlamalar yapmayı ve stratejiler geliştirmeyi amaçlamaktadır. Günümüzde sürdürülebilirlik kavramının yaygın olarak kullanılması, başta çevresel-ekolojik boyuttaki problemlerin, yoksulluğun, kaynakların adaletsiz dağılımının ve insanların sağlıklı bir gelecek hakkındaki kaygılarının artmasının bir sonucudur. Bu nedenle bu çalışma kapsamında bireylerin “sürdürülebilirlik” kavramına yönelik algılarını metaforlar yardımıyla belirlemek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda yaşamlarını Karabük ilinde sürdüren ve çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 739 birey araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada olgubilim deseni kullanılmış ve veriler içerik analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Araştırmanın verileri, bireylerin “Sürdürülebilirlik... gibidir; çünkü...” cümlesini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre katılımcılar “sürdürülebilirlik” kavramına yönelik geçerli olabilecek toplamda 130 farklı metafor belirtmişlerdir. Katılımcılar tarafından üretilmiş olan bu metaforlar içerik analizi ile değerlendirilmiş ve ortak özelliklerine göre 7 kategori altında toplanmışlardır. Araştırmacılar “sürdürülebilirlik” kavramına ilişkin katılımcıların öne sürdükleri metaforların %30.6’sı “kesintisiz döngü”, %17.9’u “dizili halkalar”, %15.6’sı “duygu çemberi”, %13.8’i “doğal kaynaklar”, %11.3’ü “toplumun temel taşı”, %7.3’ü “emeğin karşılığı”, %3.7’si ise “kesintisiz akış” başlıkları altında kategorilendirmişlerdir. Araştırmaya katılan bireyler tarafından “ortaya konulan bu metaforlar, bireylerin sürdürülebilirlik kavramına ilişkin toplumdaki algıyı belirlememize yardımcı olmuştur. Çalışmada “sürdürülebilirlik” kavramına ilişkin olarak birbirinden farklı çok sayıda metaforun üretilmesi, hem kavramın genel olarak kapsam ve içerik itibarıyla tam olarak bilinmediğini, hem de katılımcıların “sürdürülebilirlik” kavramını kendi yaşam tarzları ve alışkanlıkları ile doğrudan doğruya ilişkilendirdiklerini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Algı, Metafor, Sürdürülebilirlik Algısı, Sürdürülebilirliğe ilişkin Metafor

METAPHORIC PERCEPTIONS RELATED TO THE CONCEPT OF “SUSTAINABILITY”

ABSTRACT

Almost every aspect of human life is changing and accelerates. This change has taken over different areas of our lives, such as ecological, economic, intellectual, political, social or technological. It is not the fact that the changes are rapid, but rather accelerate and increase. At the same time, this acceleration transforms the world into a less habitable ambience and environment. Sustainability; aims to make plans and develop strategies in the future that include the concepts of time, continuity, protection and living with change, offering people the opportunity to continue their lives in the order and quality they have today. The widespread use of the concept of sustainability today is the result of environmental and ecological problems, poverty, unfair distribution of resources, and increasing concerns about a healthy future. Therefore, in this study, it is aimed to determine the perceptions of individuals about the concept of sustainability with the help of metaphors. For this purpose, 739 individuals who live in Karabük and voluntarily agree to participate in the study constitute the sample of the study. Phenomenology design was used in the study and the data were analyzed by content analysis technique. The data of the research is obtained by completing the sentence “Sustainability is like...; because”. According to the results of the study, the participants stated 130 different metaphors for the concept of valid sustainability. Researchers have categorized these metaphors which was suggested by participants, 30.6% “continuous cycle”, 17.9% “sequenced rings”, 15.6% “circle of emotion”, 13.8% “natural resources”, 11.3% “keystone of society”, 7.3% “equivalent of labor” and 3.7% “continuous flow” of headings. These metaphors put forward by the individuals who participated in the research helped us to determine the perception of individuals about the concept of sustainability in society. The production of a large number of different metaphors related to the concept of “sustainability” in the study shows that the concept is not fully known in terms of scope and content in general, and that the participants directly relate the concept of “sustainability” to their own lifestyles and habits.

Keywords: Sustainability, Perception, Metaphor, Perception of Sustainability, Metaphor of Sustainability

ANLAMLI İŞ VE İŞE BAĞLILIK: BU İŞ ANLAMLI, ÖYLEYSE DAHA İYİ YAPMALIYIM!

A. Burhan ÇAKICI

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İİBF

Umut ÇİL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, İİBF

ÖZET

Bu çalışma, anlamlı çalışmanın çalışanların işe katılım düzeyi üzerindeki etkisini incelemektedir. İlgili yazın, işini anlamlı gören çalışanların çeşitli yönlerden işe bağlılığının daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır ve bu nedenle bu çalışmada da anlamlı çalışmanın, çalışanın işle uğraşma düzeyi ile pozitif bir ilişkisi olduğu varsayımından hareket edilerek hipotezler geliştirilecektir. Ancak, yazından farklı olarak bu ilişkiye işte can sıkıntısını da aracı değişken olarak ekleyip, işini anlamlı görse de işinde sıkılan çalışanların ne tür bir davranış gösterdiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla farklı kamu kurumlarında çalışan devlet memurlarına uygulanacak çok boyutlu bir anket çalışması ile veriler elde edilecektir. Bu verilerin incelenmesinde ise, İş ve Anlam Envanteri (Work and Meaning Inventory; Steger, Dik ve Duffy, 2012), Utrecht İş Bağlılığı Ölçeği (Utrecht Work Engagement Scale; Schaufeli, Bakker ve Salanova, 2006) ve İşte Can Sıkıntısı (Job Boredom) ölçeği (Reijseger, Schaufeli, Peeters, Taris, van Beek ve Ouweneel (2013) kullanılacaktır. Böylece hem farklı kurumlardaki çeşitli kademe ve görevdeki devlet memurlarının verileri hem de ilgili ölçeklerin Türkiye bağlamında geçerlilik ve güvenilirlik çalışmalarının yapılmasıyla yazına katkı yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: Anlamlı İş, İşe Bağlılık, İşte Can Sıkıntısı, Kamu Çalışanları

MEANINGFUL WORK AND WORK ENGAGEMENT: THIS JOB IS MEANINGFUL, SO I HAVE TO DO IT BETTER!

ABSTRACT

This study examines the effect of meaningful work on the level of work engagement of employees. The relevant literature has revealed that the employees who see their job meaningful are more likely to be engaged in various ways and therefore, hypotheses of this study will be developed based on the assumption that meaningful work has a positive relationship with the employee's work engagement. However, unlike the literature, job boredom is added to this relationship as a mediator, and it seeks to reveal the behaviour of employees who are bored at work, even though they see their job meaningful. For this purpose, data will be obtained through a multidimensional survey to be applied to civil servants working in different public institutions. In the analysis of these data, Work and Meaning Inventory (Steger, Dik and Duffy, 2012), Utrecht Work Engagement Scale (Schaufeli, Bakker and Salanova, 2006) and Job Boredom scale (Reijseger, Schaufeli, Peeters, Taris, van Beek and Ouweneel, 2013) will be used. Thus, the following are envisaged contribution to the literature in two important aspects: 1) various institutions in the level and duty of civil servants to eliminate the shortcomings in the field by examining the data, and 2) the relevant Turkey context of the scale validation and manufacturing of reliability studies.

Key Words: Meaningful Work, Work Engagement, Job Boredom, Public Employees/Civil Servant

**INVESTIGATION OF THE ANTIFUNGAL EFFECT OF *CRAMBE ORIENTALIS*
WATER EXTRACT ON SOME PLANT PATHOGEN FUNGI**

Asst. Prof. Dr. Yusuf BAYAR
Kırşehir Ahi Evran University

Asst. Prof. Dr. Melih YILAR
Kırşehir Ahi Evran University

Asst. Prof. Dr. Kadir AKAN
Kırşehir Ahi Evran University

ABSTRACT

In this study; The antifungal effect of the water extract obtained from the different parts (leaf-stem and flower-shoot) of the *Crambe orientalis* L. plant collected from Kırşehir (Turkey) location, on the plant pathogen fungus *Fusarium oxysporum* f. sp. *radicis-lycopersici*, *Rhizoctonia solani*, *Alternaria solani* and *Verticillium dahliae* was investigated. Plant extracts obtained for the investigation of antifungal effect were applied at 0 (control), 1%, 5%, 10% and 20% doses. Negative control and positive control (80% Thiram) were used to compare the effects of administered doses. It was determined that 10% doses of the extract obtained from the leaf-stem part, *A. solani*, *R.solani* and *V.dahliae* inhibited the development of mycelium by 100%. On the other hand, it was determined that *Fusarium oxysporum* f. sp. *radicis-lycopersici* inhibited mycelium development by 72.93%. It was determined that the extract from the stem-leaf part, the extract at the dose of 20% *Fusarium oxysporum* f. sp. *radicis-lycopersici*, *Rhizoctonia solani*, *Alternaria solani* and *Verticillium dahliae* inhibited the development of mycelium by 100%. It was determined that 10% of the water extract *Rhizoctonia solani* and *Alternaria solani* obtained from flower-shoots inhibited mycelium development by 100%. On the other hand, *Fusarium oxysporum* f. sp. *radicis-lycopersici* and *Verticillium dahliae* mycelium inhibited their growth by 83.90% and 52.28%, respectively. The obtained flower-shoot water extract at a dose of 20%, all pathogens were determined to inhibit mycelium growth by 100%. As a result, *Crambe orientalis* flowers - shoot and leaf-stem plant part extracts have been determined to have antifungal effect on the tested pathogens.

Key Words: *Crambe orientalis*, Antifungal effect, Plant extract

This study was supported by the Scientific Research Projects of Ahi Evran University of Kırşehir by ZRT.A4.18.001.

**ANTIFUNGAL ACTIVITIES OF SOME PLANT EXTRACTS AGAINST
PHYTOPHTHORA INFESTANS (MONT.) DE BARY PLANT PATHOGEN**

Dr. Abdurrahman ONARAN
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Dr. Yusuf BAYAR,
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Dr. Melih YILAR
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ABSTRACTS

Today, fungicides used in the fight against disease factors, the negative effects of the environment and people, and intensive fungicides used in the result of the creation of new resistant races and fungi are increasing resistance to. For this reason, new alternative fungicides should be developed against disease factors. In this study, *Phytophthora infestans* against plant pathogen, *Lippia repens* L. and *Lantana camara* L. ethanol extracts of leaf and flower parts of plants were determined. The activities of the extract were determined by using agar petri method, 100, 200, 500, 1000 and 2000 µg/mL doses. The mycelium growth (mm), mycelium growth inhibition (%) and lethal dose values (LD₁₀₋₅₀₋₉₀) of extracts against pathogens were determined. 100% inhibition was observed in *L. repens* leaf and *L. camara* flower extracts against the pathogen tested. In the leaf extracts of *L. repens* and *L. camara* plants, the serum values were 390 µg/mL and 719 µg/ml respectively, and 561 µg/mL and 283 µg/mL in flower extracts. According to these results, this study revealed that the extracts used against *P. infestans* have moderate and high levels of antifungal activity.

Keywords: Plant extracts, Antifungal activity, *Phytophthora infestans*, *Lippia repens*, *Lantana camara*

THE PHYTOTOXIC EFFECT ON SOME CULTIVATED PLANTS OF *CRAMBE ORIENTALIS* L. PLANT EXTRACT**Dr. Melih YILAR**

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Dr. Yusuf BAYAR

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ABSTRACT

This study was carried out to determine the phytotoxic effect of *Crambe orientalis* plant extract, which is known as oilseed plant suitable for agricultural industrial use with high erucic acid ratio, on planted plants. For this purpose, in 2017 years the stem, leaf and flower parts of *C. orientalis* were collected from the Aşıkpaşa Campus location of Kırşehir Ahi Evran University in Kırşehir (Turkey). The collected plant material was dried in shade under laboratory conditions and divided into small pieces. The 200 g of the small plant sample part was placed into 2000 ml erlenmeyer and then 1000 ml of sterile distilled water was added in the Erlenmeyer. The erlenmeyer was placed on a horizontal shaker and shaken at 120 rpm for 24 h then filtered through sterile filter paper. The wheat (*Triticum aestivum* L.), cress (*Lepidium sativum* L.) and lettuce (*Lactuca sativa* L.), which are test plant material, are homogeneously distributed on steril filter paper in sterile petri dishes. Obtained water extract was applied to the seeds of at 0 (negative control), 1%, 5%, 10% and 20% concentrations in 9 cm diameter sterile petri dish. All test materials were incubation at 12 hours dark-12 hours light regimes with an 24 ± 2 °C climate conditions for 2 weeks. At the end of the period, % germination, root and shoot lengths were determined test plant. *C. orientalis* water extract inhibited wheat germination and seedling growth statistically significant at the level of $p < 0.005$ due to increased dose compared to control. On the other hand, *C. orientalis* water extract completely inhibited seed germination and seedling growth of 10% in the seeds of cress and lettuce. Consequently, *C. orientalis* that naturally occurring flora in Kırşehir has phytotoxic effect on the some plants.

Keywords: *Crambe orientalis*, phytotoxic effect, Kırşehir

**THE ANTIFUNGAL ACTIVITY ON FUSARIUM SPECIES of *Salvia absconditiflora*
Greuter&Burdet Essential Oil**

Dr. Öğr. Üyesi Melih YILAR
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf BAYAR
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ABSTRACT

This study was carried out to determine the antifungal activity of *Salvia absconditiflora* essential oil on *Fusarium oxysporum f.sp. melonis* Leach&Currence(Snyder&Hansen) and *Fusarium oxysporum f.sp. cucumerinum* J.H. Owen. For this purpose, the plant materials of *Salvia absconditiflora* were collected from Kirsehir province (Turkey) in 2018 years. The plant essential oil was obtained by hydro-distilled in Clevenger's apparatus from the air-dried aerial parts. Plant essential oils at 0(Control), 0.5, 1, 2, 4 µl/petri dishes concentrations were applied to determine their inhibition effects on mycelium growth of *Fusarium* species under laboratory conditions. Petri dishes were incubated at 25±2 °C for 7 days. Mycelium growth was measured by digital calipers and the inhibition rates were calculated. The *S. absconditiflora* essential oil caused inhibitory effects on *Fusarium oxysporum f.sp. melonis* and *Fusarium oxysporum f.sp. cucumerinum* mycelium growth. Antifungal activity showed differences according to increasing essential oil concentration and *Fusarium* species. According to the results, the mycelium growth of *Fusarium oxysporum f.sp. melonis* and *Fusarium oxysporum f.sp. cucumerinum* was decreased at 4 µl/petri dishes concentration, 36.66%, 26.88% respectively. Consequently, this study has been shown that *Salvia absconditiflora* essential oil has a antifungal activity on plant pathogenic fungi. Therefore, it is thought to be an alternative to synthetic fungicides.

Keywords: *Salvia absconditiflora*, antifungal activity, essential oil, Kırşehir

DETERMINING THE FATTENING PERFORMANCE OF IMPORTED HEREFORD BULLS UNDER INTENSIVE CONDITIONS AND THE CARCASS YIELDS THEREOF

Doç. Dr. Mikail ARSLAN

Balıkesir University Susurluk Vocational School, Department of Veterinary Medicine

Öğr. Gör. Dr. Adem KABASAKAL

Balıkesir University Susurluk Vocational School, Department of Veterinary Medicine

Prof. Dr. Orhan YILMAZ

Van Yüzüncüyıl University Faculty of Veterinary, Zootechnics and Animal Nutrition

Dr. Öğr. Üyesi Hasan ATALAY

Balıkesir University Faculty of Veterinary, Zootechnics and Animal Nutrition

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin DENK

Ağrı İbrahim Çeçen University, Eleşkirt Celal Oruç High School of Animal

ABSTRACT

This study aims to determine Hereford bulls' fattening performances under intensive conditions, along with certain carcass properties belonging to the breed. The study materials consist of 38 male Hereford calves of 9-10 months of age, all of which were imported from Ireland. The study was carried out in the Dört Mevsim Integrated Meat Plant situated in the Boğazköy village, Mustafakemalpaşa county the district of Bursa. The imported livestock were quarantined for 25 days, vaccinated for smallpox and potash, and drugged for parasites. The animals had been subjected to warm-up nutrition prior to fattening for 10 days, then were fattened. The livestock were fed with 3 types of rations during the fattening. The initial ration consisting of %14,2 raw protein and 2280 ME was provided in the first 30 days. The mid-fattening portion consisting of %14,3 raw protein, 2460 ME was provided in the next 45 days, and the final ration consisted of %15 raw protein and 2580 ME. Since the weight of the carcass at the point of slaughter is determined according to the market conditions, the process of fattening ranged between 128 and 266 days with a mean of 231 days. The fattening performance was determined by weighing the livestock with 30-day intervals. The animals were not provided any feed in the last 24 hours before slaughter, prior to which they were weighed. The warm weight of the carcasses was determined immediately after the slaughter. The cold weight after being refrigerated in +4 °C for 24 hours was also determined. The initial fattening weight, the pre-slaughter weight, the weight of feed used for each kg of live weight, the daily increase of weight, the warm carcass weight, the cold carcass weight, and the performances of warm carcass and cold carcass were determined to be 338.7kg, 690kg, 9.36kg, 1.45kg, 397.5kg, 377.5kg, %57.49 and %54.69, respectively. In conclusion, considering the fattening performance of the Hereford bulls under intensive conditions and their carcass properties, the Hereford cattle was determined to be suitable for the production of beef in Turkey.

Keywords: Hereford, fattening performance, carcass properties.

SPERMATOGONIAL KÖK HÜCRE VE TRANSPLANTASYONU

Melih AKAR**M. Deniz GENÇ****Cumali KAYA****Mesut ÇEVİK**

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Dölerme ve Suni Tohumlama A.D

ÖZET

Kök hücreler henüz farklılaşmamış hücreler olup sınırlı/sınırsız bölünme ve kendini yenileme özelliğine sahiptirler. Kaynak aldıkları dokuların özelleşmiş hücrelerine farklılaşabildikleri gibi özel biyolojik sinyallerle fenotipik olarak prekürsöründen farklı özel hücreye dönüşebilirler ve bu özellikleri ile benzersiz olan hücrelerdir. Spermatogonial kök hücreler ise testiste bulunan dokuya spesifik küçük bir hücre grubudur. Dişi germ hattındaki kök hücrelerin proliferasyonu doğumdan önce sona ermektedir. Fakat erkeklerde pubertadan başlayarak cinsel aktivitenin sona ermesine kadar devam eden spermatogenezis kaynaklı spermatogonial kök hücreleri elde edilebilecek tek germ hattı kök hücreleridir. Spermatogonial kök hücreleri evcil hayvanların testislerinde sınırlı sayıda bulunmaktadır. Bu hücrelerin kültürü veya manipülasyonunun gerçekleştirilebilmesi için spermatogonial kök hücrelerin yüksek canlılık ve saflıkta izole edilip zenginleştirilmesi çok önemlidir. Daha sonra endojen germ hattı hücrelerini içermeyen alıcı bir erkeğin testislerine aktarılması ile spermatozoon üretimini yeniden başlatılır. Bu sayede taşıyıcı erkeğin doğal çiftleşme yoluyla donör haplotipli yavru üretmesi sağlanılmış olur. Bu tekniğe ilişkin çalışmalar spermatogonial kök hücrelerinin verici hayvanlardan izole edilmesi için uygun belirteçlerin (marker) belirlenmesi, kültüre edilerek uygun besin ortamlarının ve büyüme faktörlerinin ilave edilmesi, sıvı nitrojen içerisinde dondurularak saklanması, transplantasyon yapılmadan önce alıcı testislerindeki spermatogonial kök hücrelerinin terapötik bir madde (busulfan) ile yok edilmesi ya da ışınlama ile temizlenmesi, aktarılan hücrelerin alıcı testislerde varlığının belirlenmesi için belirteç sistemlerinin geliştirilmesi ve spermatogonial transplantasyonun farklı türler (ksenojenik) arasında uygulanışı şeklinde sıralanabilir. Bu yöntem, hayvancılığın gelişmesinde gen aktarımı amacıyla kullanılan suni tohumlama uygulamasının kullanılmadığı durumlarda (yaş faktörü, yabancı hayvan vb.) etkili bir genetik kazanım sağlamaktadır. Ayrıca çiftlik hayvanlarında damızlık değeri belirleme yaşının erkene çekilmesinde ve transgenik çiftlik hayvanlarının üretilmesi gibi amaçlar için seçici bir yetiştirme yöntemi olarak kullanılmaktadır. Tıp hekimliğinde erkek kanser hastalarının veya diğer durumlarda kemoterapi ve radyasyon tedavisine maruz kalınması fertilitateye kalıcı zarar verebilir. Yetişkin erkek hastalar, gelecekteki doğurganlıklarını spermalarını kriyoprezervasyon yoluyla koruma seçeneğine sahipken henüz olgunlaşmış spermatozoon üretemeyen prepubertal erkeklerin verimliliğini korumak için standart bir bakım seçeneği yoktur. Bu hastalar için, gonadotoksik tedaviden önce testis biyopsisi ile elde edilen spermatogonial kök hücrelerin izole edilmesi, ardından dondurulması ve bu hücrelerin tedaviden sonra testislerine tekrardan bırakılması mümkün olabilir. Hayvan modellerinde ortaya çıkan sonuçlarının kliniğe uyarlanması ile bu olog nakil paradigması kalıcı olarak doğal doğurganlığı geri kazandırabilecek başarı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fertilité; İnsan; Spermatogonial Kök Hücre; Spermatozoon; Testis; Transplantasyon

SPERMATOGONIAL STEM CELL AND TRANSPLANTATION

ABSTRACT

Stem cells are undifferentiated cells and have limited/unlimited division and self-renewal. These cells are unique with properties that they can differentiate into specialized cells of the tissues from which they originate, and be transformed phenotypically into special cells different from their precursors by special biological signals. Spermatogonial stem cells are a small population of adult tissue-specific stem cells presented in the testis. Proliferation of stem cells in the female germ line ends before birth. However, spermatogenesis originated spermatogonial stem cells are the only germ line stem cells that can be obtained in men starting from puberty and continuing until the end of sexual activity. Spermatogonial stem cells are limited in the testes of domestic animals. In order to carry out the culture or manipulation of these cells, it is very important to isolate and enrich the spermatogonial stem cells with high viability and purity. Spermatozoon production is then resumed by transferring to the testes of a recipient male without endogenous germline cells. This allows the recipient male to produce donor haplotype offspring by natural mating. Studies on this technique include many subjects that identification of appropriate markers for the isolation of spermatogonial stem cells from donor animals, addition of appropriate nutrient media and growth factors by culturing, the storage of the transferred cells in liquid nitrogen, removal of spermatogonia in the recipient testes with a therapeutic agent (busulfan) or irradiation before transplantation, development of marker systems for the detection of transferred cells in the recipient testes and the application of spermatogonial transplantation between different species (xenogenic). This method provides an effective genetic gain in cases where artificial insemination application (age factor, wild animal, etc.) used for gene transfer cannot be used in the development of animal husbandry. It is also used as a selective breeding method for the purpose of raising the breeding value early in the livestock and for the production of transgenic livestock. In medical practice, exposure to chemotherapy and radiation therapy in male cancer patients or in other cases can permanently damage of fertility. Adult male patients have the option of preserving their future fertility by cryopreservation him sperm, while there is no standard care option to preserve the productivity of prepubertal men who have not yet grown mature spermatozoon. For these patients, it may be possible to isolate and freeze spermatogonial stem cells obtained by testicular biopsy prior to gonadotoxic treatment, and to release these cells back to their testicles after treatment. By adapting the results of animal models to the clinic, this autologous transplant paradigm will provide success that can permanently restore natural fertility.

Keywords: Fertility; Human; Spermatogonial Stem Cell; Spermatozoon; Testis; Transplantation

**IMMUNOLOGICAL APPROACHES TO CONTRACEPTION
ABSTRACT****Merve Deniz GENÇ****Cumali KAYA****Melih AKAR,****Mesut ÇEVİK****ABSTRACT**

The increase of animal populations in an uncontrolled poses many risks both for animal and humans. In particular, the increase in stray animal population is as the risk of zoonosis and damages the environment. At the same time, this uncontrolled increase prevents finding enough food to meet their needs, the decrease in living spaces is unable to withstand this increase and many living species beings die due to diseases, traffic accidents and violence. Various methods are used to control the animal population. There are frequently used for surgical and non-surgical methods fertility control. However, irreversibility of surgical control methods increased the interest in non-surgical control methods. Non-surgical reversible fertility control methods are: hormonal, chemical or physical applications. When selecting any of the fertility control methods; target species, expected results, economic value, environmental impacts, social status, ethical values and animal preferences are taken into consideration. However, while perform one of these methods, procedures which are more humane, animals do not have to catch, easy to apply, do not have ethical concerns, if desired to be able to regain fertility in living are of great attention in recent times. The function of immunocontraception which is one of these studies, produces an antibody response to the hormone or protein necessary for the reproductive function by stimulating the animal's immune system. Reversible infertility is consisted by immunosuppression after immunization. Thus, unwanted pregnancies and behaviors are prevented. The most commonly studied contraceptives methods are porcine zona pellucida vaccines that can be administered only in female, sperm based vaccines that can be administered only in male or gonadotropin releasing hormone vaccines that can be administered in both female and male. However, immunocontraceptive vaccine studies are still going on due to the fact that it does not have the same effect on infertility in all species, the effect of adjuvant selection varies between species, and when the antibody titre is not clear. Overcoming tolerance to their self antigens and stimulating resistant immunity without the use of repeated booster vaccines are important points for the development of immunocontraceptive vaccines. Recent studies for the development of immunocontraceptive vaccines and research on recombinant DNA technology, sperm antigens and other reproductive hormones are continuing and successful results are obtained.

Keyword: Contraception; Immunocontraception; Vaccine; Infertility

KONTRASEPSİYONA İMMUNOLOJİK YAKLAŞIMLAR

ÖZET

Hayvan popülasyonlarının kontrolsüz bir şekilde artması hem canlıların kendisi hem de insanlar için birçok riske neden olmaktadır. Özellikle başıboş gezen hayvan popülasyonunun artması hem zoonoz hastalıkların artmasına hem de çevreye zarar vermektedir. Aynı zamanda bu kontrolsüz artış canlıların ihtiyaçlarını karşılayacak oranda gıda bulmasını engellemekte, yaşam alanlarının azalması bu artışı kaldıramamakta ve hastalıklar, trafik kazaları, şiddete bağlı olarak birçok canlı türü yaşamını yitirmektedir. Hayvan popülasyonunu kontrol altına almak için çeşitli fertilite kontrol yöntemleri uygulanmaktadır. Sıklıkla kullanılan cerrahi ve cerrahi olmayan fertilite kontrol yöntemleri vardır. Ancak cerrahi olan fertilite kontrol yöntemlerinin geri dönüşümsüz olması, cerrahi olmayan fertilite kontrol yöntemlerine olan ilgiyi arttırmıştır. Cerrahi olmayan geri dönüşümlü fertilite kontrol yöntemleri; hormonal, kimyasal ya da fiziksel uygulamalardır. Fertilite kontrol yöntemlerinden herhangi biri seçilirken; hedef tür, beklenen sonuç, ekonomik değer, çevresel etkiler, sosyal durum, etik değerler ve hayvana uygulanabilirliği göz önüne alınarak tercih yapılmaktadır. Ancak bunlar yapılırken de daha insancıl, hayvanların yakalama zorunluluğunun olmadığı, kolay uygulanabilen, etik kaygılar taşımayan, istenildiği zaman canlıda tekrar fertilite kazandırılması mümkün olan yöntemler özellikle son zamanlarda büyük ilgi görmektedir. Bu çalışmalardan biri olan immunokontrasepsiyonun işlevi, hayvanın bağışıklık sistemini uyararak, üreme işlevi için gerekli olan hormon veya proteine karşı bir antikor tepkisi üretmektir. Kontraseptif aşular uygulandıktan sonra immun yanıt şekillenmesiyle geçici infertilite sağlanmaktadır. Böylece istenmeyen gebeliklerin ve istenmeyen davranışların önüne geçilmiş olunur. En çok çalışılan immunokontraseptif aşular sadece dişilerde uygulanabilen domuz zona pellusida aşısı, sadece erkekte uygulanabilen sperm bazlı aşular ve hem dişi hem erkekte uygulanabilen Gonadotropin Serbest Bırakıcı hormon aşularıdır. Ancak her türde infertilite üzerine etkisinin aynı olmaması, adjuvan seçimi etkisinin türler arasında değişmesi, antikor titresinin ne zaman düşeceğinin belli olmaması gibi nedenlerden dolayı immunokontraseptif aşı çalışmaları hala devam etmektedir. Kendi antijenine karşı toleransın üstesinden gelmek ve tekrarlanan güçlendirici aşular kullanılmadan dayanıklı immunitenin uyarılması immunokontraseptif aşuların gelişimi için önemli olan noktalardır. Günümüzde immunokontraseptif aşuların geliştirilmesi için çalışmalar ve rekombinant DNA teknolojisi, sperm antijenleri ve diğer reproduktif hormonlara yönelik araştırmalar da devam etmekte ve başarılı sonuçlar elde edilmektedir.

Anahtar kelimeler: Kontrasepsiyon; İmmunokontrasepsiyon; Aşı; İnfertilite

KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ ROLLERİ**Filiz ERSÖĞÜTÇÜ**

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

Nurdilan ŞENER

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi (KLP) klinik tıpta, genel hastane içinde psikiyatri hizmetlerinin sunulmasıdır. KLP sağlığın fiziksel, ruhsal boyutları ile ayrılmaz bir bütün olduğu ve birbirini etkilediği anlayışının ürünüdür. Kurumsallaşmış bir uzmanlık alanı ve psikiyatri üst disiplini olan KLP; fiziksel hastalıklarda yakınması olan hastalarda psikiyatrik hasarın araştırılması, tanısı, tedavisi, izlenmesi ve engellenmesi klinik tıp ortamlarında psikiyatrik tıp hizmetlerinin sağlanması, psikiyatri dışı klinik ortamlarda sağlık çalışanlarına, konsültasyon ve liyezon hizmetlerinin sunulması, psikiyatri dışı klinik elemanlara, hekim ve hemşirelere psikososyal tıp eğitimi verilmesi, tıp ve psikiyatrinin çakıştığı alanda, tıbbi hastalarda ya da fiziksel yakınma ile dış kliniklere başvuran hastalarda araştırmalar yapılmasını kapsar. Son yıllarda psikiyatri uygulaması içinde önemli bir yere sahip olmaya başlamıştır. Tıptaki gelişme ve değişim bir süre sonra hemşireliğin çalışma alanını genişletmiş ve değiştirmiştir. Konsültasyon liyezon psikiyatrisinin gelişimine paralel olarak psikiyatrik konsültasyon-liyezon hemşireliği, psikiyatrik ruh sağlığı hemşireliğinin bir alt dalı olarak, ortaya çıkmıştır. Psikiyatrik konsültasyon-liyezon hemşireliği gerçek veya potansiyel fiziksel fonksiyon bozukluğu nedeniyle sağlık bakım sistemine giren hasta ve ailelerin, primer koruma, tedavi, bakım ve rehabilitasyona kadar uzanan yelpazede ortaya çıkan “duygusal, felsefi, gelişimsel, bilişsel ve davranışsal” tepkilerini, ruhsal ve psikososyal sorunlarını tanımlayan, tedavi ve bakımında rol alan, izleyen hemşirelerin eğitimlerini sağlayan ve bu alanda araştırmalar yapan psikiyatri hemşireliğinin bir üst uzmanlık alanı olarak tanımlanır. Konsültasyon liyezon psikiyatri hemşireliğinin bu bağlamda rolleri; klinik, yönetim, araştırma, eğitim, olmak üzere dört ana konuda belirlenmiştir. Klinik rol; hasta-merkezli ve görevli-merkezli konsültasyonları içerir, yatan ve ayaktan hastalara psikososyal değerlendirme yapılır, Tüm konsültasyonlar arşivlenir, aylık ve yıllık dökümleri yapılır, gösterdikleri tepkileri fark etmelerine ve tanımlarına, yaşadıkları sorunlarla etkin baş etmelerine, hastalığa uyumuna, psikiyatrik belirtilerin erken tanınmasına ve yardım alabilmelerine, yaşadıkları sorunları ifade edebilmelerine ve paylaşabilmelerine, hastayı ve aileyi kötü haberlere alıştırmaya, hasta ve aile ile iletişimlerine, hastanın gösterdiği tepkileri tanıyabilmelerine, hasta bakımını psikolojik boyutlarıyla ele alabilmeleri ve bütüncül bakış açısının gelişmesine, çözümlenmesi güç olan klinik problemlerin analizi, yas, anksiyete, kriz, intihar gibi birçok konuda hemşirelere aydınlatıcı bilgiler verilmesine, klinik uygulamada akıl sağlığı kavramlarının ve uygulamalarının öğretilmesine dönüktür. Yönetim rolü; KLP hemşiresi bir değişim ajanı olarak rol alır, örgüt ve bölüm düzeyinde politika saptanması ve komitelere üyelik idari fonksiyon görür, sıklıkla, hastaların intihar riskinde, şiddet olasılığında, yaşam devamlılığında, geri çekilmeye, alıkoymada kullanılan yasal ve etik olarak pek çok sorunun ele alınışında ve gözden geçirilmesinde önemli ipuçları ve öneriler getirebilir.

Araştırma rolü, araştırma aktiviteleri bu kimliği taşıyan, hastayı değerlendiren, müdahaleleri uygulayan ve değerlendiren KLP hemşireliği fenomeninin bir sonucu ve profesyonel bir sorumluluğudur, müdahaleler ve sonuçları değerlendiren araştırma bulguları, hemşireliğin bilgi dağarcığına katkıda bulunur. Hemşire araştırırken, veri toplamalı, toplanan bilgileri muhafaza etmeli, meslektaşlarını teşvik etmeli, destek olmalıdır, müdahaleler ve sonuçları değerlendiren

araştırma bulguları, hemşireliğin bilgi dağarcığına katkıda bulunur, KLP hemşiresi yaptığı klinik araştırmalarla bu alanın teorik alt yapısını desteklemektedir. Eğitim rolü; görevli ve hasta konsültasyonları, görevliler ve hastaların eğitimi için olanaklar yaratır. eğitim; KLP elemanlarına, genel hastanede çalışan hemşirelere, hemşirelik öğrencilerine, hastalara, hasta ailelerine verilmelidir.

Anahtar Kelimler: Psikiyatri Hemşireliği, Konsültasyon-liyezon Psikiyarisisi, Hemşirelik rolleri

YAŞLI BİREYLERDE İLAÇ UYGULAMALARI**Filiz ERSÖĞÜTÇÜ**

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

Nurdilan ŞENER

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Beklenen yaşam süresinin uzaması ve fertilité hızının azalması ile, dünya nüfusu bir önceki 50 yıla göre daha hızlı yaşlanmıştır. Toplumun bir parçası olan yaşlı bireyin, yaşa bağılı olarak gelişen birçok sağlık sorunu ve kronik hastalık sıklığının artması ile birlikte yaşlı giderek daha fazla sayıda ilaç kullanma durumunda kalmaktadır. Çoklu hastalıkları olan yaşlı bireyler farklı ilaçları da bir arada kullanmak durumunda kalabilirler. Polifarmasiye ek olarak yaşla ilişkili fizyolojik değişiklikler, hastalıklar, genetik beden yapısı ve diyet gibi diğer faktörler ilaç cevabını değiştirebilir ve ilaç etkileşimlerine ortam hazırlar. Yaşlı organizmada ilaçların farmakokinetik ve farmakodinamiğini etkileyen çeşitli değişiklikler görülmektedir. Yaşla birlikte tükürük salgısında, aktif transportta, albümin miktarında, karaciğer kütleğinde ve kan akımında, glomerüler filtrasyon hızında, toplam vücut suyunda, baroreseptör refleksinde, K vitamini sentezinde ve kognitif fonksiyonda azalma ilaç farmakokinetiğini ve farmakodinamiğini etkileyen temel değişkenlerdir. Geriatri hemşiresinin ilaçlar ile ilgili temel sorumluluğu, yaşlılığın organizma üzerine olan etkisi, farmakodinamik ve farmakokinetik değişiklikler hakkında bilgi sahibi olmaktır. Hemşire yaşlı bireyin kullandığı ilaçların etki ve yan etkilerini bilmeli, konu ile ilgili hasta ve ailesine sağlık eğitimi vermeli ve gerekli izlemleri yapmalıdır. Yaşlı bireyde en yaygın ilaç yan etkisi bilişsel düzeyde bozulma olduğu için geriatri hemşiresi mental durum değerlendirmesi ile ilaç yan etkisini erken dönemde belirleyebilmekte ve gerekli önlemleri alabilmektedir. Yaşlı bireyi ilaç yan etkileri açısından yakından izleyen hemşire, yaşlılıkta ilaçlara verilen yanıt ve yan etkilerinde değişiklik olacağını göz önünde bulundurmalıdır. Geriatri hemşiresi yaşlı grupta sıklıkla intoksikasyona neden olan ilaçları ve intoksikasyon belirtilerini bilmelidir. Terapötik indeksi dar olan ilaçların ilaç plazma düzeyleri kontrol edilmeli. Proteine yüksek oranda bağlanan ilaçlar kullanıldığında serum albumin düzeyi ölçülmeli. Toksik etki potansiyeli yüksek ilaçlar kullanıldığı durumlarda glomerüler filtrasyon hızı ölçülmeli. Reçetesiz ilaç kullanılmasının zararları konusunda yaşlı birey bilgilendirilmelidir. Geriatri hemşiresi yaşlı bireyin kullandığı ilaçların etki ve yan etkileri ile birlikte ilaç-ilaç, ilaç-besin etkileşimleri konusunda bilgi sahibi olmalıdır. Yaşlı bireye ilaç uygularken hemşirenin dikkat etmesi gereken noktalar ise şunlardır; ilaç uygulamasına başlamadan önce prospektüs okunmalı ve gerektiğinde farmakolog danışmanlığı alınmalı, yaşlıda mukoz membranın kuruması nedeniyle yutma güçleştiği için oral ilaçlar bol su ile verilmeli, yaşlılarda aspirasyon riski yüksek olduğu için, oral ilaçlar verilirken yaşlıların oturur pozisyonda olmasına dikkat edilmeli, intramusküler ve subkutan enjeksiyonlar tercih edilmemeli, başka bir yolla vermenin uygun olmadığı durumlarda intramusküler enjeksiyon Z tekniği ile yapılmalıdır, yaşlanmayla birlikte ağız mukozasındaki duyarlılık azaldığı için ilaç damağa ya da dişetine yapışabilir bu nedenle ilacın yutulduğundan emin olunmalı, intravenöz enjeksiyon yapıldıktan sonra ilaç yan etkileri daha çabuk gelişebileceği için sıvı tedavisi uygulanırken yaşlı bireye özgü değişiklikler göz önünde bulundurulmalı, yaşlı bireyde kardiyak ve renal fonksiyonlar azaldığı için intravenöz mayı tedavisi uygularken dikkatli olunmalı, dehidratasyon ve sıvı yüklenmesine yönelik saatlik sıvı

izlemi yapılmalı, yaşlıda intravenöz, intramusküler ve subkutan enjeksiyon bölgeleri potansiyel komplikasyonlar (infiltrasyon, inflamasyon, tromboflebit) yönünden dikkatle gözlenmeli, yaşlının bilinç durumu her gün değerlendirilmeli, yaşlıda kullanımı riskli olan ilaçlar verildiği zaman ilaç intoksikasyonu belirtileri izlenmeli, ilaç-besin etkileşimleri açısından, ilaçlar yemek saatleri göz önünde bulundurularak ayarlanmalı, ilaç saatleri, ilaç-ilaç etkileşimleri açısından düzenlenmeli, yaşlı bireyin beslenmesi desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Sağlığı, İlaç Uygulamaları, Hemşirelik

POSTPARTUM DEPRESYON**Nurdilan ŞENER**

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

Filiz ERSÖĞÜTÇÜ

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Doğum sonu dönem, doğumdan sonraki altı haftayı içeren anne, bebek ve aile açısından uyum yapılması gereken yeni ve karmaşık bir dönemdir. Doğum sonrası dönemde annede meydana gelen fizyolojik değişikliklere psikolojik ve davranış değişiklikleri de eşlik eder. Bu dönemde kadınlarda görülebilen duygulanımda dalgalanma ve yaşamdan zevk alamama gibi belirtiler depresif durum olarak adlandırılır. Depresif durum, normal sayılan bir hüznülük halinden, psikotik depresyona kadar giden bir gelişim gösterebilir ve belirtileri doğumu takip eden bir yıl içinde, herhangi bir zaman diliminde ortaya çıkabilir. Bu dönem, aile için çok olumlu, doyum sağlayan, aile bağlarının güçlendiği bir dönem olarak yaşanabileceği gibi, kriz yaşanan bir dönem olarak da yaşanabilmektedir.

Postpartum dönemde ortaya çıkan duygudurum bozuklukları belirtilerin şiddetine, özelliklerine, tedavilerine ve prognozlarına göre sınıflandırılarak; annelik hüznü (, doğum sonrası depresyon ve postpartum psikoz olmak üzere başlıca 3 grupta toplanmaktadır. Annelik hüznü; yeni annelerin %50-80 gibi önemli bir bölümünü etkileyen, en sık görülen, doğum sonrası karşılaşılabilen problemlerden biridir. Annelik hüznü genellikle doğumdan sonraki 3.-5. günler arasında ortaya çıkar. Annelik hüznü yaşayan kadınlarda genellikle; ağlama, uyku bozukluğu, anksiyete, sinirlilik, duygu durumunda hızlı değişiklik, konsantrasyon güçlüğü, kayıp ve keder duyguları görülür.. Annelik hüznünde belirtilerin şiddeti azalarak, genellikle 2 hafta içinde iyileşirler ve ilaç tedavisine gerek yoktur. Ancak belirtiler beklenen süre içerisinde düzelmediyse, depresyona dönüşme riski açısından dikkatli olunmalıdır. Kadında doğum sonrası depresyon tanımlanırsa sonra bireysel ya da aile psikoterapisi, farmakolojik tedavi ve sosyal servislerin desteğinden yararlanılabilir. Aynı zamanda planlanmamış gebelikler ya da işsizlik gibi risk etkenleri aile planlaması yöntemleri ya da iş olanaklarının sağlanması ile azaltılabilir. Postpartum psikoz, doğum sonrası dönemde ortaya çıkan psikiyatrik bozuklukların en şiddetlisidir. Postpartum psikoz sıklıkla depresyon, hezeyanlar ve annede kendisine ya da bebeğine zarar verme düşünceleri ile kendini gösteren sendromdur. Bazı anneler bu dönemde bu düşüncelerini eyleme dönüştürebilecekleri için dikkatli olunmalıdır. Genellikle postpartum psikoz, doğumu takip eden 2-3 hafta içinde başlar ve 2-3 ay kadar sürer. Klinik olarak hastalar yorgunluk, uykusuzluk ve dinlenememekten yakınır. Ağlama, duygusal değişim dönemleri olabilir. Daha sonra şüphecilik, konfüzyon, dezorganize davranışlar, depersonalizasyon, dezoryantasyon, duygudurumunda artış veya şiddetli disfori, dağınıklık, mantıksız ifadeler, bebeğin sağlığı ile ilgili obsesif düşünceler ortaya çıkabilir Postpartum psikoz psikiyatrik acil tedavi gerektiren bir durumdur. Hastaneye yatırılarak değerlendirilmeli ve tedavi edilmelidir. Hastanın kendisine veya bebeğe zarar vermesi engellenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Postpartum, doğumdan sonrası, Postpartum psikoz

PRENATAL BAĞLANMA**Nurdilan ŞENER**

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

Filiz ERSÖĞÜTÇÜ

Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Ana Bilim Dalı

ÖZET

Prenatal dönem gebeliğin başladığı andan doğumun gerçekleştiği ana kadar olan dönemi kapsar. Bu dönem bebek oluşum ve gelişiminin gerçekleştiği zaman dilimidir. Bağlanma terimi, bebeklerle anne-babaları ya da bakım verenleri arasında kurulan, duygusal olarak olumlu ve yardım edici bir ilişkinin varlığını ifade eder. Yenidoğanın bu dönemde sosyal gereksinimini karşılamak için başvuracağı kişi kendisiyle ilgilenen kişidir, bu kişi genellikle annedir. İlk yıllarda anne ile kurulan bu bağ, çocuğun kişiliğinin önemli bir kısmını oluşturmakta ve bu özellikler hayat boyu değişime karşı bir direnç göstermektedir. Bebeklik dönemi olarak tanımlanan 0-2 yaş arası, çocuğun, fiziksel, zihinsel ve duygusal yönden en hızlı geliştiği dönemdir. Bu nedenle bu dönemde çocuğun sadece fiziksel gereksinimlerinin giderilmesi yeterli değildir. Henüz becerilerinin yeterli derecede gelişmemiş olmasına bağlı olarak bebeğin, kendisine bakım veren kişiye bağımlı olduğu görülür, bu bağımlılık sürecinde bakım verenle kurduğu birebir ilişki ise, onun zihinsel ve duygusal gelişimi için son derece önemlidir.

Prenatal bağlanma ebeveynler ve doğmamış çocukları arasında kurulan duygusal bir bağıdır. Bağlanmış bir anne adayını doğmamış bebeğinin kendisiyle ilişki kurduğuna inanır ve onu ayrı bir birey olarak görür. Aynı zamanda doğmamış bebeğinin beslenme ve korunma için kendine bağımlı olduğunu anlar. Bebeğinin neye benzeyeceğini, nasıl hareket edeceğini ve yaşamı boyunca nasıl bir gelişim göstereceğini düşünür. Bağlanma ile ilgili bu duygular anne adayının bebeğine sevgi ve şefkat göstermesine, onu korumasına ve beslemesine, ona ilgi göstermesine ve etkileşim kurmasına ve bebeğinin gereksinimlerine duyarlı olmasına yardımcı olur. Ebeveyn-çocuk arasında kurulan güvenli bağlanma çocukta; araştırma, problem çözme ve sosyal ilişkilerde başarı, pozitif yönde yeni deneyimler kazanma, tehdit karşısında konfor ve güvenliğini sağlama ve duygularını kontrol etme, sağlıklı fizyolojik ve psikolojik gelişim, ağrı ve strese karşı savunma özelliği gibi pek çok olumlu davranış oluşturmaktadır. Prenatal bağlanmanın anne için yararlarına bakıldığında; aile içi bağlanma seviyesini artırdığı, annede pozitif ruh hali sağlayarak postpartum depresyonu azalttığı, savunmasızlık duygusunu azaltma gibi yararlar oluşturduğu belirtilmektedir.

Gebe bir kadın için, en önemli destek kaynaklarından birisi de hemşiredir. Hemşire, anneye gebelik süresince duygu ve endişelerini ifade etmesinde, pozitif başa çıkma stratejilerini kullanmasında, aile içi ilişkilerin düzenlenmesinde ve çevresindeki sosyal destek sistemlerinden etkili bir şekilde yararlanmasında aileye bu fırsatı sunacak ve ortamı hazırlayacak en uygun konumda olan ekip üyesidir. Son yıllarda yapılan çalışmalar doğrultusunda anneliğin içgüdü olmadığını altı çizilmektedir. Ayrıca anne olmaya karar vermeden önce hazır olunup olunmadığı konusunda profesyonel danışmanlık hizmetinin alınması gerektiğinin önemi vurgulanmaktadır. İstenmeyen gebeliklerin prenatal bağlanmayı azalttığı bilinmektedir. Bu sebeple hemşirelerin istenmeyen gebeliklerin önlenmesi amacıyla etkin ve yaygın olarak aile planlaması danışmanlığı hizmeti vermeleri önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Prenatal bağlanma; Ebeveynlik; Yenidoğan; Hemşirelik.

**GENE TRANSFER METHODS USED IN REPRODUCTIVE BIOTECHNOLOGY:
SPERM MEDIATED GENE TRANSFER****Cumali KAYA****Melih AKAR****M. Deniz GENÇ****Mesut ÇEVİK**

University of Ondokuz Mayıs, Faculty of Veterinary Medicine, Department of
Reproduction and Artificial Insemination, 55200, Samsun, TURKEY

ABSTRACT

Gene transfer provides a significant advantage in breeding studies for the supply of plant and animal products, which increase in direct proportion to population growth. This idea, which emerged with the discovery of DNA, is defined as the assembly of DNA molecules in vitro that obtained from different organisms with the development of molecular genetic research techniques. The animals obtained by gene transfer are called transgenic animals. Transgenic animals obtained by the deliberate modification of their genome; has created new opportunities in many scientific researches such as agriculture, animal husbandry, human and animal health. Advances in the field of recombinant DNA technology have led to many studies in the production of transgenic animals, the development of gene transfer methods, and the discovery of new gene transfer methods. There are various gene transfer techniques for transgenic animal production but the disadvantages of these methods, such as the high cost, long production intervals, maintenance costs of animals, and all of the technical difficulties, have led researchers to investigate simple, effective and cost-effective ways of producing transgenic animals. For this purpose, in many studies researchers found that spermatozoon-mediated gene transfer is one of the most appropriate ways. Basic mechanism of spermatozoon mediated gene transfer; transfecting the spermatozoon by incubation with exogenous DNA of interest and transferring the transfected spermatozoon to oocytes in vivo or in vitro. The remaining process is complemented by the fulfillment of the planned reproductive task of nature. The fact that the spermatozoon-mediated gene transfer method has a simple mechanism and has fewer disadvantages compared to other methods has led to significant advances in this gene transfer technology such as the combination of other methods used for transgenic animal production or the emergence of new spermatozoon mediated gene transfer methods. This method is particularly open to research for different types of animals. In our country, as a result of the development of the technical infrastructure related to this issue and the increase in the number of research and applications, economic gains may be attained in many ways.

Keywords: DNA; Transgene; Transfer methods; Reproductive biotechnology; Sperm-mediated gene transfer

REPRODÜKTİF BİYOTEKNOLOJİDE KULLANILAN GEN TRANSFER YÖNTEMLERİ: SPERMATOZOOM ARACILI GEN TRANSFERİ**ÖZET**

Gen transferi, nüfus artışıyla doğru orantılı olarak yükseliş gösteren bitkisel ve hayvansal ürün ihtiyacının temini için ıslah çalışmalarında oldukça önemli bir avantaj sağlamaktadır. DNA'nın keşfedilmesi ile birlikte açığa çıkan bu fikir, moleküler genetik araştırma tekniklerinin gelişmesi ile farklı organizmalardan elde edilen DNA moleküllerinin in vitro ortamda birleştirilmesi olarak tanımlanmaktadır. Gen transferi sonucu elde edilen hayvanlar transgenik hayvan olarak adlandırılır. Genomlarının kasıtlı bir şekilde değiştirilmesi ile elde edilen transgenik hayvanlar; tarım, hayvancılık, insan ve hayvan sağlığı gibi birçok bilimsel araştırmada yeni fırsatlar ortaya çıkarmıştır. Rekombinant DNA teknolojisi alanındaki gelişmeler özellikle transgenik hayvan üretiminde birçok çalışma yapılmasına, gen transfer yöntemlerinin geliştirilmesine ve yeni gen transfer yöntemlerinin keşfedilmesine sebep olmuştur. Her ne kadar transgenik hayvan üretmek için çeşitli gen transfer teknikleri bulunsa da, bu yöntemlerin sahip olduğu yüksek maliyet, uzun üretim aralıkları, hayvanların bakım maliyetleri ve teknik zorlukların tümü gibi dezavantajlar araştırmacıları transgenik hayvan üretiminin basit, etkin ve uygun maliyetli yollarını araştırmaya itmiştir. Bu amaçla yapılan birçok çalışmada araştırmacılar en uygun yollardan birinin spermatozoon aracılı gen transferi olduğunu tespit etmişlerdir. Spermatozoon aracılı gen transferinin temel mekanizması; spermatozoonun ilgililenen eksojen DNA ile inkubasyonu yoluyla transfekte edilmesi ve transfekte spermatozoonların in vivo veya in vitro yollarla oositlere aktarılmasıdır. Geriye kalan süreç doğanın planlanan üreme görevini yerine getirmesi ile tamamlanmaktadır. Spermatozoon aracılı gen transfer yönteminin basit bir mekanizmaya sahip oluşu, diğer yöntemlere kıyasla daha az dezavantaj içermesi bu gen transferi teknolojisinde, transgenik hayvan üretimi için kullanılan diğer yöntemlerin kombinasyonu veya bu yönteme ilave edilmiş araçlarla geliştirilmiş yeni spermatozoon aracılı gen transfer yöntemlerinin ortaya çıkması gibi önemli ilerlemelere sebep olmuştur. Bu yöntem özellikle farklı türdeki hayvanlar için araştırmalara açık bir konudur. Ülkemizde bu konu ile ilişkili teknik alt yapının gelişmesi, araştırma ve uygulamaların sayısının artması sonucunda birçok yönden ekonomik kazanım sağlanması söz konusu olabilir.

Anahtar Kelimeler: DNA; Transgen; Transfer yöntemleri; Reprodüktif Biyoteknoloji; Spermatozoon aracılı gen transferi

**MICROSTRUCTURAL AND SUPERCONDUCTING PROPERTIES OF SILVER
ADDED BULK MgB₂ SUPERCONDUCTORS****Sait Barış GÜNER**Department of Physics, Faculty of Arts and Sciences, Recep Tayyip Erdogan University,
53100, Rize, Turkey**ABSTRACT**

For superconducting technological applications, it is required to fabricate bulk MgB₂ material of good quality with an acceptable mechanical performance. This study focuses on the effect of silver addition on the magnesium phase ratio, lattice parameters, grain size, microstructure and critical transition temperature (T_c) of MgB₂ samples. MgB₂ samples with varying silver (Ag) contents of 0, 3, 6, 9, and 12 wt% were produced at 775 °C for 3 h in Ar atmosphere. The intensity of silver-magnesium compound peak increases systematically with rising silver content from 0 to 12 wt%. Moreover, the $T_{c,onset}$ values of Ag doped samples seem to rise slightly with increasing silver addition ratio up to 9 wt %, but there are no changes for the samples with the silver addition content of more than 9 wt %. The results point out that the silver is an effective additive for MgB₂ and can be useful for optimizing the mechanical performance of MgB₂ superconductors for potential applications.

Keywords: MgB₂ superconductors, Silver, Grain size, Lattice parameters, Critical Transition Temperature (T_c)

Acknowledgements

This research was supported by Recep Tayyip Erdoğan University Scientific Research Projects Coordination Department. Project Number:918.

AL-1,1SC ALAŞIMININ BAZI TERMAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL YÖNTEMLE İNCELENMESİ

Dr. Hamza Yaşar Ocak

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Fen Fakültesi / Fizik Bölümü / Kütahya

Gencer Sarıoğlu

Reyhan Başar

Prof. Dr. Rahmi Ünal

Gazi Üniversitesi / Mühendislik Fakültesi / Makine Mühendisliği / Ankara

Prof. Dr. Gökay Uğur

Gazi Üniversitesi / Fen Fakültesi / Fizik Bölümü / Ankara

Prof. Dr. Şule Uğur

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Fen Fakültesi / Fizik Bölümü / Kütahya

ÖZET

Al-Sc alaşımların mekanik özellikleri bakımından endüstri sektöründe önemli bir yere sahiptir. Bu bakımdan Al-Sc alaşımlarının termal özellikleri de oldukça ilgi çekmektedir. Bu maksatla özel teknikle elde edilen Al-1,1Sc alaşımının termal özellikleri deneysel teknikler kullanılarak incelendi. Bu çalışma Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İleri Teknoloji Merkezi laboratuvarında oda sıcaklığından 600°C sıcaklığa kadar yapıldı. Analizin sonucunda Al-1,1Sc alaşımının sıcaklığa bağlı olarak termal genleşme sabiti, Young sabiti, makaslama sabiti, entalpi değişimi, Gibbs enerji değişimi ve entropi değişimi elde edildi. Analizin sonucunda alaşımdan faz geçişinin olmadığı ama bazı sıcaklıklarda yeniden kristalleşmenin olduğu sonucuna ulaşıldı. Ayrıca elde edilen sonuçların yakın orantılı Al-Sc alaşım sonuçlarıyla uyumlu olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Al-Sc, Diferansiyel Termal analiz, Termomekanik Analiz.

EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF SOME THERMAL PROPERTIES OF AL-1,1SC ALLOY

Al-Sc has an important place in the industrial sector in terms of mechanical properties of alloys. In this respect, the thermal properties of Al-Sc alloys are of great interest. For this purpose, thermal properties of Al-1,1Sc alloy obtained by special technique were investigated by using experimental techniques. This study was carried out at Kütahya Dumlupınar University Advanced Technology Center laboratory from room temperature to 600 °C. As a result of the analysis, thermal expansion constant, Young constant, shear constant, enthalpy change, Gibbs energy change and entropy change of Al-1,1Sc alloy were obtained. The results of the analysis showed that there was no phase transition from the alloy but there was recrystallization at some temperatures.

Key Words: Al-Sc, Differential Thermal Analysis, Thermomechanical Analysis.

AL-6MG-1,1SC ALAŞIMININ BAZI TERMAL ÖZELLİKLERİNİN DENEYSEL YÖNTEMLE İNCELENMESİ

Dr. Hamza Yaşar OCAK

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Fen Fakültesi / Fizik Bölümü / Kütahya

Öğr. Gör. Gencer SARIOĞLU

Öğr. Gör. Reyhan BAŞAR

Prof. Dr. Rahmi ÜNAL

Prof. Dr. Gökay UĞUR

Prof. Dr. Şule UĞUR

ÖZET

Al-Mg-Sc alaşımların mekanik özellikleri bakımından endüstri sektöründe önemli bir yere sahiptir. Bu bakımdan Al-Mg-Sc alaşımlarının termal özellikleri de oldukça ilgi çekmektedir. Bu maksatla özel teknikle elde edilen Al-6Mg-1,1Sc alaşımının termal özellikleri deneysel teknikler kullanılarak incelendi. Bu çalışma Kütahya Dumlupınar Üniversitesi İleri Teknoloji Merkezi laboratuvarında oda sıcaklığından 600°C sıcaklığa kadar yapıldı. Analizin sonucunda Al-6Mg-1,1Sc alaşımının sıcaklığa bağlı olarak termal genişleme sabiti, Young sabiti, makaslama sabiti, entalpi değişimi, Gibbs enerji değişimi ve entropi değişimi elde edildi. Analizin sonucunda alaşımdan faz geçişinin olmadığı ama bazı sıcaklıklarda yeniden kristalleşmenin olduğu sonucuna ulaşıldı. Ayrıca elde edilen sonuçların yakın orantılı Al-Mg-Sc alaşım sonuçlarıyla uyumlu olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler: Al-Mg-Sc, Diferansiyel Termal analiz, Termomekanik Analiz.

EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF SOME THERMAL PROPERTIES OF AL-6MG-1,1SC ALLOY

Al-Mg-Sc has an important place in the industrial sector in terms of mechanical properties of alloys. In this respect, the thermal properties of Al-Mg-Sc alloys are of great interest. For this purpose, thermal properties of Al-6Mg-1,1Sc alloy obtained by special technique were investigated by using experimental techniques. This study was carried out at Kütahya Dumlupınar University Advanced Technology Center laboratory from room temperature to 600 °C. As a result of the analysis, thermal expansion constant, Young constant, shear constant, enthalpy change, Gibbs energy change and entropy change of Al-6Mg-1,1Sc alloy were obtained. As a result of the analysis, it is concluded that there is no phase transition from the alloy but there is recrystallization at some temperatures. In addition, it was found that the results obtained were compatible with the results of closely proportional Al-Mg-Sc alloy results.

Key Words: Al-Mg-Sc, Differential Thermal Analysis, Thermomechanical Analysis.

**IMAGE PROCESSING BASED DETECTION OF DENTAL PROSTHESIS COLORS
IN RASPBERRY PI PLATFORM****Mustafa GENCER**

İzmir Kâtip Çelebi University

Mikail OKYAY

İzmir Kâtip Çelebi University

Assoc. Prof. Dr. Merih PALANDÖKEN

İzmir Kâtip Çelebi University

ABSTRACT

Nowadays, developments in technology and materials have led to great innovations in the health sector. The aesthetic operations are done frequently due to the demands of the patients and the technological developments. Aesthetic operations are performed in many parts of the human body. One of these parts is the teeth. One of the aesthetic operations performed for the teeth is dental prosthesis treatment. The aim of dental prosthodontics is to make the dentures aesthetic and comfortable instead of being looked like disrupted, diminished, dysfunctional teeth. It is very important that the teeth look aesthetically beautiful in the treatment of prosthetic teeth. For this purpose, prostheses with the same color as the original tooth should be made. The color factor is very important in the treatment of prosthetic teeth. In order to determine the appropriate prosthetic tooth color, two methods based on visually and digitally teeth color selections are used. In the visual color selection, there may be physiological errors caused by the dentists. The digital color selection is not used often because of the high cost and low sensitivity of the digital instruments. In this paper, image processing and related decision-making methods are used to determine the prosthesis color of the teeth. Using these methods, it is aimed to solve the problems encountered in determining the optimum teeth colors for the correct prosthesis selection. At the image processing stage, the color values of the teeth are determined with the color space RGB using the Matlab and Python programming languages. In addition, Thresholding, Edge Detection and Dilation algorithms are used to determine the teeth sizes. After the image processing stage, Mean Square Error Method is used on the selected portion of the tooth image to figure out the optimum color fitting between the current tooth and prosthesis. By using these methods, the color values determined at the image processing stage and the color values of the prosthetic teeth in the Vita Classical Shade Guide Tooth Scale are compared to determine the most suitable dental prosthesis color. Finally, the user application created on the Raspberry Pi minicomputer is used to transfer the determined prosthetic tooth color to the user.

Keywords: Dental Prosthesis, Image Processing, Matlab, Python, Raspberry Pi

POWER LINES MAGNETIC FIELD ENERGY HARVESTING DEVICE

Assoc. Prof. Dr. Merih PALANDÖKEN
İzmir Kâtip Çelebi University

Mutahhar Kuran
İzmir Kâtip Çelebi University

ABSTRACT

Energy harvesting is the process of converting environment energy into electrical energy and it has various ways to be applicable for photovoltaic, thermoelectric, piezoelectric, electromagnetic energy sources. The aim of the current research is to harvest magnetic field energy at the power lines by using a 3D printed coil structure in combination with AC-DC rectification electronic circuit and to point out the answer of the important question whether the energy harvesting from the major sources of magnetic field, power lines, is a consistent energy source.

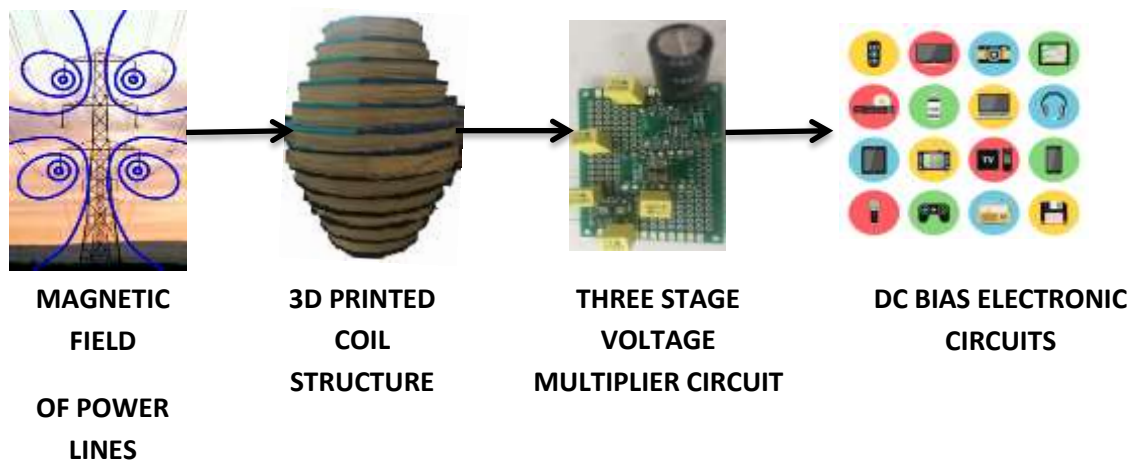

Figure 1. The block diagram of the research.

The Biot-Savart law's theoretical equation for estimating the magnetic flux density of a current flowing through a conductor has been used to achieve the estimation of available magnetic flux density around power lines. Moreover, the distribution of the magnetic flux density has been simulated. A software package has been developed using theoretical equations from to determine the total coil by means of numerical self inductance computation of elliptic integrals. A comparison of the simulated induced voltages to the experimentally measured values has confirmed the accurate utilization of Faraday's law of induction. All electronic circuits have DC biasing circuitry for the proper operation, which have incompatible input DC voltage value with AC voltage amplitude to be harvested at the coil terminals. As an alternative solution to the conventional rectification circuits, a voltage multiplier has been used. The electronic part of the harvesting device, three stage voltage multiplier, has been designed on a PCB for the purpose of experimenting with the prototype energy harvesting device. Experimental measurements reveal that 5.8 V can be induced from magnetic field of 214 μT . Based on the verification of the experiment and simulation results,

the proposed design of the harvesting device is an extremely effective solution under the overhead power lines and can be used to power a range of sensors.

Keywords: Energy harvesting, Magnetic fields, Voltage multiplier circuit.

HİDROKSİAPATİT, H₃BO₃, KH₂PO₄ VE SiO₂ ESASLI KEMİK GREFTLERİNDE BAKIR VE STRONSIYUM KATKI MALZEMELERİNİN YAPISAL VE ANTİBAKTERİYEL ÖZELLİKLERİ

Mehtap DEMİREL

Adiyaman University, Vocational School of Technical Sci

ÖZET

Bu çalışmada, hidroksiapatit, H₃BO₃, KH₂PO₄ ve SiO₂ esaslı bakır ve stronsiyum katkılı biyogreft malzemeleri sol jel yöntemi ile üretilmiştir. Biyogreft üretiminde katkı malzemesi olarak farklı oranlarda (CH₃COO₂)Cu.H₂O (5-25 ağı%) ve SrCO₃ (5-25 ağı%) kullanılmıştır. Biyogreft malzemelerin morfolojik yapısı ve antibakteriyel özellikleri araştırılmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda, biyogreftlerin morfolojik etkileri FTIR, XRD ve SEM-EDX analizleri ile incelenmiştir. Ayrıca 0,1 ve 0,5 µl konsantrasyonlarda çözüldürülen biyogreftlere antibakteriyel deneyler yapılmıştır. Bu deneyler için E.coli ve S.aerus bakterileri kullanılmıştır.

Bütün biyogreft malzemelerinin üzerine yapılan FTIR ve XRD incelemeleri sonucu, biyogreftlerin amorf yapıyı sergilediği ve HA(Hidroksiapatit), β-TCP (Beta trikalsiyum fosfat), CaSiO₃ faz yapılarını oluşturduğu gözlenmiştir. Ayrıca yapılan SEM görüntü analizlerinde, bütün bakır ve stronsiyum içerikli biyogreftlerde sıvı faz sinterlemesinin olduğu ve bakır bileşiği miktarı arttıkça ve SrCO₃ miktarı düştükçe sıvı faz sinterlemesinin ve tane boyutunun düştüğü belirlenmiştir. Antibakteriyel deneyler sonucu da, Bakır ve Stronsiyum içerikli bileşiklerin biyogreftlerde toksik etki göstermediği ve hücre canlılığını arttırdığı gözlenmiştir. **Anahtar Kelimeler:**Kemik grefti, sol jel, Hidroksiapatit, Stronsiyum, Antibakteriyel

STRUCTURES AND ANTIBACTERIAL PROPERTIES OF COPPER AND STRONTIUM SUBSTITUTIONS IN HYDROXYAPATITE, H₃BO₃, KH₂PO₄ AND SiO₂ BASED BONE GRAFTS

ABSTRACT

In this study, hydroxyapatite (HA), H₃BO₃, KH₂PO₄ and SiO₂ based biografts with Copper (Cu) and Stronsium(Sr) substitutions were synthesized using the sol-gel method. As additives in the production of the biografts at different rates (CH₃COO₂)Cu.H₂O (5-25wt%) and SrCO₃ (5-25wt%) were used. Morphological structure and antibacterial properties of the biografts materials were investigated. For these purposes, the morphological effects of the biografts was examined with Fourier transform infrared spectroscopy (FTIR), XRD (X-Ray diffraction) and scanning electron microscopy (SEM), energy dispersive X-Ray spectroscopy (EDX) analysis. Besides, Antibacterial experiments were performed on biografts dissolved in 0.1 and 0.5 µl concentrations. E.coli and S.aerus bacteria were used for these experiments.

As a result of FTIR and XRD examinations performed on all biografts materials, it was observed that biografts exhibited amorphous structure and formed HA (Hydroxyapatite), β-TCP (Beta tricalcium phosphate), CaSiO₃ phase structures. In addition, in SEM image analysis, it was determined that liquid phase sintering occurs in all copper and strontium containing biografts and liquid phase sintering and grain size decreases as the amount of copper compound increases and SrCO₃ decreases. As a result of antibacterial experiments, it has been observed that copper and strontium containing compounds do not show toxic effects and increase cell viability.

Keywords: Bone grafts, Sol gel, Hydroxyapatite, Stronsium, Antibacterial.

**DETERMINATION OF RADIOGENIC HEAT PRODUCTION OF MICA
MINERALS****Aydan ALTIKULAÇ**

Muğla Sıtkı Koçman University, Ula Ali Koçman Vocational School

Şeref TURHAN

Department of Physics, Faculty of Science and Letters, Kastamonu University

ABSTRACT

The radiogenic decays of the natural radionuclides (^{238}U , ^{232}Th and ^{40}K) are main source of the earth's internal heat since the kinetic energy of α -, β - and γ -ray emitted these radionuclides is absorbed in the rocks and finally transformed into heat. In this study, radiogenic heat generation (RHP) caused by the decay of the unstable isotopes ^{238}U , ^{232}Th and ^{40}K in mica samples collected from three mica quarries located in Western Anatolia of Turkey. The concentrations of ^{238}U , ^{232}Th and ^{40}K in mica samples were measured by using an energy dispersive X-ray fluorescence (EDXRF) spectrometry. The values of the RHP estimated for mica mineral samples varied from 0.1 to 1.1 $\mu\text{W}/\text{m}^3$ with an average of 0.7 $\mu\text{W}/\text{m}^3$. The average RHP is lower than the average continental crust of 0.9 $\mu\text{W}/\text{m}^3$.

Keywords: Radiogenic heat, mica, EDXRF

RADIOACTIVITY IN PHOSPHOGYPSUM**Aydan ALTIKULAÇ**

Muğla Sıtkı Koçman University, Ula Ali Koçman Vocational School

Şeref TURHAN

Department of Physics, Faculty of Science and Letters, Kastamonu University

ABSTRACT

Phosphate fertilizers are formed when the phosphorous rock containing radioactive uranium-radium, thorium and potassium reacts with sulfuric acid. During this formation, phosphogypses, which are called by-products and cause radiological pollution, are exposed. In this study, radioactivity analysis was performed by using Gamma Spectrometric method in the samples taken from the phosphojip mountain in Samsun Fertilizer Factory. As a result of the analysis, ^{226}Ra activity concentration was between 247.2 ± 6.1 and $1352.2 \pm 29.0 \text{ Bqkg}^{-1}$, ^{232}Th activity concentration was between 5.4 ± 1.5 and $25.0 \pm 6.1 \text{ Bqkg}^{-1}$, ^{40}K activity concentration was between 2.3 ± 0.4 and $108.8 \pm 4.4 \text{ Bqkg}^{-1}$ and ^{137}Cs activity concentration varied between 3.2 ± 0.6 and $17.8 \pm 1.2 \text{ Bqkg}^{-1}$.

Keywords: Phosphogypsum, Gamma Spectrum, Radioactivity

CORRELATION BETWEEN ENGINEERING PROPERTIES OF ROCKS AND THEIR MINERALOGICAL PROPERTIES**Bilgehan KEKEÇ**

Technical University of Konya, Faculty of engineering and natural sciences, Mining engineering, Konya, Turkey.

Alhassane KOUROUMA**ABSTRACT**

Aggregates are considered to be one of the primary building materials used in the world. They are used in many sectors but mainly in the construction sector such as roads, highways, railways, sidewalks, buildings, office buildings, workshops and factories, schools, hospitals, public places, industrial zones and commercial platforms. As cities continue expanding, the demand for those infrastructures increases, as well as aggregates demand also follow the same trend. Furthermore, the durability of the infrastructures made with aggregates depend greatly on the engineering properties of the rock type that the aggregates derive from. Therefore, it is very important to understand what type of rocks will break into what type of aggregates, depending on the engineering properties of the rocks. In this study, by using four rock types (one granite and three kind of marble) and statistical methods (regression analysis), we assessed the correlation between the mineralogical property and some engineering properties of those rock types. The results led us to conclude particularly, what rock type is likely to give a good proportion of flaky particles into the finished product (aggregate).

Keywords: Rocks, Aggregates, Fracture shape, Engineering properties, Mineralogical property.

TÜRKİYE'DE KULÜPLERDE YABANCI OYUNCU SAYISININ YERLİ OYUNCULAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Aydan ERMİŞ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

Dr. Necati Alp ERİLLİ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi/İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi/Ekonometri Bölümü/İstatistik Anabilim Dalı

Dr. Egemen ERMİŞ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü

ÖZET

Birçok spor dalında kulüpler son yıllarda daha fazla yabancı oyuncu oynatmak istemektedirler. Yabancı oyuncu sayıları federasyonlara bağlı değişimler göstermektedir. Satrançta 8 kişilik takımlarda 3, hentbolda 7 kişilik takımlarda 4 yabancı oyuncuya izin verilmektedir. Futbol maçlarında 14 yabancı oynatabilen takımlar, sahaya 11 yabancı ile çıkabilmektedir. 2019-20 sezonunda takımların artık 8 yabancı oyuncu ile oynamaları planlanmaktadır. Basketbolda 2017-2018 sezonunda 8 olan yabancı oyuncu sınırı 2018-19 sezonunda 5'e düşürülmüştür. Voleybolda ise 6 kişilik maç kadrosunda aynı anda 3 yabancı oyuncu oynayabilmektedir.

Avrupa'da ise durumlar daha farklıdır. Birçok ülke yabancı oyuncu sayısını AB ülkeleri ve AB ülkeleri dışı olarak ikiye ayırmakta, yabancı oyuncu sayılarını bu kriterlere göre belirlemektedir. Örnek olarak İngiltere'de yabancı sınırsızdır ama transfer edilecek oyuncular için çalışma izni alınması gerekmektedir. Bunun için de oyuncunun, son iki yılda milli takımındaki maçların yüzde 75'inde forma giymesi gerekmektedir. İspanya'da AB ülke vatandaşları İspanyol oyuncu gibi sayılırken, AB dışından sadece 3 yabancıya izin verilmektedir.

Türkiye'de kulüpler bazında yabancı oyuncu sayısı yıllardan beri tartışılmaktadır. Kulüplerimizin birçok branşta Avrupa kupalarındaki başarısızlıklarının en önemli göstergesi olarak gösterilen düşük yabancı sayısı, 2000'li yıllarda yavaş yavaş artırılmıştır. Özellikle Basketbol ve Voleybol kulüp takımlarındaki başarıların artmasında bu değişikliğin önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir. Kulüpler bazında artan başarıların Milli takımlar düzeyinde tekrarlanamaması da bu tartışmaları tekrar gündeme getirmiştir.

Bu çalışmada Avrupa'da seçilmiş bazı ülkelerde (İtalya, İspanya, İngiltere, Almanya) ve ülkemizde uygulanan yabancı oyuncu sayılarının yerli oyuncuların başarısı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Ülkemizde kulüpler bazında uygulanan fazla yabancı oyuncu sayısının Milli Takımlar düzeyinde negatif yönlü etkisi olduğu fikrinden yola çıkılarak, ülkemizdeki yerli oyuncuların seçilmiş ülkelerdeki yerli oyunculara göre aldıkları süre, skora katkı, verimlilik puanı gibi kriterlere göre istatistiksel analizi yapılmıştır. İstatistiksel karşılaştırmalarda Ki-kare Analizi ve t-testi yöntemlerine göre iki grup karşılaştırması, ANOVA ile de çoklu karşılaştırmalar yapılmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre kulüplerdeki yabancı sayısındaki artışların, ülkemiz milli takımlarımıza negatif yönlü etkiye yol açtığı belirlenmiştir. Buna karşılık birçok Avrupa ülkesinde uygulanan yabancı sayıları uygulamalarının o ülkelerdeki Milli takımlara etkisinin olumlu yönde olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, o ülkelerdeki yabancı sayısındaki uygulamalar ile birlikte diğer değişkenlerin de etkileri tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Sayısı, Verimlilik Puanı, Ki-kare Analizi, t-testi

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF THE NUMBER OF FOREIGN PLAYERS ON DOMESTIC PLAYERS IN TURKISH CLUBS

In many sports branches, clubs want more foreign players to play in their clubs. The number of foreign players varies depending on federations. 3 foreign players are allowed in teams of 8 in chess and 4 in teams of 7 in handball. Teams that can have 14 foreigners in football matches can play with 11 foreigners. In 2019-20 season, it is planned for teams to play with 8 foreign players. Number of foreign players in basketball was 8 in 2017-2018, which was reduced to 5 in 2018-19. In volleyball, 3 foreign players can play at the same time in a team of 6 players.

In Europe, the situation is different. Many countries classify foreign players as from EU and non-EU countries and determine the number of foreign players according to this. For example, in the UK, number of foreign players is unlimited, but a work permit is required for players to be transferred. In Spain, citizens of the EU countries are considered as Spanish players, while only 3 foreigners from outside the EU are allowed.

In Turkey, number of foreign players on the basis of clubs has been discussed for years. Low number of foreigners, which is shown as the most important indicator of failure of our clubs in European cups in many branches, was gradually increased in 2000s. This change is thought to have an important role especially in increasing the success of basketball and volleyball club teams. The fact that increasing successes on the basis of clubs could not be repeated at the level of National Teams has brought these discussions back to the agenda.

In this study, effects of the rule of number of foreign players applied in some selected countries in Europe (Italy, Spain, England, Germany) and in our country were investigated. Statistical analysis was performed according to the criteria such as time taken, score contribution and productivity score of the domestic players in our country compared to the local players in selected countries. In statistical comparisons, two groups were compared according to Chi-square analysis and t-test methods and multiple comparisons were made with ANOVA.

It was concluded that increase in the number of foreigners in clubs had a negative effect on our national teams. On the other hand, it was seen that the rule of the number of foreigners applied in many European countries has a positive effect on the national teams in those countries.

Keywords: The Number of Foreign Players, Productivity Score, Chi-square Analysis, t-test

**AVRUPA BASKETBOL ŞAMPİYONALARI YAŞ GRUPLARINDAKİ
BAŞARILARIN A TAKIMLARI SEVİYESİNE ETKİLERİ****Aydan ERMİŞ**

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı

Dr. Egemen ERMİŞOndokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi
Bölümü**Dr. Necati Alp ERİLLİ**Sivas Cumhuriyet Üniversitesi/İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi/Ekonometri
Bölümü/İstatistik Anabilim Dalı**ÖZET**

Basketbol, tüm dünyada futboldan sonra en popüler ikinci spor dalıdır. Özellikle Amerika Birleşik Devletleri'nde televizyon gelirleri açısından en büyük pazar payına sahip olan basketbol, popülerliğini ve izleyici sayısını son zamanlarda artırmıştır. Basketbol sadece fiziksel ve zihinsel gelişim açısından önemli değildir, basketbolun aynı zamanda takım sporu olduğu için bireysel ve sosyal gelişim üzerinde olumlu etkileri de vardır. Birçok spor branşında olduğu gibi basketbolda da alt yapıda ulusal ve uluslararası turnuvalar düzenlenmektedir. Alt yapıda amaç sporcuları genç yaştan itibaren yeteneklerine göre belirlemek ve bunun devamında ülkelerini milli takımlar düzeyinde başarılı bir şekilde temsil etmelerine yardımcı olmaktır. Ülkemize baktığımızda, altyapıların artık iyi basketbolcular ürettiği söylenebilir. Aslında bu başarının altında yatan, her işte olduğu gibi basketbolu yönetenlerin de sahanın içinden geliyor olmalarıdır. Eğer bunun devamlılığı sağlanırsa Türkiye basketbolunun bir ekol hâline gelmesi mümkün olabilir. Nitekim Türkiye Basketbol Ligi şu an Avrupa'nın en değerli ligi olarak gösterilmektedir ama buradaki tek olumsuzluk, Türk oyuncuların oynadıkları kulüplerinde yeterince süre alamamalarıdır. Çok yetenekli ve başarılı millî takımlar altyapısına sahibiz fakat Türk basketbolcular kulüplerinde daha fazla süreler almaya başladığında A Takım seviyesinde bir ekol haline gelmek zor olmayacaktır.

Basketbolda 16 yaş altı (U16), 18 yaş altı (U18) ve 20 yaş altı (U20) turnuvalar hem kıta birincilikleri hem de Dünya şampiyonası formatında ayrı ayrı düzenlenmektedir. U16, U18 ve U20 Avrupa Basketbol Şampiyonaları her yıl düzenlenmektedir.

Bu çalışmada son 20 yılda yapılan U16, U18 ve U20 Avrupa Basketbol Şampiyonalarının A Milli takımlar düzeyindeki etkileri araştırılmıştır. Aynı zamanda, altyapıda elde edilen başarılar ile A takımlar seviyesinde elde edilen başarılar arasındaki korelasyon incelenmiştir. Analizler sonucunda altyapıda başarı sayısının artışı ile A takım başarıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışmada ayrıca altyapılardaki başarılarla rağmen A takımlar seviyelerinde elde edilen başarısız sonuçlar elde eden ülkelerin genel değerlendirilmesi de yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Basketbol, Altyapı, Milli Takımlar, Korelasyon Analizi

THE EFFECTS OF THE SUCCESS IN EUROPEAN BASKETBALL CHAMPIONSHIP AGE GROUPS ON A TEAMS LEVEL

ABSTRACT

Basketball is the second most popular sport after football in the world. Basketball, which has the largest market share especially in the USA in terms of television revenues, has recently increased its popularity and number of viewers. Basketball is not only important in terms of physical and mental development, but it also has positive effects on individual and social development as it is a team sport. As in many sports branches, national and international tournaments are organized in the infrastructure of basketball. The aim here is to detect athletes from a young age according to their abilities and to help them represent their countries successfully at the national teams level. In terms of our country, it can be said that infrastructures are now producing good basketball players. In fact, what underlies this success is managers of basketball coming from inside the court, as in every business. If this continuity can be ensured, it can be possible for Turkish basketball to become a trend.

Indeed, Turkey's Basketball League is shown as the most valuable European league right now; however, the only negativity is that Turkish players do not play for enough time in their clubs. We have an infrastructure of highly talented and successful national teams; however, when Turkish basketball players start to take more time in their clubs, it will not be difficult to become a trend at the level of A Teams. In basketball, under 16 (U16), under 18 (U18) and under 20 (U20) tournaments are organized separately in the format of both continental and world championships. The U16, U18 and U20 European Basketball Championships are held annually.

In this study, the effects of U16, U18 and U20 European Basketball Championships held in the last 20 years at the level of A National teams were investigated. The correlation between the achievements in the infrastructure and the achievements at the level of A teams was examined.

As a result of the analyses, a statistically significant relationship was found between the increase in the number of successes in the infrastructure and the success of the A teams. The study also made an overall assessment of the countries that achieved unsuccessful results at the A team levels despite the success in the infrastructure.

Keywords: Basketball, Infrastructure, National Teams, Correlation Analysis

ANTRENÖRLERDE TÜKENMİŞLİK İLE MUTLULUK ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ

Cumaali YAVUZ

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Ali Serdar YÜCEL

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Serdar ORHAN

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Özgü HAMARAT

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Lisans Öğrencisi

ÖZET

Bu araştırma antrenörlerde tükenmişlik ile mutluluk arasındaki ilişkilerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada verileri toplamak için yaşları 20-58 aralığında olan (Ort= 33.50, ss= 9.70) 144 antrenörden veri toplanmıştır. Araştırmaya katılan antrenörlerin 94'ü erkek (%65.3), 50'si (%34.7) kadındır. Araştırmada antrenörlerin tükenmişlik ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Ek olarak antrenörlerin tükenmişlik ile mutlulukları cinsiyet, yaş ve mesleki kıdemlerine göre incelenmiştir. Araştırmada veriler Tükenmişlik Ölçeği, Oxford Mutluluk Ölçeği Kısa Formu ve kişisel bilgi formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizini SPSS programıyla yapılmıştır. Araştırma bulgularına göre antrenörlerde tükenmişlik ile mutluluk arasında negatif yönde anlamlı düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır. Ayrıca Antrenörlerin tükenmişlik düzeylerinin cinsiyetlerine, yaşlarına ve kıdemlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür. Son olarak antrenörlerin mutluluk düzeylerinin cinsiyetlerine göre farklılaşmadığı, kıdem yılı fazla olanların az olanlara göre mutluluk düzeylerinin yüksek olduğu, yaşı büyük olanların küçük olanlara göre mutluluk düzeylerinin yüksek olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Antrenör, Tükenmişlik, Mutluluk

YENİ TÜRK FUTBOL SEKTÖRÜ VE PROJE KULÜPLER: MEDİPOL BAŞAKŞEHİR VE GAZİANTEP FUTBOL KULÜPLERİ ÖRNEĞİ

Umut ÇİL

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

ÖZET

Dünya futbol sisteminin önemli bir değişim sürecine girdiği son yıllarda, değişim sürecini iyi yöneten veya yönetebilecek olan takımların her geçen gün daha başarılı ve dolayısıyla daha marka takımlar olacağı giderek belirginleşmektedir. Bu değişim sürecinde, yeni sisteme tamamen yabancı olan liglerdeki kulüpleri, hali hazırda bu değişime görece daha hazır olan İspanya, İngiltere, Almanya ve İtalya gibi ana liglere göre daha zorlu bir değişim süreci beklemektedir. Dolayısıyla, Türkiye Futbol liginin de dahil olduğu bu liglerde daha çok ve daha şiddetli yıkımların olacağı da açıktır. Bu durumda, kulüplerimizin bu kaçınılmaz değişime hazırlıklı ve istekli olmaları elzem bir durum olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma da Türk Futbol sektörünün olumlu açıdan örnek vakası olabilecek olan Medipol Başakşehir ile olumsuz açıdan örnek vakası olabilecek olan Gaziantep Futbol Kulüpleri örnekleme ile yeni futbol sistemi ve proje takımlarına odaklanmakta, yönetsel açıdan nasıl bir değişimin gerekliliği modelsel olarak ortaya konmaya çalışılmaktadır. Bir tarafta örnek yönetim biçimiyle başarı modeli haline gelen Medipol Başakşehir, diğer tarafta ise bir futbol kulübü nasıl yönetilmemeli sorusunun cevabı olarak Gaziantepspor örnekleriyle bir artılar ve eksiler çalışması olan bu çalışmada vaka analizi yöntemi kullanılmıştır. Vakaların birbirleriyle karşılaştırılmasıyla, sistemsel ve yönetsel avantaj-dezavantajların daha belirgin ve anlaşılır olması hedeflenmiştir. Bu örneklemede taraftarın önemine ve takımına olan ilgisizliğine sıklıkla vurgu yapılan Gaziantepspor'un, neredeyse hiç taraftar kitlesi olmayan Medipol Başakşehir ile karşılaştırılması ayrıca önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Futbol Sektörü, Futbol Sistemi, Finansal Fair-Play, Proje Kulüpler, Türk Futbol Sistemi

NEW TURKISH FOOTBALL SECTOR AND PROJECT CLUBS:THE CASE OF MEDİPOL BAŞAKŞEHİR AND GAZİANTEP FOOTBALL CLUBS

ABSTRACT

In the recent years when the world football system has entered an important phase of change, it is increasingly clear that the clubs that manage or have the ability manage the change process are becoming more successful and hence more brand teams with each passing day. In this process of change, the clubs in the peripheral leagues, which are totally foreign to the new system, are expected to have a more challenging change process than the main leagues such as Spain, England, Germany and Italy, which are more readily prepared for this change. Therefore, there will be more and more severe destructions in these leagues including Turkish League. In this case, it is essential for our clubs to be more prepared for this inevitable change and have voluntary efforts. This study focuses on the new football system and project teams with the sample of Gaziantep Football Clubs, which may be a negative example case and Medipol Başakşehir, which may be a positive case and it is tried to be modelled in terms of how to change from a managerial perspective. In this study, which is a pros and cons study with the cases of Medipol Basaksehir, which has become a model of success with the administration style on the one hand and Gaziantepspor, as an answer to the question of how to manage a football club badly on the other side, the case analysis method was used to

understand the pros and cons of the issue. By comparing the cases with each other, it is aimed to make the systemic and administrative advantages and disadvantages more clear and understandable. In this sample, the comparison of Gaziantepspor, which is often emphasized on the importance of supporters and the indifference of its supporters to the team, Medipol Başakşehir which has almost no supporters also seems important.

Keywords: Football Sector, Football System, Financial Fair-Play, Project Clubs, Turkish Football System

EFFECT OF DIFFERENT WARM-UP PROTOCOLS ON JOINT RANGE OF MOTION, JUMPING AND SPRINT PERFORMANCE

Tülin ATAN

Ondokuz Mayıs University
Faculty of Yaşar Doğu Sports Sciences

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the effect of three different warming types on joint range of motion, jumping and sprint performance. 30 male students from the Faculty of Sport Sciences attended the study (age; 20.15±2.71 years). Three different warm-up programs including jogging (J), jogging + dynamic stretching (JD) and jogging + static stretching (JS) exercises were applied to all athletes in random order on non-consecutive days. Then hip flexion, vertical jump test and 30 meter sprint test values were taken respectively. Hip flex value was significantly higher after JD and JS stretching than J ($p<0.05$). The jumping height values measured after the J and JD warming protocol were found to be statistically higher than those measured after the JS warming ($p<0.05$). 30 m sprint time when warming performed with JS protocol was found to be longer, compared to warming with J and JD protocol in statistical ratio ($p<0.05$). As a result, JD and JS warming protocol are more effective than J on joint range of motion from three different warming protocols. The jump height and 30m sprint performance are lower in JS protocol than in J and JS protocols. Static stretching applications reduce jumping and sprint performance of athletes.

Key Words: Warm-up, jump, sprint, joint range of motion

FARKLI ISINMA PROTOKOLLERİNİN EKLEM HAREKET GENİŞLİĞİ, SİÇRAMA VE SPRINT PERFORMANSINA ETKİSİ

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, uygulanan üç farklı ısınma çeşidinin eklem hareket genişliği, sıçrama ve sprint performansı üzerine etkisini araştırmaktır. Çalışmaya Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 30 erkek öğrenci katıldı (yaş; 20.15±2.71 yıl). Tüm sporculara, rastgele sırada ve ard arda olmayan günlerde sadece jogging (J), jogging+dinamik germe (JD) ve jogging+statik germe (JS) egzersizlerini içeren farklı üç ısınma programı uygulandı. Sporcular her protokolden sonra kalça fleksiyonu, dikey sıçrama testi ve 30 metre sprint testini gerçekleştirmişlerdir. Kalça fleksiyon değerinin JD ve JS germe sonrasında, J sonrasına göre istatistiksel olarak daha yüksek olduğu tespit edildi ($p<0.01$). J ve JD ısınma protokolü sonrası ölçülen sıçrama yüksekliği değerlerinin, JS ısınma sonrası ölçülen değerlere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edildi ($p<0.05$). 30 m sprint süresinin ise JS protokolü ile ısınma gerçekleştirildiğinde, J ve JD protokolü ile ısınmaya oranla istatistiksel oranda daha uzun olduğu görüldü ($p<0,05$). Sonuç olarak deneklere uygulanan üç farklı ısınma protokolünden JD ve JS ısınma protokolü eklem hareket genişliği değerleri üzerinde J'ye göre daha etkilidir. Ancak statik germe uygulamaları sporcuların sıçrama ve sürat performanslarını düşürmektedir. Bunun önüne geçmek için ise bu tür aktivitelerden önce dinamik germenin yapılması önerilmektedir.

Anahtar sözcükler: Isınma, sıçrama, sprint, eklem hareket genişliği

EFFECT OF TAEKWONDO COURSES ON BALANCE, STRENGTH AND HIP FLEXION

Tülin ATAN

Ondokuz Mayıs University
Faculty of Yaşar Doğu Sports Sciences

ABSTRACT

In this study, it was aimed to investigate the changes in balance, leg strength and hip flexion of taekwondo athletes. The study group consisted of 18 male volunteers studying at Ondokuz Mayıs University and taking taekwondo courses for the first time. The measurements were made twice in the first week and last week of the 14-week taekwondo course. Stroke stand balance test was used to measure the balance levels of the subjects. Back and leg Takkei mark dynamometer was used to measure back strength. Hip flexion test was performed with goniometer. Since the data did not show normal distribution, Wilcoxon signed rank test was used for statistical analysis. It was determined that the back strength increased significantly after the taekwondo lessons compared to the previous lessons ($p<0.01$). When the hip flexion values of the subjects were examined, it was seen that hip flexion increased after taekwondo lessons ($p<0.01$). After the taekwondo lessons, it was found that the duration of stopping in the balance increased significantly ($p<0.01$). While the average time to stop at balance was 7.23 ± 2.50 sec before taekwondo lessons, it was observed that this time increased to 10.42 ± 3.04 sec after the lessons. After 14 weeks of taekwondo lessons, it was determined that the back strength, hip flexion and balance performance values of the subjects increased. As a result, taekwondo lessons, which are performed even as little as two hours a week, can improve the strength, flexibility and balance required in our daily lives.

Key Words: Taekwondo, balance, strength, flexibility

TAEKWONDO DERSLERİNİN DENGE, KUVVET VE KALÇA FLEKSİYONUNA ETKİSİ

ÖZET

Bu çalışmada taekwondo derslerine yeni başlayan sporcuların denge, sırt kuvveti ve kalça fleksiyonu değişimini incelemek amaçlanmıştır. Araştırmaya çalışma gurubu olarak Ondokuz Mayıs Üniversitesinde öğrenim gören ve taekwondo dersini ilk kez alan ve daha önce hiç taekwondo branşıyla uğraşmayan 18 erkek öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Ölçümler 14 haftalık taekwondo dersinin ilk haftası ve son haftası olmak üzere iki kere yapılmıştır. Deneklerin denge düzeylerini ölçmek için strok stand denge testi kullanılmıştır. Sırt ve bacak (Takkei marka) dinamometresi kullanılarak sırt kuvveti ölçümü gerçekleştirilmiştir. Ganiometre ile kalça fleksiyonu testi gerçekleştirilmiştir. Veriler normal dağılım göstermediğinden istatistiksel analiz için Wilcoxon işaretli sıralar testi kullanılmıştır. Sırt kuvvetinin taekwondo dersleri sonrasında derslerin öncesine göre anlamlı bir artış gösterdiği tespit edilmiştir ($p<0.01$). Deneklerin kalça fleksiyonu değerleri incelendiğinde taekwondo dersleri sonrasında kalça fleksiyonunun arttığı görülmüştür ($p<0.01$). Dengede durma süresinin taekwondo dersleri sonrasında öncesine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde arttığı tespit edilmiştir ($p<0.01$). Taekwondo dersleri öncesi dengede durma süre ortalaması 7.23 ± 2.50 sn

iken, derslerin sonrasında bu sürenin 10.42 ± 3.04 sn'ye kadar arttığı görülmüştür. Deneklerin 14 haftalık taekwondo dersleri sonrası sırt kuvveti, kalça fleksiyonu ve denge performans değerlerinin arttığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak haftada iki saat gibi az bir zaman bile yapılan taekwondo dersleri günlük hayatımızda da gerekli olan kuvvet, esneklik ve denge gibi özellikleri geliştirebilmektedir.

Anahtar sözcükler: Taekwondo, denge, kuvvet, esneklik

**DETERMINATION OF SOME ATTERBERG LIMITS OF SOILS IN SEYFE LAKE
WETLANDS**

Arş. Gör. Dr. Ahu Alev ABACI BAYAR

The University of Kirşehir Ahi Evran, Faculty of Agriculture, Department of Soil Science and
Plant Nutrition

Prof. Dr. Kadir YILMAZ

The University of Kahramanmaraş Sutcu Imam University, Faculty of Agriculture,
Department of Soil Science and Plant Nutrition

ABSTRACT

This study was carried out to determine the physical properties of Seyfe Lake wetland soils in Kirşehir province. For this purpose; soil samples were taken from 0-30 cm depths to represent the area and analyzed. According to the findings, the average sand content of the soils was 51.84%, the silt rate was 16.51% and the clay rate was 31.65% and the area was found to have sandy clay loam. Field soils, average plastic limit 25.37%, liquid limit 37.62%, plastic index 12.25%, wet aggregate stability was determined as 36.62%. Wet aggregate stability and atterberg limits were found to be low in the study area soils with arid climate. It was determined that the organic matter content of the field soils was low and the aggregate resistance was low and the area was degraded.

Key words: Atterberg limits, aggregate, Seyfe Lake, soil

This study is a part of ZRT.A3.17.004 project supported by Scientific Research Projects of Ahi Evran University in Kirsehir.

ÇİTLEMBİK (*CELTIS AUSTRALIS*) MEYVESİNİN BAZI FİZİKO-MEKANİK PARAMETRELERİNİN BELİRLENMESİ

Muhammed TAŞOVA

Hakan POLATCI

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Biyosistem Mühendisliği Bölümü, Tokat

ÖZET

Çitlembik meyvesi yöresel olarak genellikle çitlak, çitemek, dadağan ve davın gibi isimlerle bilinen ve karaağaçgiller familyasında yer alan *Celtis* cinsi bir meyvedir. Dünyada ılıman, subtropik ve tropik bölgelerde yetişen çitlembik meyvesinin 75'ten fazla türü bulunduğu ifade edilmektedir. Ülkemizde Akdeniz, Ege bölgeleri başta olmak üzere Tokat, Sivas, Malatya-Hekimhan dolaylarında da yoğun bir şekilde yetişmektedir. Çitlembik meyvesi doğrudan kullanılmakla birlikte hayvan yemine katkı maddesi olarak ta tercih edilmektedir. Ayrıca insan ve hayvan sağlığı açısından da önemli besin değerleri olduğu bilinmektedir. Yetişen çitlembik meyvesinin hasat ve hasat sonrasında kullanılan alet-ekipmanların tasarımı ve imalatında meyvenin bazı mühendislik özelliklerinin bilinmesi gerekmektedir. Bu çalışmada, çitlembik meyvesinin bazı biyoteknik özellikleri belirlenmiştir. Ölçülen parametrelerden meyvenin ortalama uzunluk, genişlik ve kalınlık değerlerinin sırasıyla; 9.47, 9.06 ve 8.80 mm olduğu tespit edilmiştir. Bununla beraber hesaplanan ortalama geometrik çap değerinin; 9.18 mm, küreselliğin; % 97.03 ve yüzey alanının; 265.89 mm² ve tane ağırlığının ise 0.39 g olarak bulunmuştur. Hacimsel özellik olarak da tane hacmi, gerçek hacim ağırlığı, yığın hacim ağırlığı, porozite değerleri ölçülmüş ve sırasıyla; 0.69 cm³, 646.38 kg/m³, 870 kg/m³, % 24.88 olarak tespit edilmiştir. Ayrıca meyvenin şekil oranı ve şekil indeks değerleri ölçülmüş ve sırasıyla; 0.96 ve 0.24 olarak bulunmuştur. Çitlembik meyvesinin kontrplak, lastik, galvaniz sac ve PVC yüzeylerinde belirlenen ortalama sürtünme katsayısı (statik) değerleri ise sırasıyla; 0.244, 0.312, 0.330 ve 0.212 olarak belirlenmiştir. Ölçülerek belirlenen renk özelliklerinden parlaklık (L) değerinin ortalama; 39.79, kırmızı-yeşil (a) ve sarı-mavilik (b) değerlerinin ise ortalama sırasıyla; 11.67 ve 10.45 olduğu belirlenmiştir. Bu değerler kullanılarak hesaplanan ortalama kroma (C) ve hue° değerlerinin ise ortalama 15.68 ve 41.70 olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çitlembik, fiziksel ve renk özellikleri

DETERMINATION OF SOME PHYSICO-MECHANIC PARAMETERS OF HACKBERRY (*CELTIS AUSTRALIS*) FRUIT

ABSTRACT

Hackberry fruit is locally known as çitlak, çitemek, dagdagan and davın which a member of the karaagac family. Hackberry know as growing in temperate, subtropical and tropical regions of the world that there are more than 75 species of fruit. It grows intensely in the vicinity of Sivas, Malatya-Hekimhan, especially in the Mediterranean and Aegean regions. Although hackberry fruit is used directly that more preferred as an additive to animal feed. Also important nutritional values are known for human and animal health. Some engineering properties of the fruit should be known in the design and manufacture of the tools and

equipment used in harvesting and post-harvesting of the growing chitneybic fruit. In this study, some biotechnical properties of hackberry fruit were determined. Average length, width and thickness values of the measured parameters are; 9.47, 9.06 and 8.80 mm. However, the calculated average geometric diameter value; 9.18 mm, sphericity; 97.03% and surface area; 265.89 mm² and the piece weight was found to be 0.39 g. In terms of volumetric characteristics, grain volume, actual volume weight, bulk volume weight, porosity values were measured and respectively; 0.69 cm³, 646.38 kg/m³, 870 kg/m³, 24.88%. In addition, shape ratio and shape index values of fruit were measured and respectively; 0.96, 0.24. The average coefficient of friction (static) values of plywood, rubber, galvanized sheet and PVC surfaces of the hackberry fruit are respectively; 0.244, 0.312, 0.330 and 0.212. Of the color characteristics determined by measuring, the average brightness (L) value; 39.79, red-green (a) and yellow-blue (b) values, respectively; 11.67 and 10.45 respectively. The average chroma (C) and hue° values calculated using these values were found to be 15.68 and 41.70.

Keywords: Hackberry, physical and color characteristics

**DOMATES VE MARUL YETİŞTİRİCİLİĞİ İÇİN JEOTERMAL ENERJİ
KULLANIM POTANSİYELİNİN BELİRLENMESİ: HAMAMÖZÜ-ARKUT ÖRNEĞİ****Hakan POLATCI****Muhammed TAŞOVA**

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Biyosistem Mühendisliği Bölümü

ÖZET

Jeotermal enerji, yer kabuğunun çeşitli derinliklerinde bulunan sızdırmaz iki tabaka arasına yağmur sularının birikmesi ve yeraltındaki merkez sıcaklığın etkisi ve akışkanın ısınıp genişmesiyle yeryüzüne çıkartılarak enerjisinden faydalanıldığı bir enerji türüdür. Ülkemizde jeotermal enerji daha çok sera ısıtma alanında kullanılmaktadır. Bu çalışmada, Amasya il sınırları içerisinde bulunan Hamamözü-Arkut jeotermal kaynağının, serada domates ve marul bitkilerinin yetiştirilmesi halinde kazanılabilecek ısı potansiyelleri belirlenmiştir. Hamamözü-Arkut jeotermal kaynağından çıkan akışkanın sıcaklık ve debi değerleri sırasıyla, 40 °C ve 2.8 lt/sn'dir. Çalışmada, minimum sıcaklık istekleri domates ve marul bitkileri için sırasıyla, 10 ve 7 °C'ler baz alınmıştır. Yıllık ortalama en düşük sıcaklık (Ocak, -4.2) değerine göre hesaplanan teorik ve net ısı potansiyel değerleri sırasıyla domates için, 349.64 kW ve 314.67 kW olarak tespit edilmiştir. Marul bitkisi için ise 384.60 ve 346.14 kW olarak bulunmuştur. Bu kaynaktan çıkan jeotermal su turizmde kullanıldıktan sonra (30 °C) sera ısıtmada değerlendirildiğinde domates için elde edilebilecek teorik ve net ısı potansiyel değerleri sırasıyla, 233.09-209.78 kW'dır. Marul bitkisi için ise belirlenen teorik ve net ısı potansiyel değerleri sırasıyla, 268.06-241.25 kW olarak hesaplanmıştır.

Anahtar kelimeler: Jeotermal enerji, Sera ısıtma, Domates, Marul

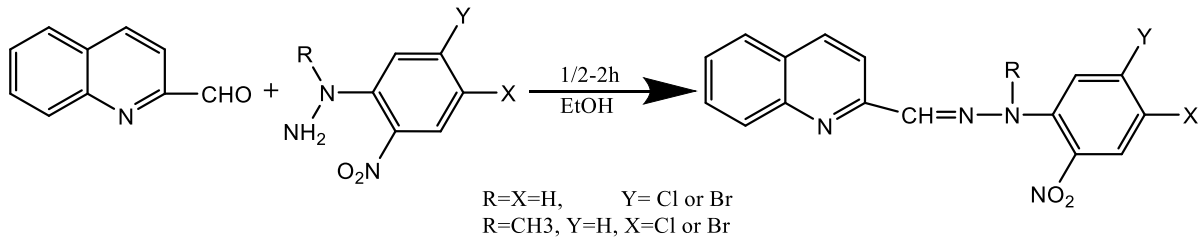
KİNOLİN-2-KARBOKSALDEHİDİN SUBSTİTUE-HİDRAZONLARI

Dr. Ercan AYDEMİR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Tarım ve Orman Bakanlığı

ÖZET

Hidrazonlar; halka kapanması, kenetlenme, yükseltgenme-indirgenme ve yerdeğiştirme gibi reaksiyon yetenekleri nedeniyle hem organik sentezlerde hem de endüstriyel çalışmalarda yaygın olarak kullanılmaktadır¹. Ayrıca, bu bileşikler hazırlanma kolaylığı ve çeşitli farmakolojik potansiyelleri nedeniyle yaygın olarak çalışılmaktadır². Bunlar; antiviral, antifungal, antitümör, analjezik gibi biyolojik aktivitelerinden dolayı geniş bir yelpazede büyük ilgi çekmektedirler^{3,4}. Bu tür bileşikler, çoğunlukla E ve Z izomerlerinin bir karışımı olarak elde edilir ve her iki izomer de genellikle zayıf asitiktir. Dahası, bu bileşiklerin izomerleri arasındaki totomerizm, hidrazon ve azo formları durumunda da meydana gelebilir⁵.

Bu çalışmada, kinolin-2-karboksaldehid ve bir dizi substitue-fenilhidrazin literatüre göre hazırlandı^{6,7}. Sonra, aldehid ile hidrazinlerin kondenzasyonundan yeni hidrazonlar sentezlenerek substituentlerin reaksiyonlardaki etkisi incelendi (Şekil 1).

Şekil 1.

Elde edilen bileşiklerin yapıları fiziksel yöntemlerle tanımlandı.

Anahtar Kelimeler: Kinolin-2-karboksaldehid, selenyum dioksit, hidrazin, hidrazon

SUBSTITUTED HYDRAZONES OF QUINOLINE-2-CARBOXALDEHYDE

ABSTRACT

Hydrazone derivatives are widely used both in organic synthesis and in industrial work because of their reaction abilities, such as ring closure, coupling, oxidation-reduction, replacement reactions, etc¹. Furthermore, these compounds are commonly studied due to their ease of preparation and their various pharmacological potentials². These are attracted considerable attention for their wide range of biological activities, such as antiviral, antifungal, antitumor, analgesic etc. activities^{3,4}. These kind of compounds are mostly obtained as a mixture of E and Z isomers

and both isomers are generally weak acids^a. Moreover, the tautomerism between the isomers of these compounds might also occurs in the case of hydrazone and azo forms⁵.

In this study, quinoline-2-carboxaldehyde and a series of substituted phenylhydrazines were prepared according to the literature^{6,7}. Then novel hydrazones were synthesized from condensation of the hydrazines with the aldehyde and the effects of the substituents in the reactions were investigated (Figure 1).

Structures of the obtained compounds were identified by physical methods.

Keywords: Quinoline-2-carboxaldehyde, selenium dioxide, hydrazine, hydrazone

GAZİANTEP KINALI KEKLİK ÜRETİM İSTASYONU ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR

Gökhan BAL

Orman Yüksek Mühendisi Bursa Teknik Üniversitesi

ÖZET

Kınalı keklik (*Alectoris chukar*) Türkiye'nin en önemli av kuşlarından biridir. Bu kuşun nesli son yüzyıl içerisinde büyük ölçüde azalmıştır. Bu kuş türünün çoğaltılarak, doğaya kazandırılması, ülkemiz av turizminin geliştirilerek, özel avlak alanlarının yapılması ve av turizminden gelir kazanılması mümkündür. Kınalı keklik (*Alectoris chukar*), Dünyada olduğu gibi, ülkemizde de çok geniş bir yayılım alanına sahiptir. Ancak uzun yıllar ülkemizde insanların yoğun baskıları sonucunda sayıları gün geçtikçe azalmıştır. Gerek av turizmi ve gerekse türün doğaya yeniden kazandırılması amacıyla ülkemizde bu türün üretilmesi için üretim istasyonları kurulmuştur. Kınalı keklik, yurdumuzda, Karadeniz sahillerinin çok yağışlı ve sık ormanları ile Marmara, Ege ve Akdeniz bölgesindeki düz ovalar dışında, dağların 2800m. yüksekliklerine kadar olan her tarafta yayılım göstermektedir. Üretim istasyonları nesli azalan türlerin yapay olarak üretilmesi ve üretim için gerekli tesislerin kurulduğu alanlardır. Nesli çok azalmış türleri tekniğine uygun ve yapay olarak kurulmuş tesislerde üretmek, üretilen bu hayvanları uygun yaşam ortamlarına veya yeni üretim istasyonlarına yerleştirmek ve üretim istasyonlarına yerleştirilen hayvanlardan yeni üretim istasyonlarına damızlık olarak faydalanmak esas amaçlarıdır. Keklik yetiştiriciliği, Türkiye'de sadece hobi olarak bazı kişiler, son yıllarda neslinin devamını sağlamak gayesiyle bazı devlet kurumları ve araştırma amaçlı bazı üniversitelerin Ziraat ve Veteriner Fakülteleri tarafından yapılmaktadır.

Gaziantep il sınırlarında bulunan bu çalışmada üretim istasyonlarında yaban hayvanlarının üretimi ve doğaya bırakılması üzerine incelemeler yapılmıştır. Yapılan bu çalışmada il sınırlarında yer alan üretim istasyonlarının kurulması, üretim teknikleri, çalışma düzeni, karşılaşılan problemler, problemlerin çözümü için yapılacak uygulamalar ve alınacak tedbirler gibi konular hakkında genel bilgiler verilmiştir. Gaziantep il sınırlarında kurulmuş olan Kınalı Keklik Üretim İstasyonu hakkında ayrıntılı bir inceleme ve araştırma yapılmıştır. Bu bağlamda il sınırlarında, Gaziantep Erikçe Kınalı Keklik Üretim İstasyonu yer almaktadır. Ülkemizdeki kınalı keklik popülasyonunu arttırmak, zirai mücadeleye katkı sağlamak, bozulan ekolojik dengeye olumlu katkıda bulunmak ve av turizmini canlandırmak amacıyla kınalı keklik üretilen doğal yaşam alanlarına yerleştirilmesi için kurulmuş ve Mart 2009 tarihinde faaliyetine başlamıştır. Bu İstasyonda üretimi yapılan av ve yaban hayvanlarının üretimi gerçekleştirildikten sonra yerleştirme sahalarında doğaya yerleştirilmektedir. Yapılan bu çalışmada yukarıda belirtilen üretim istasyonunun tanıtımı, eksiklikleri ve problemleri ortaya konmuştur. Çözüm önerileri verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gaziantep, Kınalı Keklik, Üretim İstasyonu.

RESEARCHES ON GAZİANTEP CHUKAR PARTRIDGE PRODUCTION STATION

ABSTRACT

Chukar Partridge (*Alectoris chukar*), one of Turkey's most important birds of prey. The generation of this bird has been greatly reduced in the last century. It is possible to reproduce this bird species, to bring it to nature, to develop hunting tourism in our country, to make special hunting areas and to earn income from hunting tourism. Chukar Partridge (*Alectoris chukar*) is found over a large areas in Turkey as well as over the world. Unfortunately, their population has been decreasing due to human pressure in the country. Breeding Stations have been established for the production of this species in Turkey in order to increase their population and make them available for hunting. Chukar partridge is found up to 2800 meters on mountains in Turkey except very rainy and dense forests of the Blacksea coast and uniform agricultural lands of Marmara, Aegean and Mediterranean region. The production stations are the areas where the extinct species are artificially produced and the facilities required for production are established. Their main purpose is to produce extensively species in artificially established facilities, and to place these animals in suitable habitats or new production stations and to benefit from animals placed in production stations as new breeding stations. Partridge breeding, some people in Turkey just as a hobby, is made by some government agencies and research purposes Faculties of Agriculture and Veterinary some universities with the aim to ensure the continuation of his generation in recent years.

In this study located in Gaziantep province, studies were carried out on the production and release of wild animals to the nature at the production stations. In this study, general information about the establishment of production stations, production techniques, working order, encountered problems, applications to be made to solve problems and precautions to be taken are given. A detailed investigation and research has been carried out on Chukar Partridge Production Station established in Gaziantep province. In this context, Gaziantep Erikçe Chukar Partridge Production Station is located at the provincial borders. It was established in March 2009 to increase the population of chukar partridge in our country, to contribute to the agricultural struggle, to contribute positively to the deteriorating ecological balance and to bring henna partridge to natural habitats in order to revive hunting tourism. After the production of hunting and wild animals produced in this station, they are placed in nature in the docking sites. In this study, introduction, deficiencies and problems of the production station mentioned above have been revealed. Solution suggestions are given.

Keywords: Gaziantep, Chukar Partridge Production Station.

PASLANMAZ ÇELİĞİN ELEKTRO EROZYON İLE İŞLENMESİNDE YÜZEY PÜRÜZLÜĞÜ İÇİN İŞLEME PARAMETRELERİNİN OPTİMİZASYONU

Oya ARAT

Mustafa GÜNAY

Prof. Dr., Karabük Üniversitesi Mühendislik Fakültesi

ÖZET

Elektro erozyon ile işlemede (EDM) boşalım akımı, güç, ark süresi, ark aralığı, kutuplama vb. elektriksel parametreler birincil derecede önemli iken dielektrik sıvısı, elektrod malzemesi, elektrod veya iş parçası hareketleri vb. parametreler ikincil derece öneme sahiptir. Diğer yandan, yüzey pürüzlülüğü EDM için en önemli performans kriterlerinden birisi olup aynı zamanda işlenmiş parçaların yorulma dayanımı üzerinde doğrudan etkili bir işlenebilirlik faktörüdür. Bu çalışmada, ferritik paslanmaz çeliğin elektro erozyon yöntemi ile işlenmesinde, işleme parametrelerinin (boşalım akımı, ark süresi ve ark aralığı) ortalama yüzey pürüzlülüğü (Ra) üzerindeki etkileri analiz edilmiştir. Bu bağlamda, L₉ dikey dizinine göre işleme deneyleri yapılmış olup, Taguchi metodoloji uygulanarak işleme parametreleri optimize edilmiştir. İş parçası malzemeleri, AISI430 paslanmaz çelik malzemeden 5x15x80 mm boyutlarında hazırlanmıştır. Deneyler, gazyağı dielektrik sıvısı ortamında bakır elektrod kullanılarak yapılmıştır. Ra üzerinde işleme parametrelerinin etki seviyelerini belirlemek amacıyla varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Deneysel sonuçlar incelendiğinde, boşalım akımı ve ark süresi arttırıldığında yüzey pürüzlülüğünün oransal olarak arttığı görülmektedir. ANOVA sonuçlarına göre, yüzey pürüzlülüğü üzerinde işleme parametrelerinin etki derecesi sırasıyla %47.12, %43.66 ve %3.43 PCR ile boşalım akımı, vurum süresi ve vurum bekleme süresi olarak belirlenmiştir. Paslanmaz çeliğin seçilen kesme şartlarında EDM ile işlenmesinde, en küçük en iyi yaklaşımı uygulanarak sinyal/gürültü (S/N) oranları hesaplanmıştır. Buna göre Ra için en uygun parametre seviyeleri 6A boşalım akımı, 3 µs ark süresi ve 7 µs ark aralığı olarak bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Paslanmaz çelik, EDM, Yüzey pürüzlülüğü, Optimizasyon

OPTIMIZATION OF MACHINING PARAMETERS FOR SURFACE ROUGHNESS IN ELECTRICAL DISCHARGE MACHINING OF STAINLESS STEEL

ABSTRACT

In electrical discharge machining (EDM), discharge current, power, pulse on time, pulse off time, polarization, etc. electrical parameters are of primary importance, while dielectric fluid, electrode material, electrode or workpiece movements, etc. parameters are of secondary importance. On the other hand, surface roughness is one of the most important performance criteria for EDM and it is also a machinability factor that directly influence on fatigue strength of machined parts. In this study, the effects of machining parameters (discharge current, pulse on time and pulse off time) on the average surface roughness (Ra) in electrical discharge machining of ferritic stainless steel were analyzed. In this context, the machining experiments were performed according to the L₉ orthogonal array and the machining parameters were optimized by applying Taguchi methodology. Workpiece materials were prepared from

AISI430 stainless steel material with dimensions of 5x15x80 mm. Experiments were carried out by using copper electrode at environment kerosene dielectric liquid. Analysis of variance (ANOVA) was performed in order to determine the effect levels of machining parameters on Ra. When the experimental results are examined, it is seen that surface roughness increases proportionally when discharge current and pulse on time are increased. According to ANOVA results, the effect of machining parameters on surface roughness was determined as 47.12%, 43.66% and 3.43% PCR with discharge current, pulse on time and pulse off time, respectively. Signal/noise (S/N) ratios were calculated by applying the smallest best approach in EDM machining of stainless steel under selected cutting conditions. Accordingly, the most appropriate parameter levels for Ra were 6A discharge current, 3 μ s pulse on time and 7 μ s pulse off time.

Key words: Stainless steel, EDM, Surface roughness, Optimization

DEMİRYOLU ARACININ FREN DİSKİ/BALATA ETKİLEŞİMİNE DİSK GEOMETRİSİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Erhan Selçuk

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Divriği Nuri Demirağ MYO

M. Erdi Korkmaz

Dr. Karabük Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa GÜNAY

Karabük Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

ÖZET

Bu çalışmada, demiryolu araçlarının adhezyon bağımlı fren sisteminde kullanılan fren diski/balata etkileşimine disk geometrisinin etkileri sonlu elemanlar yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bu bağlamda, öncelikle standard demiryolu aracı fren balatalarından UIC 175 cm² yüzey alanına sahip bir balata tasarımı yapılmıştır. Daha sonra, literatür çalışmaları ve ilgili demiryolu çalışanlarının önerileri doğrultusunda hava kanalsız, dairesel hava kanallı, sola hava kanallı ve sağa hava kanallı disk olmak üzere dört farklı disk geometrisi tasarlanmıştır. Disk ve balata malzemesi olarak dökme demir seçilmiş olup, sonlu eleman analizlerinin (FEA) gerçekleştirildiği yazılıma ilgili malzeme özellikleri tanımlanmıştır. 120 km/saat hıza sahip bir yük vagonunun disk/balata etkileşimiyle ilgili sınır şartları belirlendikten sonra sonlu eleman analizleri gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda disk ve balatalarda meydana gelen toplam deformasyon ve gerilmeler değerlendirilmiştir. Hava kanalı açılmış olan tüm disklerde yüzey deformasyon miktarının, tam dolu disk olarak tasarlanan fren diskinden daha az olduğu görülmüştür. Hava kanallı diskler arasında en düşük deformasyon sola hava kanallı disk tasarımında elde edilmiştir. Bu sonuç, sola kanallı fren diskinin dönme yönüne ters bir kanal geometrisine sahip olmasına atıf edilmektedir. Balataların maksimum yüzey deformasyonları incelendiğinde, en küçük deformasyon miktarı kanalsız disk geometrisi için 3.10×10^{-5} mm olarak elde edilmiştir. Balatalarda oluşan eşdeğer (Von-Mises) gerilmeler kıyaslandığında, dairesel hava kanallı diskin gerilme değeri sağa ve sola hava kanallı diske göre daha küçük bulunmuştur. En düşük eşdeğer gerilme ise kanalsız disk tasarımında 0.41 MPa olarak elde edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Fren sistemi, Disk/balata etkileşimi, Deformasyon, Sonlu elemanlar yöntemi

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF DISC GEOMETRY ON BRAKE DISC/PAD INTERACTION OF RAILWAY VEHICLE

ABSTRACT

In this study, the effects of disc geometry on the brake disc/pad interaction used in adhesion dependent brake system of railway vehicles were investigated by using finite element method. In this context, a pad with a surface area of UIC 175 cm² has been designed primarily from standard railway vehicle brake pads. Then, four different disk geometries were designed as ductless, disc with circular air duct, disc with left air duct and disc with right air duct in

accordance with the literature studies and the suggestions of the related railway employees. Cast iron was chosen as the disc and pad material and the material properties related to the software where the finite element analysis (FEA) was performed were defined. Finite element analyzes were performed after determining the boundary conditions related to disc/pad interaction of a freight wagon with a speed of 120 km/h. As a result of the analyzes, the total deformations and stresses occurring in the discs and pads were evaluated. It was observed that the surface deformation amount was lower in all discs with air duct than the brake disc which was designed as ductless. The lowest deformation among the discs with air duct was obtained in the design of the disc with left air duct. This result refers to the fact that the left-channel brake disc has a channel geometry which is opposite to the direction of rotation. When the maximum surface deformations of the pads were examined, the smallest deformation amount was obtained as 3.10×10^{-5} mm for the ductless disc geometry. When the equivalent (Von-Mises) stresses in the pads were compared, the stress value of the disc with circular air duct was found to be smaller than the discs with right and left air duct. The lowest equivalent stress was obtained as 0.41 MPa in ductless disc design.

Key words: Brake system, Disc/pad interaction, Deformation, Finite element method

GAZ MOTORLU BİR ISIL GÜÇ ÇEVİRİM SANTRALİNİN ATIK ISI GERİ KAZANIMININ TERMOEKONOMİK ANALİZİ

Ayşe Kübra PAKSOY

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Muharrem İMAL

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

ÖZET

Artan yakıt maliyetleri ile orantılı olarak endüstriyel işletmelerde kullanılan yakıt birim maliyetleri gün geçtikçe artmaktadır. Endüstriyel tesislerde sistemi daha efektif ve verimli hale getirebilmek için, doğal enerji kaynaklarından çok sistemde verimsiz olarak yanan yakıtlardan çıkan atık ısının tekrar sistemde kullanılabilmesiyle verimin artırılması yöntemi ile işletmelerde maliyetler belirli ölçüde azaltılacaktır.

Sistem olarak yüksek enerji tüketimi ve maliyeti olan işletmelerde; kullanılan yakıtlara verilen maliyetleri daha aza indirmek yani daha verimli kullanabilmek, sistemde atık ısının kullanılması yoluyla olacaktır. Böylelikle çevreyi kirleten atık ısı ve kirli partiküllerin salınımı daha aza indirgenecektir. İşletmesel açıdan bakıldığında, ısı güç çevrim santralleri kurulmasıyla işletmenin maliyetleri daha aza indirgenerek, sistemden kazanılan verim artırılabilmektedir.

Bu çalışmada, bir işletmenin elektrik ve buhar ihtiyaçları göz önünde bulundurularak seçilen kojenerasyon santrali gaz motorunun, termodinamiğin 1. kanunu olan enerji analizi ve termoeconomik analizleri yapılarak elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Belirlenen elektrik ve buhar ihtiyacı kapasitesine yakın olarak seçilen 2 adet gaz motorunun ayrı ayrı enerji ve termoeconomik analizleri çıkarılmıştır. Elde edilen sonuçlar ile 1.deney TCG 2020 V20 motor ile verim %90,78 olarak hesaplanmış, 2,44 yılda sistem kendini amorte etmektedir. 2. Deney TCG 2020 V16 motor ile verim %90,74 olarak hesaplanmış, 2,73 yılda sistem kendini amorte etmektedir.

Anahtar kelimeler: Atık ısı geri kazanım, gaz motoru, termoeconomik analiz, endüstriyel tesisler

THERMOECONOMIC ANALYSIS OF WASTE HEAT RECOVERY OF A THERMAL POWER CYCLE POWER PLANT WITH GAS ENGINE

ABSTRACT

With increasing fuel costs, fuel unit costs used in industrial enterprises are increasing day by day. In order to make the system more efficient and efficient in industrial plants, the costs of the waste heat from the inefficient combustion fuels rather than natural energy sources in the system can be used again in order to make the system more efficient and efficient. It will be reduced.

In systems with high energy consumption and cost as a system; In order to minimize the costs given to the fuels used, it will be by using waste heat in the system in order to use them more efficiently. Thus, the waste heat polluting the environment and the release of polluted particles will be reduced to a lesser extent. From the operational point of view, the efficiency of the system is increased by reducing the costs of the enterprise by establishing thermal power cycle power plants.

In this study, the results of energy analysis and thermoeconomic analysis which is the first law of thermodynamics of cogeneration plant gas engine selected by considering electricity and steam needs of an enterprise are evaluated. Energy and thermoeconomic analyzes of two gas engines, which are chosen as close to the electricity and steam requirements, were obtained. With the results obtained, the first experiment TCG 2020 V20 engine with 90.78% efficiency was calculated and 2.44 years the system amortizes itself. Second Experiment With TCG 2020 V16 engine, efficiency is calculated as 90.74% and 2.73 years the system amortizes itself.

Keywords: Waste heat recovery, gas engine, thermoeconomic analysis, industrial plants

BELLEVALIA CRASSA İNFÜZYONLARININ *İN VİTRO* ANTIOKSİDAN VE MUHTEMEL PROOKSİDAN AKTİVİTELERİ

Kubilay PEDİS

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü

Hasan KILIÇGÜN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, beslenme Ve Diyetetik Bölümü,
Erzincan Türkiye

ÖZET

Ülkemiz, genel olarak “geofit” olarak adlandırılan ve ekonomik açıdan çok önemli olan soğanlı, rizumlu, ve yumru bitki türleri açısından oldukça zengindir. Amaryllidaceae, Asparagaceae, Colchicaceae, Iridaceae, Liliaceae ve Orchidaceae ülkemizdeki başlıca önemli bazı geofit familyalarıdır. Bu familyaların mensupları süs bitkisi olarak kullanılmalarının dışında, birçoğu tıbbi ve aromatik açıdan büyük bir ekonomik potansiyele sahiptir. Genellikle erken ilkbaharda veya sonbahar sonunda çiçek açmaları, ekolojik toleranslarının geniş olması, kolay yetiştirilebilmeleri ve dikildikten çok kısa bir süre sonra çiçeklenmeleri gibi nedenlerden dolayı dünyanın birçok yerinde aranan ve yaygın olarak çevre düzenlemelerinde kullanılan süs bitkileridir. Türkiye florasında, 73 cinse bağlı 816 geofit türü doğal olarak yetişmektedir. 36 Kır sümbülü, Hyacinthaceae (Sümbülgiller) familyasından, çoğunlukla Akdeniz Bölgesinde (Fas, İran arasında) yayılış gösteren ve yaklaşık 50 tür ile temsil edilen bir cinstir. Türkiye’de 21 taksonu bulunur ve bunlardan 11’i endemiktir. Bu çalışmada Erzincan İli’nde endemik olarak yetişen *Bellevalia crassa* Wendelbo bitkisinin farklı konsantrasyonlardaki infüzyonlarının *in vitro* antioksidan ve muhtemel prooksidan aktiviteleri, etki mekanizmalarıyla birlikte incelendi. Yapılan *in vitro* deneylerde *Bellevalia crassa*’nın lipit oksidasyonunda (tiyosiyanat yöntemi), protein oksidasyonunda (karbonil ve Lenz yöntemleri), karbonhidrat hasarında (deoksiriboz yöntemi), oksidatif DNA hasarında (Aruoma ve ark), serbest radikal temizleme aktivitesinde (Yamaguchi yöntemi), metal iyonları şelatlama aktivitesinde (Decker ve Welch yöntemi), süperoksit radikalini temizleme kapasitesinde (Nishikimi yöntemi), H₂O₂ temizleme yeteneğinde (Ruch yöntemi) ve indirgeyici güç (Oyaizu yöntemi) parametrelerinde bütün konsantrasyonlarda antioksidan aktiviteye sahip olduğu görülmüştür. Öteyandan, yapılan mekanizma deneyleri sonucunda *Bellevalia crassa*’nın aynı konsantrasyonda bir antioksidan etki mekanizması üzerinde antioksidan etki göstermesine rağmen diğer mekanizmada prooksidan etki göstermesi, *Bellevalia crassa*’nın bir antioksidan/ prooksidan aktiviteye sahip olduğu düşüncesini ortaya çıkardı. Bunun mekanizmasında ise serbest radikal temizleme aktivitesi, O₂⁻ temizleme kapasitesi ve H₂O₂ temizleme yeteneğinin, antioksidan/ prooksidan aktivitenin sebepleri olduğu, diğer parametrelerden metal şelatlama aktivitesi ve indirgeyici gücün de *Bellevalia crassa*’nın antioksidan potansiyelinin sebepleri olduğu sonucuna varıldı. Sonuç olarak konsantrasyon yükselmesiyle beraber antioksidan aktivitede azalmanın olması, *Bellevalia crassa*’nın antioksidan aktivitesinin yanı sıra konsantrasyona bağlı olarak prooksidan aktivite potansiyelinin de olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Antioksidan Aktivite, *Bellevalia Crassa*, Prooksidan Aktivite

IN VITRO ANTIOXIDANT AND POSSIBLE PROOXIDANT ACTIVITIES OF BELLEVALIA CRASSA INFUSIONS

ABSTRACT

Our country, in general, is rich in plant species such as bulbs, rhizomes, and tuberous which are economically very important and called as "geophyt". Amaryllidaceae, Asparagaceae, Colchicaceae, Iridaceae, Liliaceae and Orchidaceae are some of the most significant geophyt family in our country. The members of this family have a great economic potential many of which in medicinal and aromatic terms, apart from being used as an ornamental plant. Because of the reasons that they usually bloom in early spring or at the end fall, have a wide range of ecological tolerance, are grown easily and can bloom in a very short time after planted, they are of the ornamental plants which are sought in most of the world and widely used in landscaping. In Turkey's flora, 816 geophyt species from 73 species are grown naturally. 36 Hyacinth, Hyacinthaceae (Hyacinthaceae) family, mostly in the Mediterranean region (between Morocco, Iran) and is a genus that is represented by about 50 species. Geophytes of 21 taxa located in Turkey and 11 of them are endemic. In this study, in vitro antioxidant and probable prooxidant activities of infusions of different concentrations of *Bellevalia crassa* Wendelbo plant grown in Erzincan province were investigated together with their mechanisms of action. In experiments conducted as *in vitro*, *Bellevalia crassa* showed antioxidant activity at all concentrations on parameters of lipid oxidation (Thiocyanate method), protein oxidation (Carbonyl and Lenz methods), carbohydrate damage (Deoxyribose method), oxidative DNA damage (Aruo and et al), the free radical scavenging activity (Yamaguchi method), metal ions chelating activity (Decker and Welch method), superoxide radical scavenging activity (Nishikiya my method), H₂O₂ scavenging ability (Ruch method) and reducing power (Oyaizu method). On the other hand,

On the other hand, as a result of the mechanism experiments, *Bellevalia crassa* showed an antioxidant effect on the same concentration of antioxidant mechanism, but the other mechanism showed a prooxidant effect, suggesting that *Bellevalia crassa* had an antioxidant / prooxidant activity. In this mechanism, it was concluded that free radical scavenging activity, O₂⁻ scavenging capacity and H₂O₂ scavenging ability are the causes of antioxidant / prooxidant activity, metal chelating activity and reducing power of other parameters are also the causes of *Bellevalia crassa*'s antioxidant potential. As a result, the decrease in antioxidant activity with increasing concentration indicates that *Bellevalia crassa* may have antioxidant potential as well as prooxidactivity potential due to concentration

Bellevalia crassa showed low concentration antioxidant activity in in vitro experiments, but antioxidant activity decreased and turned into prooxidant activity. It was reached. It was concluded that free radical scavenging activity and chelating activity of metal ions may be the causes of this antioxidant / prooxidant activity, in addition to the O₂⁻ scavenging capacity, H₂O₂ scavenging ability, and reducing power are the causes of the antioxidant potential of *Bellevalia crassa*. Decrease in antioxidant activity with increased concentration indicates that *Bellevalia crassa* may have antioxidant potential as well as pro-oxidant potential due to concentration.

Key Words: Antioxidant Activity, *Bellevalia Crassa*, Pro-oxidant Activity

***Vespula (Paravespula) germanica* (FABRICIUS,1793) (INSECTA:HYMENOPTERA)
TÜRÜNÜN ADLİ ENTOMOLOJİK - EKOLOJİK SÜKSESYON SÜRECİNDEKİ
ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

Aysel KEKİLLİOĞLU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fak., Biyoloji Böl.

Mukaddes BAŞAR

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Bil. Enst., Biyoloji ABD

ÖZET

Bu çalışma ile; *Vespula (Paravespula) germanica* (Fabricius,1793) (Insecta:Hymenoptera) türünün adli entomolojik - ekolojik süksesyon sürecindeki etkisi araştırılmıştır. Sıcak - nemli alanlarda, geniş yükseklik toleransına sahip genellikle orman, mera, step ve kültür alanları ve yerleşim yerleri gibi habitatlarda; en bol ve yaygın yaban arısı türü olan *Vespula (Paravespula) germanica* (Fabricius,1793); sosyal yaşam sürdürmekte, halk arasında yörelere göre sarıca, moz, yaban arısı, zambur gibi değişik isimler almaktadır. Özellikle yaz aylarında tarla, bağ, bahçe gibi açık alanlarda insanlarla iç içe yaşayan bu arılar insanlara ve çevreye, zararlı/yararlı pek çok etkiye sahiptir. Çalışmanın deney ve uygulama kısmı, Nisan-Ekim 2017 tarihleri arasında yaklaşık 6 aylık sürede gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deney Hayvanları Laboratuvarında atıl bulunan, Yeni Zelanda cinsi tavşan kullanılmıştır. Karkaslar Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi arazisinde yer alan etrafı tel örgülerle çevrili korunaklı bir alana gömülmüştür. İkili grup halinde kıyafetli ve kıyafetsiz şekilde, 30 cm derinlikteki toprağa gömme işlemi yapılmıştır. 10, 20, 30, 60, 90, 120 ve 180 olarak belirlenen günlerde ceset üzerindeki örnekler gözlemlenmiş ve toplanmıştır. Araştırma, inceleme ve gözlem verilerinin birlikte değerlendirildiğinde; *Vespula (Paravespula) germanica* (Fabricius,1793) (Insecta:Hymenoptera) türünün adli entomolojik - ekolojik süksesyon sürecine dahil olması, çürüme aşamalarına karşılıklı bir zorunluluk ilişkisinden daha çok tesadüfi olarak; öncelikli tercihli besinin varlığı ve bu besine ulaşabilme durumundan kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *V. germanica* Adli entomoloji, Ekolojik süksesyon, Çürüme, Nevşehir

**BIYODİZEL EMDİRİLMİŞ PELETLERİN YAKIT ÖZELLİKLERİNİN
İNCELENMESİ/ INVESTIGATION OF THE FUEL PROPERTIES OF BIODIESEL
ABSORBED PELLETS****Bilal SUNGUR**

Samsun Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makina Mühendisliği Bölümü, Samsun, Türkiye

Bahattin TOPALOĞLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makina Mühendisliği Bölümü

ÖZET

Tarımsal atıkların enerji kaynağı olarak yakıt formunda değerlendirilmesi hem dünyada hem de ülkemizde büyük önem kazanmaktadır. Bu atıklardan enerji üretmek için kullanılacak en pratik yöntem katı yakıt olarak değerlendirilmeleridir. Araştırmacılar yenilenebilir enerji kaynaklarının daha etkin kullanımına yönelik çalışmalar yapmaktadırlar. Yenilenebilir ve çevre dostu bir enerji kaynağı olarak biyokütle, ısıtma ve enerji üretimi uygulamaları için rahatlıkla kullanılabilir. Pelet yakıtı da biyokütle yakıtlarından bir tanesidir. Bu çalışmada, yeni bir yöntem olarak ham pelet yakıtına biyodizel yakıtı emdirilerek pelet yakıtının yanıcı bir sıvı emebilme kapasitesi araştırılmıştır. Ayrıca, elde edilen yeni kompozit yakıtın yakıtsal karakterizasyon özellikleri belirlenmiştir. Pelet yakıt olarak kayın-çam odunundan elde edilen pelet kullanılmıştır.

Anahtar kelimeler – Pelet; Odun; Sıvı emdirme; Biyodizel; Isıl değer; Elementel analiz**ABSTRACT**

The evaluation of agricultural wastes as energy sources in the form of fuel gains importance in both the world and in our country. The most practical method for generating energy from these wastes is to be considered as solid fuel. Researchers are working towards more efficient use of renewable energy sources. As a renewable and environmentally friendly energy source, biomass is a readily available for heating and power generation applications. Pellet fuel is one of the biomass fuels. In this study, as a new method, the capacity of the pellet fuel to absorb a flammable liquid was investigated by impregnating biodiesel to the raw pellet fuel. In addition, the fuel characteristics of the new composite fuel were determined. As pellet fuel, beech-pine wood pellets were used.

Keywords ; Pellet; Wood; Liquid absorption; Biodiesel; Heating value; Elemental analysis

PELET YAKITLI KAZANLARDA TAŞ KÖMÜRÜ İLE KARIŞTIRILAN ODUN PELETLERİNİN YANMASININ NÜMERİK İNCELENMESİ**Bilal SUNGUR**

Samsun Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makina Mühendisliği Bölümü, Samsun, Türkiye

Bahattin TOPALOĞLU

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Makina Mühendisliği Bölümü

ÖZET

Fosil enerji kaynaklarının giderek azalması nedeniyle araştırmacılar mevcut kaynaklara alternatif olabilecek yakıt arayışlarına yönelmiştir. Biyokütle yakıtlarından birisi olan pelet yakıtı da alternatif enerji kaynaklarından bir tanesidir. Yapılan çalışmada, örnek bir pelet kazanında taş kömürüyle harmanlanmış odun peletlerinin yanması nümerik olarak incelenmiştir. Hesaplamalar üç boyutlu olarak yapılmıştır. Türbülans modeli olarak RNG k-ε, yanma modeli olarak Finite rate/Eddy dissipation modeli kullanılmıştır. Yakıt karışımlarına göre oluşan sıcaklık konturları, hız vektörleri, baca gazı sıcaklıkları ve verimler incelenerek sonuçlar değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Biyoyakıtlar; Pelet; Taş Kömür; Pelet kazanları; Nümerik modelleme**NUMERICAL INVESTIGATION OF COMBUSTION IN PELLET FUELLED BOILERS BY PELLET FUELS BLENDED WITH BITUMINOUS COAL****ABSTRACT**

Due to the gradual decrease in fossil energy sources, researchers have been looking for fuel that may be an alternative to existing resources. One of the alternative energy sources is biomass and pellet fuel is one of them. In this study, the combustion of wood pellets blended with bituminous coal in a sample pellet boiler was investigated numerically. Calculations were performed at three dimensional conditions. RNG k-ε model was used as turbulence model and Finite rate/Eddy dissipation model was used as combustion model. According to fuel blends, temperature contours, velocity vectors, exhaust gas temperatures and efficiencies were investigated and results were evaluated.

Keywords: Biofuels; Pellet; Bituminous coal; Pellet boilers; Numerical modelling

Fermente Gıda Üreten İşletmelerde Hijyen ve Sanitasyon

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Şimşek

Dumlupınar Üniversitesi, Tavşanlı Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, 43300 Kütahya, Türkiye

Özet

Gıda teknolojisinde meydana gelen gelişmeler ile birlikte, üretimde hijyen ve sanitasyon kurallarının uygulanması ve elde edilen ürünlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi büyük bir önem kazanmıştır. Bu hususta işletmelerde gıda güvenliği açısından kritik kontrol noktaları belirlenmiş ve bu kritik noktalarda tedbirler alınmıştır. Bu derlemede, özellikle fermente gıda üreten işletmelerin uyguladığı hijyen ve sanitasyon ilkeleri ele alınmış, elde edilen fermente ürünlerin sağlık açısından güvenilirliğinin boyutları değerlendirilmiştir. Gıda üretiminde kullanılan hammaddeler genellikle tarımsal kökenli olduğu ve işletme atıkları da kolay bozulabilen, çevreye ve sağlığa zararlı ürünler olduğu için bu işletmelerde birtakım hijyen ve sanitasyon önlemleri alınmalıdır. Bu durum fermente gıda üreten işletmelerde daha büyük önem taşımaktadır. Bundan dolayı işletmelerde tesisin bölmeli olarak tasarlanması zorunluluk olarak öne çıkmakta, daha açık bir ifade ile fermentasyonun gerçekleşme koşullarını temin eden yani uygun sıcaklık ve bağıl nem değerlerini sağlayan özel bir bölme gerekmektedir. Fermente gıdaların üretiminde hammaddedeki şeker ve benzeri bileşenlerden mikroorganizmalar yardımıyla ikincil ürünler oluşmakta bu biyodönüşümün gerçekleşmesini sağlayan mikroorganizmaların çoğalması, istenmeyen mikroorganizmaların da gelişiminin engellenmesi gerekmektedir. Burada fermentasyon tekniği iyi kavranmalıdır. Fermentasyon, geleneksel bir üretim ve koruma yöntemi olup mikroorganizmaların starter kültür olarak değerlendirildiği önemli bir tekniktir. Bu teknik ile sağlığa olumlu katkıları olan birçok gıda üretilebildiği gibi aynı zamanda da yararlı mikroorganizmaları içermeleri bakımından koruma, besin değerini zenginleştirme, antioksidan üretimi ve birçok biyoyararlılığı olan ikincil ürünler elde edilmektedir. Bununla beraber üretim esnasında her koşulda ortam hijyeni sağlanamamakta, çapraz kontaminasyon istenmeyen oluşumlara ve zehirlenmelere yol açabilmektedir. İşletme denetimlerinde üretim akış semalarındaki kritik noktaların iyi belirlenmesi ve bu noktalarda oluşabilecek kontaminasyonların saptanması gerekmektedir. Fermente gıda işletmelerinde çok sık aralıklarla yıkama yapılacağından mekanın en uygun şekilde kontrolü de sağlanmalıdır. Bu işlemlerin standardına uygunluğunun saptanması için denetim kritik rol oynamaktadır. Bu derlemede, istenmeyen oluşumları önlemek için işletmelerin değerlendirmesi gereken hijyen ve sanitasyon ilkeleri verilmiş, üretilen gıdaların güvenliği nasıl optimize edilebilir bu hususta fikirde bulunulmuş ve üretimde hijyen ve sanitasyonun önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Fermente gıda, hijyen, sağlık.*

HYGIENE AND SANITATION IN FERMENTED FOOD BUSINESSES**Dr. Zeynep SİMSEK**

Dumlupınar University, Tavaslı Faculty of Applied Sciences, Department of Gastronomy and Culinary Arts

ABSTRACT

Along with the developments in food technology, the application of hygiene and sanitation rules in production and evaluation of the effects of the products obtained on human health have gained great importance. In this regard, critical control points in terms of food safety in enterprises have been identified and measures have been taken at these critical points. In this review, the hygiene and sanitation principles applied by the enterprises producing fermented food are discussed and the reliability of the obtained fermented products in terms of health is evaluated. Since the raw materials used in food production are generally of agricultural origin and the operating wastes are perishable to the environment and health which are easily degradable, a number of hygiene and sanitation measures should be taken in these enterprises. This is more important in fermented food producing enterprises. For this reason, it is obligatory to design the facility as a division, more specifically, a special chamber is required which provides the conditions for the fermentation to take place, provides the appropriate temperature and relative humidity. In the production of fermented foods, secondary products are formed from the sugar and similar components in the raw material with the help of microorganisms and the growth of microorganisms that enable this biotransformation to occur should also be prevented from the development of undesirable microorganisms. Here the fermentation technique should be well understood. Fermentation is a traditional production and preservation method and an important technique in which microorganisms are evaluated as starter culture. With this technique, many foods with positive health effects can be produced as well as preservation, enrichment of nutritional value, antioxidant production and many bioavailable secondary products that contain beneficial microorganisms. However, environmental hygiene can't be ensured during production in all conditions, and cross-contamination can lead to unwanted formation and poisoning. Critical points in production flow diagrams should be well identified and contamination at these points should be determined during the operation audits. Since fermented foods will be washed at very frequent intervals, optimum control of the space should also be ensured. The audit plays a critical role in determining the compliance of these processes with the standard. In this review, the hygiene and sanitation principles that enterprises should evaluate to prevent unwanted occurrences are given, how the safety of produced foods can be optimized and the importance of hygiene and sanitation in production are emphasized.

Keywords: Fermented food, hygiene, health.

**ELEKTROANALYTICAL INVESTIGATION AND VOLTAMMETRIC
DETERMINATION OF CITRULLINE IN HUMAN SALIVA USING GLASSY
CARBON ELECTRODE**

B. Yavuz Erdoğan

Ondokuz Mayıs University

Department of Food Technology Programmes, Technical Vocational School of Higher
Education

Ş.F. AYGUN,,

Faculty of Art and Sciences, Department of Chemistry

ABSTRACT

Citrulline is a nonessential amino acid that is reported to be an efficient hydroxyl radical scavenger and is a strong antioxidant. It reported that citrulline effectively protects DNA and metabolic enzymes from oxidative injuries(1).

In recent years, the recognition of saliva as a contributor to health and diseases has gained pace. Dramatic improvements in technology have led to breakthroughs in bioanalytical science and made possible the use of saliva to detect health conditions. Using saliva rather than serum has benefits: it is non-invasive, easy to obtain, painless, and there is no need to employ specially trained personal for sample collection. There are many reports about salivary amino acid components to determine their involvement in different neurological disorders such as migraine, phenylketonuria and using them as biomarkers for ovulation saliva among healthy young adults and to identify any relationship with dental caries experience (2).

Electrochemical techniques are powerful and versatile analytical techniques that offer high sensitivity, accuracy, and precision as well as a large linear dynamic range, with relatively low cost instrumentation. Voltammetry is a current-voltage technique; the recording of current vs. potential is termed a voltammogram. Due to similarity in the electrochemical and biological reactions, it can be assumed that the oxidation/reduction mechanisms taking place at the electrode and in the body share similar principles. Biologically important molecules can be investigated electroanalytically by voltammetry in order to determine the molecule in different ways(3).

So, in this study, determination of citrulline and full validation of applied voltammetric techniques were carried out. The electrochemical measurements were carried out using glassy carbon electrode (GCE) as working electrode in 0.1M potassium chloride (KCl) supporting electrolyte by adsorptive stripping square wave voltammetric(AdS-SQWV) and cyclic voltammetric(CV) techniques. A linear calibration curve for AdS-SQWV analysis was constructed in the concentration range of $9.9 \times 10^{-8} - 4.9 \times 10^{-7}$ M. Limit of detection (LOD) and limit of quantification (LOQ) were obtained as 2.6×10^{-8} and 8.8×10^{-8} M respectively. Validation of applied voltammetric techniques was checked using recovery studies and applied to human saliva.

Key Words: Citrulline, Glassy Carbon Electrode, Voltammetric analysis

ELECTROCHEMICAL BEHAVIOR OF CITRULLINE ON BORON-DOPED DIAMOND ELECTRODE BY ADSORPTIVE STRIPPING VOLTAMMETRIC METHOD

B. Yavuz ERDOĞAN

Ondokuz Mayıs University

Department of Food Technology Programmes, Technical Vocational School of Higher Education

Ş.F. AYGUN,,

Faculty of Art and Sciences, Department of Chemistry

ABSTRACT

Citrulline is a nonessential amino acid that is reported to be an efficient hydroxyl radical scavenger and is a strong antioxidant[1].

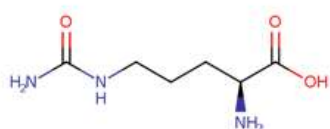

Fig1. Chemical Structure of Citrulline [2].

In most mammals, the small intestine is the major source of circulating citrulline which is utilized in the endogenous synthesis of arginine. L-Citrulline given orally to children and adolescents with sickle cell disease resulted in improvement of symptoms, raised plasma arginine levels, and reduced elevated total leukocyte and segmented neutrophil counts to within normal limits. In rats, oral treatment with citrulline malate increased resistance to muscle fatigue elicited with bacterial endotoxins. Therapy with citrulline malate resulted in regression of clinical manifestations of both psychoautonomic syndrome and asthenic symptoms in individuals with chronic arterial hypotension[3].

There is an increasing demand for sensors able to give a stable response, in short time, but in the same time sensitive, selective, with high precision to use and inexpensive. This necessity led to the development of a new type of electrochemical electrodes, namely, boron-doped diamond (BDD), which have been successfully used in various applications, such as biomedical analysis, industrial process analysis and environmental analysis[4].

So, in this study, determination of citrulline and full validation of applied voltammetric technique were carried out. The electrochemical measurements were performed using Boron Drop Electrode (BDPE) as working electrode versus Ag/AgCl in 0.1M potassium chloride (KCl) supporting electrolyte by adsorptive stripping square wave voltammetric (AdS-SQWV) and cyclic voltammetric (CV) techniques. Experimental conditions were selected as: Initial potential -0,6V, final potential 0,6V, accumulation potential (-0,2V), pulse size 25mV, frequency 25Hz, accumulation time 60s. Limit of detection (LOD) and limit of quantification (LOQ) were obtained as 1.2×10^{-8} and 4.1×10^{-8} M respectively. It is planned to apply this developed method to the real samples.

Key Words: Citrulline, Boron-doped Diamond Electrode, Stripping Voltammetry

FİZİK EĞİTİMİNDE 1980-2012 YILLARI ARASINDA METAFORLARI ARAŞTIRAN BAZI ULUSLARARASI ÇALIŞMALARIN META-ANALİZİ

Dr. Havva Sibel KURT

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Fizik Eğitimi ABD,

Prof. Dr. Musa SARI

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Fizik Eğitimi ABD

ÖZET

Bu araştırmada, Fizik Eğitiminde, uluslararası düzeyde gerçekleşen bazı metafor araştırmalarının 1980-2012 yılları arasında, meta- analizi yapılarak, Türk ve Dünya literatürüne katkı sağlanmak istenmiştir. Araştırmanın sonunda, metaforlar hakkında yapılan ilk çalışmalara, metaforların tanımlarına yer verilmiş, hangi konularda metafor çalışıldığı ortaya çıkarılmaya çalışılmış, ülkemizdeki araştırmalarla benzerlik ve farklılıkları tartışılmıştır.

Hoffman (1980), İlk kez şiirsel anlam kökeninden çıkararak; fizikten örnekler ile metafor açıklamaları yapmıştır. Atom ile güneş gezegen arasındaki metafor örneğini vererek, kuvvet konusunda bazı metaforları ele almıştır.

Max Black (1962), metaforlar üzerine yoğunlaşarak; elektrik konusunda bulunan bazı metaforların kökenini Faraday'dan verdiği bazı örneklerle desteklemiştir.

Jones (1982) "*Phycis as Metaphor*" adlı kitabında, fizikte bulunan metaforlara, metaforların kökenine ve işlevine yer vermiştir. İncelenen bu metaforlar, modern fizik konularında ağırlık göstermektedir.

Hoover (1991), "*Mirowski's Screeed*", adlı araştırma incelemesinde; enerjinin korunumu üzerine yer alan metaforlardan ve modern fizik konusundaki bazı metaforlardan yola çıkarak fizikten metafor örnekleri vermiştir.

Mashadi (1997), fizik konusundaki kavramları gözlenebilen veya gözlenemeyen olgular olarak ikiye ayırmıştır. Gözlenemeyen olguların ifadesinde, figüratif bir dil kullanıldığını, bu figüratif dilin analogi ve metaforlardan oluştuğunu ifade etmiştir. Ona göre metaforlar olmasa fizik olmayacaktır.

Pulaczewska (1999) "*Aspects of Metaphor in Phycis*" adlı teorik araştırmasında, fizikte var olan bazı metaforları dilbilimsel olarak incelemiş, fiziğe katkıları üzerine tartışmıştır

Rojo (1999) "*Physics and Poetry*" adlı araştırmasında favori metaforların hep fizikten geldiğini ifade etmiştir. Galileo Galilei'nin araştırmalarında matematiğin fiziği anlamlandırmak amacıyla metafor olarak kullanıldığını ele almıştır.

Leane (2001) "*Knowing quanta: The ambiguous metaphors of popular physics*" adlı araştırmasında, Feynman'dan örnekler vererek, Feynman'ın açıklamalarının çoğunda analogiler kullandığını, bu analogilerin pedagojik olarak anlamlı öğrenmeyi sağlmasının yanında, bazı durumlarda gerçeklerden ve bilimsel anlamından saparak farklı anlamlara çıktığını ifade etmiştir.

Carroll (2005) "*From Experience to Metaphor by way of Imagination*" evrenin uzay ve zaman hakkındaki fikirlerini sunarken, metaforik kaynaklara tutunduğunu ifade etmiştir.

Herrmann vd. (2006) "*Analogies: A key to understanding physics*" adlı araştırmalarında; fizikte elektrik konusunda bazı analogilerden yola çıkarak, metafor ve analogi arasındaki farklara ve benzerliklere yer vermiştir.

Dalouka (2007) “*Metaphorical Uses of an Electric Power Network*” adlı araştırmasında, elektrik konusunda çoğu kavramın analogi ve metafor bütünü olduğunu ifade etmektedir. Haitos ve Strahle (2010) “*Metaphor and Science*” adlı araştırmalarında, son 30 yılda metaforların öneminin arttığını, ancak yapılan araştırmaların yetersiz olduğunu ifade ederek bazı fizikten mekanik örnekleriyle linguistik çalışma yapmışlardır. Scherr, Close ve McKagan (2011), “*Intutive ontologies for energy in physics*” adlı araştırmalarında, enerjinin doğasını incelemişlerdir. Enerji konusundaki bazı kavramların metaforik olduğunu ifade ederek, üç metafor sınıflaması yapmışlardır. Lancor (2012), fizik, kimya ve biyoloji konularında yer alan enerji konusunu metaforik olarak ele almıştır.

EFFECTS OF THE ELECTRIC AND TILTED MAGNETIC FIELDS ON LINEAR AND NONLINEAR OPTICAL ABSORPTION COEFFICIENTS

R. ÖZBAKIR

Veli AKTAŞ

Cumhuriyet University, Physics Department, 58140 Sivas, Turkey

ABSTRACT

In this study, the effects of the magnetic field strength on the linear, third order nonlinear and total optical absorption coefficients in the GaAs/GaAlAs multiple quantum wells under different electric fields has been investigated. Furthermore, effects of the strength of the magnetic field and energy differences between ground and first excited states on the optical properties have been investigated. The energy levels and wave functions of the system are calculated by using the effective mass approximation and the optical properties are obtained by using the compact density-matrix approach. In generally, electronic and optical properties of multiple quantum wells are very sensitive to the applied external fields (strengths of magnetic and electric fields) and well parameters. In results, we can conclude that the effects of the external fields can be very important for the design of various optoelectronic devices based on the intersubband transitions of electrons.

Keywords: Multiple Quantum Wells, Absorption Coefficient, Tilted Magnetic Field, Electric Field

**LINEAR AND NONLINEAR REFRACTIVE INDEX CHANGES IN TRIPLE
QUANTUM WELLS UNDER THE TILTED MAGNETIC FIELDS****Rana ÖZBAKIR****Faruk BASPINAR***Cumhuriyet University, Physics Department, 58140 Sivas, Turkey*

In this study, the linear, nonlinear and total intersubband refractive index changes in GaAs/GaAlAs triple quantum wells are studied within the compact density-matrix approach. The effects of the magnetic field strength and direction of the magnetic field (tilt angle) on the electronic and optical properties of the GaAs/GaAlAs triple quantum wells are investigated. The energy levels and wave functions of the system are calculated by using the transfer matrix method within the effective mass approximation. Our results show that the electronic and optical properties of the system are sensitive to the applied external field strength, the magnetic field direction and well parameters. Thus, we can conclude that the effects of the applied external magnetic field and the tilt angle (magnetic field direction) can be useful for electro-optical photodetectors and modulators.

Keywords: Triple Quantum Wells, Refractive Index, Tilted Magnetic Field

ŞEBEKEYE BAĞLI SANTRALLERİN GÜÇ KALİTESİ PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Fatih KOÇER

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik
Mühendisliği, Erzincan, Türkiye.

Fulya ASLAY

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar
Mühendisliği, Erzincan, Türkiye.

ÖZET

Teknolojinin hızla geliştiği günümüzde artan teknolojik cihazlarla birlikte elektrik enerjisine olan ihtiyaç da hızla artmaktadır. Elektrik enerjisini üretmek için mevcut olan geleneksel yöntemlerle birlikte alternatif enerji kaynakları da son yıllarda sıklıkla tercih edilmektedir. Özellikle güneş enerjisi santralleri ve hidroelektrik santralleri kullanılan alternatif enerji kaynaklarına örnek olarak verilebilir. Elektrik enerjisinin ihtiyacı karşılayacak şekilde üretilmesi kadar kaliteli olması da oldukça önem arz etmektedir. Kaliteyi belirleyen birçok parametre bulunmaktadır. Bu çalışmada; ARAS Elektrik Dağıtım A.Ş. Sorumluluk bölgesindeki işletmelerin güneş ve hidroelektrik santrallerinden alınan örnekler, güç kalitesi parametreleri açısından incelenmiştir. Literatürde bulunan gerilim seviyesini ölçme yöntemleri içerisinde, reaktör kullanılması ve yükte kademe değiştiricili transformatör kullanılması yöntemleri tercih edilmiştir. Yapılan kıyaslamaya göre, hidroelektrik santrallerin gerilim değişimlerini düzenlemek için reaktör kullanılmasının, güneş enerji santrallerinin gerilim değişimlerini düzenlemek için ise yükte kademe değiştiricili transformatör kullanılmasının daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektrik dağıtım şebekesi, güç kalitesi, güneş santrali, hidroelektrik santrali.

COMPARISON OF POWER QUALITY PARAMETERS OF POWER PLANTS CONNECTED TO NETWORK

The need for electrical energy is rapidly increasing with the increasing technological devices in which the technology is developing rapidly. Along with the traditional methods for generating electrical energy, alternative energy sources have been frequently preferred in recent years. Especially, solar power plants and hydroelectric power plants can be given as an example of alternative energy sources. It is also

important that quality of electricity is produced as well as that it meets the need. There are many parameters that determine the quality. Among the methods of measuring the voltage level in the literature, the methods of using reactor and transformer with on-load tap-changer are preferred. According to the comparison, it was found that it is better to use a reactor to regulate the voltage changes of the hydroelectric power plants and to use a transformer with a tap changer on the load to regulate the voltage changes of the solar power plants.

Keywords: Electricity distribution network, power quality, photovoltaic power plant, hydroelectric power plant,

TODOR JIVKOV'S DISCRIMINATION POLICY IN BULGARIA

Res. Asist. Georgi ANDREIKOV
Burgas Free University, Bulgaria

ABSTRACT

After became the president of Communist Party in Bulgaria, Todor JIVKOV, began to create new policies increasing Bulgarian race. His power continued until 1989. During his rule, other ethnics – especially Turks- suffered from his policies. Because of the racial policies tens of thousands Turks had to immigrated to Turkey. They left all what they had in Bulgaria and began to new life in Turkey. In this study I will try to describe the racial policies affects on citizens and how those policies harm all the nations in a country

Keywords: Racism, Jivkov, racial policies

INFLATION POLICY OF ROMANIA (2014-2019)

Apostol ANGHELESCU

Romania Bucharest Academy of Economic Studies

ABSTRACT

The goal of inflation policy is to preserve the value of money by keeping [inflation](#) low, stable and predictable. This allows Romanians to make spending and investment decisions with more confidence, encourages longer-term investment in Romania's economy, and contributes to sustained job creation and greater productivity. This in turn leads to improvements in our standard of living. Romania's inflation policy framework consists of two key components that work together: the inflation control and the [exchange rate](#). This framework helps make monetary policy actions readily understandable, and enables the Bank to demonstrate its accountability to Romanians.

Keywords: Romania's economy, inflation policy